

7500 - 5698

Ob cerkniškem jezeru

Foto: M. Sušteršič

*Na zelenih pašnikih mi daje ležišče:
k vodam počitka me vodi.*

*(V spomin na prelata Jožeta Škerbca
ob prvi obletnici njegovega odhoda od nas)*

Duhovno življenje

BUENOS AIRES · LETO 69

1

JANUAR 2002

Birmanci iz Slovenske vasi s škofom Alojzom Uranom in Janezom Cerarjem

Brata Čampa, Damijan in Fernando, z botroma in škofom Uranom

Levo: Prvo sveto obhajilo otrok na praznik Brez madežne, 8. decembra, v cerkvi Marije Pomagalj
Foto: Marko Vombergar

Spodaj: Dva posnetka s pokopališča v Škrljajah kjer čaka vstajenja prelat Jože Škerbec.

NA PRAGU NOVEGA LETA

Marko KREMŽAR

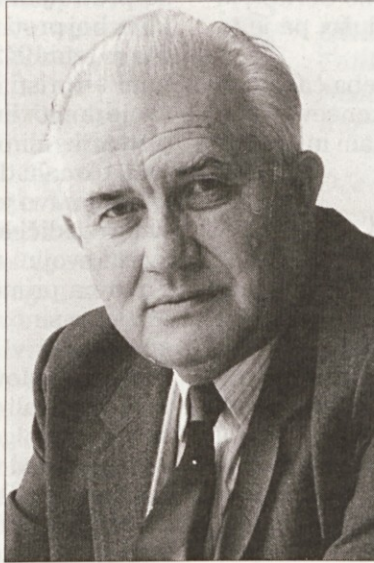
Ko se sprašujemo, kaj nam bi novo leto lahko prineslo, se nam skoraj vsiljujejo besede kot: terorizem, kriza, globalizacija. Verjetno zato, ker so med seboj po skoraj nevidnih vezeh povezane do take mere, da jih je težko ločiti. Vendar je bilo o njih napisano s tehničnih in političnih vidikov že toliko, da tega v verskem listu ne kaže ponavljati. Ker pa gre za pojav, ki je vsestransko zaznamoval človeško družbo in jo utegne v prihodnje prizadeti še močneje, je vendarle prav, da se ob njem zamislimo tudi kot katoliški verniki.

GLOBALNA KRIZA IN RAST

Katoličani, ki smo poklicani k univerzalnosti, ne bi smeli spregledati, da je povezava svetá, ki jo prinaša tehnološka globalizacija, lahko enkratna priložnost za evangelizacijo družbe. Prav tako pa je prav, da se sprijaznimo z dejstvom, da postaja globalna družba, kljub krščanski preteklosti, vedno bolj poganska. Splošno razkristjanjenje bi morala resneje upoštevati tudi tako imenovana laična družba, kajti kriza, ki jo doživlja svet predvsem na gospodarskem področju, je v bistvu moralnega, to je tudi verskega značaja.

V temeljih družbe, ki se izneverja vrednotam, je mogoče opaziti globoke razpoke. Skozi stoletja so tako imenovane „krščanske države“ črpale življenjsko silo iz vrednot, ki so jih ljudstva nekoč sprejela z vero. Sodobna družba, ki že nad dvesto let vztrajno odriava vero na rob dogajanj, se je z oslavitvijo duhovnega življenja med ljudmi znašla brez trdnih vrednot v zagati, to je v slepi ulici, kjer se ji obeta anarhičen boj za preživetje močnejših.

Za krivice, storjene v dobi, ki se je pričela z industrializacijo Evrope in sedaj odhaja v zaton, smo posredno soodgovorni tudi katoličani. Ne sicer, ker bi se okoriščali s tehnološkim napredkom v škodo bližnjih, ne ker bi bili katoličani izumitelji brezobzirnega kapitalizma, temveč zato, ker smo pustili, da so prva desetletja industrijskega napredka zdrsnila mimo nas. Evropski katoličani so dobo industrijske revolucije dovolj dobro razumeli, da so obsojali krivice, ki jih je povzročala, a ne dovolj, da bi se postavili na čelo razvoja. Zavzeto so se upirali krivicam, a niso uporabili priložnosti, ki jih je odpirala doba miselnega in tehničnega napredka. Ne le tehnika, tudi filozofija se

je pričela razvijati mimo naših katoliških prednikov. Tako imenovani „napredek“ se je zato usmeril proti krščanstvu in povzročil s svojo neurejeno rastjo na svetu veliko hudega.

Po vsej verjetnosti posledice, ki jih bo imela globalizacija za človeštvo, ne bodo manjše od onih, ki jih je prinesla prednikom doba industrializacije. Od današnjih generacij je v veliki meri odvisno, če bodo silnice, ki jih sprošča ta pojav, v večji meri orodje napredka v službi resnice in pravice ali orožje za nove konflikte.

Kot navadno, tudi v tem primeru, ni iskati temeljitih rešitev v svetu politike in medijev. Politične in medijske strukture sicer pomagajo rasti ali rast zavirajo, lahko lajšajo ali otežkočajo ljudem življenje, a same na sebi niso zmožne posredovati ne rasti in ne življenja, pa tudi ne spreobrnjenja. Družba se prične spreminjati bodisi v dobro, bodisi v slabo, od spodaj. Velike zunanje spremembe, tudi na področju politike in medijev, se pričenjajo v mislih posameznikov, se nadaljujejo v besedah in končno izbruhnjejo v dejanju. Prav v tem je veliko poslanstvo in naloga katoličanov.

Proces tehnološke globalizacije je nastopil v času, ko je moralna sila družbe padla na skrajno nizko stopnjo. Tehnološki razmah in moralno propadanje nista vzročno povezana pojava, a ker sovpadata, spravljata svet v stanje naraščajoče krize, ki presega gospodarska merila. Ker je tehnični napredek sam na sebi dober, rešitev ni v odporu do novosti, temveč v splošni moralni okrepitvi.

Zdravljenje etično izčrpane, obolele družbe pa ima svoje izhodišče lahko le v moralni in intelektualni obnovi oseb. Ko se posameznik zave pomembnosti vprašanja, zakaj je na svetu in prizna, da je odgovoren tudi za spoznanja, za vero in za blaginjo bližnjega ter prične v skladu s tem usmerjati svoja dejanja, je storil korak k obnovi sebe in družbe. Moralna obnova sveta je v bistvu apostolska naloga.

To nas postavlja, katoličane, pred sicer staro, a vedno aktualno nalogo: kako živeti v svetu, a ne biti od sveta? Kako ohraniti zanimanje, a obvladati bolešno radovednost? Kako spoštovati različnost, ne da bi postali mlačni? Kako ločiti resnico od laži in pleve od zrnja? Kako biti zavzet, a ne fanatičen? Kako resnici služiti, ne da bi si jo lastili? Kako graditi družbo, pa reševati svoje srce in svojo dušo?

V Cerkvi je nekaj desetletij prevladovalo mnenje,

da bodo množična gibanja spreobrnila svet. Gibanja res navdušijo in pomagajo človeku, vendar le, dokler imajo v svoji sredi notranje gibalno, to je krepostno, za dobro vneto osebo ali skupino oseb. Danes postaja jasno, da se bo treba, tudi za ohranitev struktur in gibanj, vrniti k drobnemu in skoraj nevidnemu delu za vsako osebo posebej. Taka pot bi se zdela za katerokoli drugo družbeno telo brezupna, za katoliško Cerkev, ki rešuje svet tako, da skuša rešiti vsako dušo, pa je to edina zanesljiva smer.

Slovenskemu katoličanu pri tem ni treba čakati na tuje iniciative in na zglede iz drugih koncev sveta. Dovolj je, da se vrnemo k svojim koreninam in prične mo z delom.

NOVA RELATIVNOST

Ko so lani septembra ZDA napovedale vojno terorizmu, se je zgodila v političnem in medijskem svetu zahoda neka vidna kvalitativna sprememba. Terorizem, ki je bil v dvajsetem stoletju na vse načine upravičeno orodje levičarskih sil, je bil kar naenkrat obsojen kot absolutno zlo. Zdi se, kot da bi po nekaki čudni metamorfozi terorizem spremenil v očeh „naprednega“ zahoda svoj moralni predznak. Kako je sicer mogoče, da ga zdaj obsojajo taki, ki so gledali z občudovanjem včerajšne teroriste? Mar je bil Che Guevara v bistvu manj terorist kot je Ben Laden? Tudi on je prisegal na razne „osvoboditve“ s pomočjo bomb. Zakaj bi bile dobre bombe, ki so jih postavljali levičarski teroristi v Južni Ameriki in z njimi pobijali nedolžne ljudi, medtem ko je napad, na prav tako dobre ljudi v ZDA, slab? Zakaj naj bi bil vreden občudovanja terorizem Ben Guriona in tovarišev, ki so pred pol stoletja dosegli z bombami izraelsko državo, obsojanja pa terorizem Arafata, ki hoče doseči isto, na podoben način, za Palestine? Tudi revolucionarni terorizem komunistične partije, na primer pri nas sredi vojne, bi morala postaviti slovenska država pod vprašaj, vsaj zdaj, ko se je uradno postavila v vrsto protiteroristov.

Če dediči slovenskih komunistov tega ne storijo, tvegajo, da jih slej ali prej kak zaveznik ali nasprotnik vpraša, kako to, da sodelujejo v protiteroristični vojni, hkrati pa se neskesano grejejo na stolčkih, ki so jih podedovali od svojih prednikov, marksističnih teroristov? Ob novi moralni cenitvi terorizma v svetu pa se vendarle utegne vprašati o pravilnosti svojih pogledov na našo polpreteklost vsaj kak zgodovinar in morda celo ta ali oni vzgojitelj v Republiki Sloveniji.

ZDA so zbrale za boj proti terorizmu svoje ladjevje iz treh oceanov potem, ko so jim arabski teroristi porušili dve stavbi in pobili okrog 5000 ljudi. Vsako človeško življenje je dragoceno in neprecenljivo, a ker bodo tudi v vojni življenja žrtvovana, smemo reči, da tvegajo Američani obrambno vojno potem, ko jim je sovražnik uničil razmeroma majhen odstotek prebivalstva. Pol stoletja prej so pomorili komunistični teroristi okrog tisoč Slovencev, ko so sredi vojne pričenjali pri nas revolucijo, predno se je kdorkoli odločil za

samoobrambo. Že tiste prve žrtve komunističnega terorja predstavljajo na slovenskem narodnem telesu globljo rano kot jo je terorizem lani zasekal Ameriki in s tem opravičujejo oborožen odpor v nemanjši meri.

Američani so v samoobrambi napadli drugo državo in celo na svojem ozemlju zaprli nekaj sto ljudi, predno so proti njim zbrali potrebne dokaze. Priznali so, da kliče boj proti teroristom po izrednih ukrepih. V Sloveniji so leta 1942 vaški stražarji branili pred komunističnimi teroristi le svoje vasi in kasneje domobranci le svojo domovino. Boj proti terorizmu je legitim in v vseh primerih, ali pa ni. Upajmo, da se bodo do tega zaključka kmalu dokopali tudi oblastniki v domovini.

Zanimivo je, da ostajajo sredi zahodnega sveta nekateri dediči levičarskih teroristov prejšnjega stoletja zvesti svojim metodam in sovraštvu do demokracije. Tako na primer so v Argentini „Madres de Plaza de Mayo“, s sinovi in vnuki, javno ploskale teroristom, ki so porušili v New Yorku WTC, in tudi nekateri od nekdanjih slovenskih totalitarcev so ob tem atentatu težko skrivali privoščljiv nasmešek. Oni, ki so se terorizma ne dolgo tega sami vneto posluževali, najbolje vedo, da med včerajšnjim in današnjim terorizmom ni bistvene razlike. Različen je objektiv.

Na začetku novega stoletja so postavljene ZDA pred izziv, pred katerim je stala vrsta drugih narodov nekaj generacij prej. Ko so padle prve žrtve terorizma na ameriških tleh, je ameriška demokracija ostro reagirala in postala zgled domoljubja. Ko so se desetletja prej demokrati upirali marksističnemu terorizmu drugod po svetu, so bili velikokrat ožigosani kot fašisti in kršitelji človečanskih pravic. Mar imata svoboda in življenje na različnih kontinentih različno vrednost, ali se ta spreminja s časom? Seveda se v svetu, kjer naj bi bilo več resnic, ne smemo čuditi, da obstaja, se zdi, tudi več etičnih mer.

Dokler se zahod ne bo otrešel političnega in etičnega relativizma in priznal, da je zločin zlo, ne glede na to proti komu je storjen, bodo imeli njegovi napadalci v boju sicer neotipljivo, a vendarle dejansko prednost. Ob tem se bo morda izkazalo, da poteka meja med dobrim in zlim, ki jo skuša predsednik ZDA prikazati geografsko, v resnici po sredi vsake družbe in končno po sredi vsakega človeškega srca.

KORISTI IN VREDNOTE

Po vsej verjetnosti nam utegne prinesiti bližnja prihodnost vrsto novih konfliktov, ki bodo prav zaradi novih globalnih razmer v marsičem lahko različni od onih, ki smo jih doživljali zadnjih sto let, a nikakor manj nasilni.

Od svetopisemskih časov Stare zaveze pa vse do komunističnih revolucij polpreteklega doba in zadnjih terorističnih napadov lahko opazimo, da so v ozadju velikih spopadov lahko težke gospodarske razmere, a da ljudje tvegajo in, če treba, žrtvujejo svoje življenje predvsem zaradi idej in da z idejami, ne s koristmi.

opravičujejo tudi svoje zločine in krutost nad soljudmi.

Liberalna francoska revolucija pred dvesto leti je morila ljudi v imenu svobode, enakosti in bratstva. Komunistične revolucije so delale isto v neprimerno večjih razsežnostih sto in toliko let kasneje v imenu pravice. Prva svetovna vojna je opravičevala morijo z idejo nacionalne časti, v drugi pa so umirale množice ob slepi veri v nezmotljivost države in njenih prerokov. Vprašanje je, kakšno idejno ozadje, kakšno opravičilo si bo poiskala, bodisi za gospodarsko zlorabo moči, bodisi za globalni terorizem, nova doba.

Da se skuša gospodarsko razvita manjšina mogočnih držav na evropskem in ameriškem kontinentu zazibat v mehke valove nejasne, hedonistične doktrine „new age“, ni novost. Globalizacija, katero spremlja vsaj zaenkrat še idejna praznina, je videti za te vrste doktrino primerno kotišče. Novo poganstvo se širi po zahodnem svetu s pomočjo gospodarskega preobijla. Vprašanje pa je, kako se bo obnesla družba brez vrednot v trenutku, ko bo njena blaginja ogrožena in življenje prebivalcev napadeno. Koliko ljudi bi se v krizi take doktrine res oprijelo, koliko pa jo bo zavrglo in si poiskalo trdnejših prijemov?

Terorizem, nasprotno, se pojavlja zaenkrat pod zastavo verskih vrednot. Islam ima pri moralnem ocenjevanju zahodne družbe dovolj razlogov, da obsoja v njej tako moralno razpuščenost, ki družbo razkrajaja, kakor socialne krivice na mednarodni ravni. Isto dela veliko bolj dosledno in strokovno tudi katoliška Cerkev, ki pa nasilje odklanja. V tem primeru so segli po nasilju ljudje iz muslimanskega kulturnega kroga, kar kaže, da se bo novi terorizem opravičeval z verskimi argumenti in da bo iskal moralne in socialne reforme s silo.

Seveda ni to nič novega. Napad islama na Evropo v prvih stoletjih prejšnjega tisočletja je bil v bistvu gospodarsko-političen spopad, ki pa je med ljudstvom dvignil navdušenje na eni strani v obliki osvajalne, na drugi pa obrambne verske vojne. Tudi vojne, ki jih je kasneje bojevala Evropa v svoji sredi, so imele podobno politično-gospodarsko osnovo, a so iskale opravičila z verskim videzom in so si v zgodovini pridobile neprimerno ime verskih vojn. Končno je bil tudi komunizem ideologija, laična vera, ki je preganjala krščanstvo in napovedovala revolucionarno vojno krivični družbi, v resnici pa je zasledovala gospodarske in politične koristi določene skupine. Ljudje umirajo za vero in idejo, a vojne se skotijo iz iskanja povsem tvarnih koristi.

Katoličani se lahko najdemo ob takem spopadu spet v neprijetnem položaju, ki utegne v marsičem spominjati na polpretekle dileme na Slovenskem. Smo kritični do napak in težkih krivic, ki jih povzročajo razviti svet, medtem ko ta gleda na nas kot na tuje telo. Po mnenju nekega analista pri CNN, na primer, so „krščanski fundamentalisti, ki se upirajo abortu“, prav tako nevarni napredni družbi kot „Al-Qaeda“. Kljub temu bomo katoličani, nasproti teroristom, vendarle na strani družbe, ki je nekoč bila krščanska.

Ker ne moremo odobravati terorističnih metod in

N *Gospod,*
E *moji otroci in vnuki tudi danes*
D *niso šli v cerkev.*
E *Ti veš, da so zaradi tega*
L *zopet padale trde besede.*
J *Odpusti meni in tudi mojim otrokom.*
S
K *Učila sem jih prave molitve.*
A *Tolikokrat sem jim pripovedovala o Tebi.*
Nedeljo za nedeljo sem jih vodila v cerkev.
Kaj pa zdaj lahko še storim?
M
O *Oče v nebesih.*
L *To so vendar tudi tvoji otroci!*
I *Mene so prerasli.*
T *Toda Tebe vendar niso prerasli.*
E
V *Svoje otroke izročam v Tvoje roke*
in v Tvoje srce.
S *Ti jih uči moliti.*
T *Ti jih pelji v svojo cerkev.*
A *Ti naredi iz njih dobre kristjane.*
R
E *Uči me, da bom brez jeze molčala,*
če bodo šli po svojih potih.
M *Samo Ti vidiš v njih srce*
A *in poznaš njih misli.*
T
E *Daj mi, da jim bom vedno živ zgled,*
R *nikakor pa živ očitek.*
E *Amen.*

ker smo različne vere, bodo gledali na nas ne le teroristi, marveč tudi tisti, ki so jim etnično ali kulturno blizu, kot na sovražnike. Globalni kapitalizem pa bi nas v trenutkih nevarnosti rad uporabil kot priložnostne zaveznike in nam v zameno obljubljal varnost.

Sveti oče, ki s skrbjo spremlja premike na svetovni ravni, se skuša taki dilemi izogniti. Išče nekako temeljno zavezništvo med vsemi tremi monoteističnimi verskimi, da se katoličani ne bi znašli povezani, globlje kot neobhodno potrebno, s tistimi, ki širijo v praksi po svetu novodobno poganstvo. To kliče po boljšem poznanju drugih ver, predvsem pa po poglobitvi in poživitvi lastne. Zato je v novih razmerah toliko bolj potrebno, da smo katoličani tesno povezani med seboj in po škofih s svetim očetom.

Tudi konflikti nove dobe se končno ne bodo odločali na področju neposrednih koristi. Obstal bo, posameznik ali narod, ki bo vztrajneje varoval svojo identiteto in se krepkeje držal višjih vrednot. Za slovenske kristjane pomeni to spoštovanje lastnih korenin in zvestoba nauku katoliške Cerkve. Med tem ko boj za stvarne koristi ljudi ločuje, jih obramba vrednot druž. V občestvu svetih, ni nihče sam.

DA BI SPOŠTOVALI BOŽJO POSTAVO

JANEZ PAVEL II.

Jezus je na vprašanje mladeniča: „Kaj naj dobrega storim, da dosežem večno življenje?“ odgovoril: „Če hočeš priti v življenje, spolnjud zapovedi!“

Ko Jezus vabi mladeniča, naj spolnjuje zapovedi, s tem ponovno naglašča iste zapovedi, ki jih je Bog dal kot vrhovni zakonodajalec Izraelcem po Mojzesu na gori Sinaj. Po zapovedih je Bog sklenil zavezo z Izraelom. Mojzes je skupaj z ljudstvom sprejel nase obveznost, da jih bodo spolnjevali, Bog pa jim je s svoje strani zagotovil vstop v obljubljeni dežel. Spolnjevanje zapovedi je pogoj za to, da dosežemo večno življenje, ki ga simbolično izraža vstop v obljubljeni dežel.

Isti božji zakon, ki ga je Bog razodel po Mojzesu, Kristus pa potrdil v evangeliju (Mt 5, 17-19), je Stvarnik zapisal v človeško naravo. V Pismu sv. Pavla Rimljanom beremo: „Kadar pogani, ki nimajo postave, po naravnem vzgibu spolnjujejo to, kar veleva postava, so sami sebi postava, čeprav so brez postave“ (Rim 2, 14). Moralna načela, ki jih je Bog po Mojzesu razodel izvoljenemu ljudstvu, so torej ista, ki jih je vpisal v človeško naravo. Ko človek sledi temu, kar je od samega začetka del njegove narave, ve, da mora spoštovati očeta in mater in življenje; zaveda se, da ne sme prešuštvovati ne krasti ne pričevati po krivem; skratka ve, da ne sme storiti drugim tega, kar hoče, da bi drugi storili njemu.

V Pismu Rimljanom sv. Pavel dodaja: „To, kar ukazuje postava, je zapisano v njihovih srcih: o tem pričuje njihova vest“ (Rim 2, 15). Vest je kakor priča, ki obtožuje človeka, kadar krši v njegovo srce zapisani zakon, in ga hvali, ko je temu zakonu zvest. Po nauku apostola Pavla obstaja torej postava, ki je tesno povezana s človekom, ki je razumno in svobodno bitje; in ta postava odmeva v njegovi vesti. Živeti skladno z vestjo za človeka pomeni živeti po zakonu lastne narave; in obrnjeno: živeti po tej postavi

vi pomeni živeti v skladnosti z vestjo; seveda v skladnosti z resnično in pravo vestjo, to je z vestjo, ki pravilno razume vsebino postave, ki jo je Stvarnik zapisal v človeško naravo.

Upoštevanje tega svetopisemskega nauka, zlasti iz Pisma Rimljanom, je bilo vedno pomemben dejavnik v zgodovini Cerkve in človeštva. Zdaj pa postaja posebej potrebno, predvsem v odnosu do temeljnih obveznosti do družine in življenja, ki sta tako tesno povezana med seboj. V letu družine naj bi našla potrditev predvsem temeljna človekova pravica - pravica do življenja. Ta pravica se ne sme izničiti; na primer z uzakonitvijo uničenja človekovega življenja, zlasti še nerojenih otrok.

Po priprošnji Matere Življenja prosimo Njega, da bi ljudje spoštovali božjo postavo, zapisano v srce vsakega človeka; da bi spoštovali posebej pravico do življenja vsakega spočetega človeškega bitja. Samo z izpolnjevanjem božje postave je mogoče doseči večno življenje!

SPOZNAVAM, DA SEM LJUBLJEN

Hanzi ROSENZOPF

Predstavljam si Abrahama v puščavi - s praznimi rokami. Njegov pogled je usmerjen v zvezdano nebo: „Preštej zvezde, če jih moreš prešteti! ... Tako bo s tvojim potomstvom“, mu obljubi Bog. Abraham je „veroval Gospodu in ta mu je to štel v pravičnost“.

Ob Abrahamovi veri razmišljam o pomenu in vsebini vere. Vera je več ko teorija ali svetovni nazor. Vera pomeni določeno pripravljenost in do vzetnost. Lahko grem skozi življenje, ne da bi se brigal za ljudi in stvarstvo okoli sebe. Ko je Jezus dejal, da ne bomo prišli v Božje kraljestvo, če ne bomo postali kakor otroci, je govoril o tej stopnji pripravljenosti. Brez do vzetnosti svet človeške ljubezni ne more obstajati. In pri veri gre za ljubezen.

Nadalje pri veri ne gre le za obstoj Boga, temveč tudi za to, kdo je Bog za nas, ali drugače povedano, kaj nam želi Bog pomeniti. Bog želi vzpostaviti odnos s teboj in z menoj. Vera brez te osrednje resnice ni krščanska vera. Vera je „pritrdivet pritrdivi“ (M.P. Gallagher). Bog nam v Kristusu pravi „Da v ljubezni“, mi odgovarjamo „z bolj nestanovitnim Da“, ker Boga v tem življenju ne vidimo.

Hans Urs von Baltasar je v svojih delih večkrat navajal tale zgled: Če hočete razumeti vero, se zamislite ob prvem nasmešku novorojenega otroka. To je prvo svobodno dejanje, ki se porodi iz otrokovega občutka, da ga mati ljubi. Prvi nasmešek pove približno tole: „Spoznavam, da sem ljubljen.“ To je tudi bistvo krščanske vere. Pred našim nestanovitnim „Da“ nas je „Božji Da“ obdal kot materina ljubezen.

Abraham je odgovoril na ta „Božji DA“, se pustil voditi in je zaupal, da bo Bog izpolnil obljubo, čeprav po človeški sodbi to ni bilo mogoče. Po njegovih stopinjah želim hoditi ...

(Nedelja)

„Družine so prepuščene same sebi!“

Jurij PALJK

Končno je nekdo vzkliknil na glas tisto, kar že dolgo vemo. In ker je to bil sveti oče Janez Pavel II., njegove besede še toliko bolj veljajo. „Družine so prepuščene same sebi!“ je dejansko huda obtožba naše družbe, ki jo je izrekel papež Janez Pavel II. v petek, 18. oktobra 2001, na Trgu sv. Petra v Rimu, ko se je srečal z velikim številom zakonskih parov na predvečer slovesne razglasitve dveh italijanskih zakoncev za blažena. To sta Alojzij in Marija Beltrame Quattrocchi.

Papež je z njemu lastno vnemo odločno postavil jasno sliko naše družbe, v kateri je osnovna celica družbe – družina še vedno temelj, na katerem se lahko gradi zdrava in predvsem pa vrednotam zavezana družba; taka družba, v kateri imajo tudi krščanske vrednote svoje mesto in so prej v korist celotni družbi kot pa ovira, kot nekateri zmotno mislijo. In sveti oče je v svojem nagovoru pred številnimi družinami in vsem svetom jasno povedal, da je za našo družbo izjemnega pomena, kako se na družino v njej gleda, kakšno vlogo ima družina danes. Tisti, ki imamo družine, že dolgo vemo, kako je s to stvarjo, in prav je, da je papež jasno in predvsem pa javno opozoril, „da družine ne morejo biti prepuščene same sebi, in to s strani javnih ustanov in družbenih sil pri velikem naporu, da bi svojim otrokom zagotovile zdravo okolje, tako okolje, v katerem bi bilo veliko prostora za pozitivne stvari, za bogastvo človeških in verskih vrednot.“ Papež je brez nepotrebne ovinkarjenja tudi povedal, da je prav družina „prihodnost za vsako državo“, in je jasno nakazal smer, v katero bi vsaka družba morala iti: skrbeti bi morala za družino, imeti bi morala tako socialno politiko, ki bi omogočala staršem dostojno delo, a tudi čas za vzgojo otrok. Sveti oče pa je tudi opozoril na pravico, ki jo ima vsaka družina, da vzgaja otroke v verskem duhu, in je poudaril, da bi zato država morala dajati več sredstev tudi za katoliške šole, „kar pa ne pomeni, kot

nekateri zgrešeno govorijo, da se zavzemamo, da bi jemali javnim šolam in to potem dajali katoliškim, ampak se zavzemamo za to, da bi bila vsem družinam omogočena taka šola, kakršno si najbolj želijo za svoje otroke, da bi jim bila torej omogočena svoboda izbira šolanja otrok.“

Papež Janez Pavel II. je zato pozval vse politike in tiste, ki našo družbo upravljajo, naj se zavzemajo za take državne zakone, ki bodo podpirali družino. Jasno je tudi poudaril, da ima družina prvenstveno mesto v družbi, in povedal, da „je prav od družin odvisna prihodnost naše družbe.“

„Če se vsi ne zavedamo dejstva, da se ne sme in ne more na noben način postavljati na isto raven družina,

ki temelji na zakonski zvezi, z drugimi čustvenimi oblikami življenja skupaj, potem je jasno ogrožena že sama družbena ureditev in njen juridični temelj“, je poudaril papež Janez Pavel II. in tako jasno povedal, da je zakonska zveza med možem in ženo še vedno isto vodilo, ki bi se ga morali vsi v družbi zavedati, tudi isti, ki živijo v izvenzakonskih skupnostih.

Sveti oče pa je tudi opozoril na „rastoči pojav slabšanja sredstev javnega obveščanja, ki, s tem da prikazujejo in širijo nasilje, vsakovrstno banalnost in pornografijo, kažejo, da se ne zavedajo pomena mladoletnih in njihovih pravic.“

Na Trgu sv. Petra se je s svetim očetom zbralo manj ljudi in vernikov, kot pa so jih bili prireditelji pričakovali, in to predvsem zaradi splošnega strahu pred atentati in seveda zaradi poostrenih varnostnih ukrepov, ki zahtevajo podrobne preglede vsakega udeleženca večjih javnih prireditev, tudi cerkvenih.

(Novi glas)

VATIKAN ZA „ETIKO V INTERNETU“

Predsednik Papeškega sveta za medije na letošnjem medijskem sprejemu kardinala Schönborna: Internet ponuja več možnosti za dobro kot skušnjave za slabo

(kap) - Vatikan pripravlja dokument o „etiki v internetu“. Ta dokument bo „z ozirom na skupno skrb za odgovorno uporabo tega mogočnega novega komunikacijskega sredstva“ namenjen „vsem ljudem dobre volje“. Neki drug vatikanski dokument naj bi se ukvarjal z uporabo interneta kot „čudovitega sredstva evangelizacije in dušnega pastirstva“. Gotovo internet prinaša tudi vrsto problemov, na primer možnosti posega na zasebno področje, krčitev avtorskih pravic in širjenje pornografije. Obstaja tudi problem neke vrste „zasvojenosti z internetom“, pri kateri so predvsem mladi ljudje v skušnjavi, da bi „v želji po brezkončnem razvedrilo cele ure prebili pred ekranom“.

„Kakor vsi komunikacijski mediji pa ponuja internet več priložnosti za dobro kot skušnjave za slabo“, je dejal nadškof Foley: „Je samo vprašanje, kako ga uporabljamo.“

Zdaj Cerkev še ne uporablja možnosti interneta na popoln način, tako vatikanski nadškof. Svetovna mreža ponuja priložnost za dialog, za interaktivno učenje in celo za dušnopastirski posvet.

V družbah, ki ne dovolijo navzočnosti katoliških duhovnikov, redovnikov ali laičkih misijonarjev, lahko internet duhovno iščočim ali tudi zgolj radovednim daje možnost informacije in inspiracije, do katere sicer ne bi imeli dostopa.

Brez pomoči milosti človeku ni mogoče živeti dosledno po zapovedih naravne postave, evangeljske zapovedi pa se mu zdijo naravnost nerazumljive... Hoja za Kristusom bi bila nečloveška zahteva, če nas Kristus ne bi prehitel s tem, da je v nas izvršil odrešenje. Tudi ko vnovič pademo v greh, nam odpušča naše padce. To je tolažilno za nas. Nasprotno pa, če pri oznanjevanju ne izhajamo iz dejstva, da smo vsi grešniki in potrebni milosti, obstaja nevarnost, da bi se tudi Cerkev zdela kot ustanova verskega imperializma in bi prenehala opravljati svoje osvobodilno poslanstvo, ki je: oznanjati grešniku odpuščanje grehov.

Kardinal Walter Kasper,
Ekumenski zbornik 2000

OKREPIMO SVOJO KATOLIŠKO SAMOZAVEST!

Nadškof dr. Franc RODE

Prišli ste na Kurešček - kot je navada že deveto leto - na zadnjo nedeljo v avgustu.

Zakaj se človek poda na božjo pot?

Človek gre ven iz svojega kraja. Doma pusti vsakdanja opravila, skrbi in načrte in gre na kraj milosti, na kraj kjer je Bog bliže in je njegovo usmiljenje bolj očitno in so Marijine roke bolj odprte. Človek se poda na božjo pot z željo, da bi se notranje očistil, da bi prenovil svoje srce in da bi znova začel v življenju.

Dragi bratje in sestre, s takimi čustvi ste prišli na ta sveti kraj. Na kraj, kjer je Marija rekla: 'Na tem mestu bom delila mir'. Po Mariji smo dobili njega, ki je Knez miru. On je naš mir, pravi apostol Pavel. On, ki je podrl stene sovraštva in vzpostavil mir med ljudmi in med narodi. Po njem imamo dostop do Očeta. Ta Knez miru nam je bil dan po devici Mariji, ki je poslušala božjo besedo, jo ohranila v svojem srcu in bila vredna, da je bila izbrana za mater učlovečene Besede. Zato jo tudi mi imenujemo Kraljica miru. Posebno na tem milostnem kraju, ki si ga je sama izbrala, na kraju, kamor slovenski človek roma že stoletja in kamor romamo tudi v zadnjih desetih letih..."

MIR Z BOGOM, MIR V SRCU

„Tukaj bomo prosili najprej za mir, za mir srca! Sveti Avguštin je zapisal trajno resnične besede: ‚Zase si nas ustvaril, o Gospod, in nemirno je naše srce, dokler se ne odpočije v tebi‘. Dragi bratje in sestre, kako globoko resnična je ta beseda. Ne da bi jim dajal posebno moralno avtoriteto, pa vseeno - tudi neverni nam včasih povedo kaj resničnega. Tako je švicarski psiholog in psihiater Karel Gustav Jung nekoč zapisal: ‚Med vsemi mojimi pacienti starimi več kot 35 let ni niti enega, ki ne bi bil njegov glavni problem njegov odnos do Boga.‘ Človekov glavni problem je njegov odnos do Boga. In dokler nismo vzpostavili pravega odnosa z njim, dokler Bog ni navzoč v našem življenju, dotlej ne vemo kdo smo, ne vemo kakšna je naša pot in ne vemo kakšen je smisel našega življenja. Mir srca je torej najprej v tem, da najdemo pravi odnos do Boga. Da Bog ne bo samo

ob robu življenja, samo za ure žalosti in preizkušenj, za zadnjo uro in za smrt. Ne! Naj bo Bog v središču našega življenja, naj bo navzoč tudi v naših lepih urah in v naših uspehih. Naj bo navzoč v radosti in prijateljstvu z drugimi, skratka, naj bo v središču našega življenja. Življenje bo dobilo čisto drugačen okus! Polno smisla bo, polno radosti in upanja!"

MIR S SAMIM SEBOJ

„Dalje mir s samim seboj. Velika modrost je, da najdeš mir s samim seboj. V tem smislu, da sprejemaš sebe takega kakršen si, da sprejemaš svoj čas, da sprejemaš svoja leta in ne poješ ‚O, mladost ti moja! Kam si šla, oj, kje si?‘ To je najbolj nesmiselna pesem kar jih poznam. Treba je sprejeti svoj čas, svoja leta in biti vesel, da imaš dvajset ali štirideset ali šestdeset ali osemdeset let. Vsak dan v našem življenju je lep in poln smisla in sreče, če sprejemamo sebe, svoj čas in svoja leta. Pa tudi obraz: cvetoč pri dvajsetih, resen pri štiridesetih, neizmerno častitljiv pri osemdesetih. A ni lepo?! Obraz je lep v vsaki življenjski dobi. Sprejemati je treba tudi svoje sposobnosti in svoje pomanjkljivosti! Zakaj bi si želel imeti

sposobnosti, ki jih nimam, zakaj bi jih zavidal pri drugem? Nobene potrebe. Bodi zadovoljen s tem, kar si in kar imaš. In bodi srečen s tem in nikomur ničesar ne zavidaj.“

MIR V DRUŽINI IN MIR Z BLIŽNJIM

„Mir z Bogom, mir s seboj, mir z drugimi. O, bratje in sestre! Vi, ki ste kristjani, ki imate to neprecenljivo milost, da vas je Bog poklical v svoje kraljestvo in vam je dal milost verojanja, vi bi morali biti zelo zelo pozorni na to, kakšni so vaši odnosi z drugimi. Ali nismo preveč zahtevni do drugih? Zakaj drugim ne odpustimo, da niso taki kot bi mi želeli, ampak nekoliko drugačni? Pustimo jim svobodo. Spoštujemo njihovo drugačnost. Kajti ta drugačnost je navsezadnje od Boga. Če bomo spoštovali druge in jih razumeli, če od njih ne bomo zahtevali, da bi bili taki kot si jih želimo mi, potem bodo naši odnosi z njimi lepi in sproščeni in bodo v srečo nam in njim. Naj bo eden od sklepov, ki jih bomo danes ponesli s Kureščka, da bomo na druge gledali drugače, bolj prizanesljivo in da bomo spoštovali njihovo svobodo ter pustili, da so to, kar so.“

In mir v družini. Predvsem tukaj rado prihaja do konfliktov, ker se ljudje težko prenašajo, ker bi vsak hotel, da bi bil drug bolj popoln, kot je... Kot Božji izvoljenci, sveti in ljubljene, si oblecite globoko usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, krotkost, potrpežljivost. Prenašajte drug drugega in odpuščajte drug drugemu. Kakor je Gospod odpustil vam, tako tudi vi odpuščajte, pravi sveti Pavel (Kol 3,12-13).“

MIR V NARODU

„In končno mir v našem narodu. Tu govorimo o spravi. Vemo, kako se je pred desetimi leti v naši domovini veliko govorilo o spravi. Kako je ta misel potem nekako zbledela. Vendar nekaj mora biti za nas gotovo in dokončno: kristjani moramo brez preračunljivosti in brez zadržkov odpustiti vse, kar nam je bilo hudega storjeno: nam osebnost ali naši družini ali sorodnikom ali kristjanom in Cerkvam kot taki. To pa ne pomeni, da bomo sprejemali potvorenje in izkrivljeno podobo zgodovine in dogodkov iz preteklosti. Resnična narodna sprava lahko temelji samo na resnici in na pravičnosti. Drugače javne in uradne sprave ne more biti v našem narodu. In tu še čakamo, da Državni zbor izreče besedo, ki je žal do danes še ni izrekel.“

Dragi bratje in sestre! Notranji mir in gotovost sta sad zavesti, da je Bog nad nami, da On vodi zgodovino, da vodi Cerkev na Slovenskem, vesoljno Cerkev

TOMAŽ AKVINSKI

cerkveni učitelj 1225-1274

Silvester ČUK

Dvanajsto stoletje je rodilo prve univerze - visoke šole, na katerih so poučevali vse, kar je bilo tedaj znanega na vseh področjih. Med najbolj slovečimi je bila že od vsega začetka univerza v Parizu, imenovana tudi Sorbona (po duhovniku Robertu de Sorbonu, ki je ob njej ustanovil študentski kolegij). Njen ugled so širili odlični profesorji, med katerimi je bil tudi sv. Tomaž Akvinski.

Rodil se je leta 1225 na gradu Roccasecca blizu mesta Aquino, ki je na pol poti med Rimom in Neapljem. Njegov oče Landulf, ki je bil manjši fevdalec, je želel, da bi Tomaž postal opat bližnje sloveče benediktinske opatije Montecassino. Zato ga je komaj petletnega dal tja v šolo k menihom. Ti so bistrega dečka poslali v Neapelj, da bi študiral na tamkajšnji univerzi, kjer sta se zaradi njenega položaja na meji dveh svetov prepletavali latinska in arabska kultura. V Neaplju je Tomaž spoznal brate pridigarje, ki se po njihovem ustanovitelju sv. Dominiku imenujejo dominikanci. Njihov način življenja ga je tako prevzel, da je proti pričakovanjem in proti volji svojega očeta sklenil postati dominikanski redovnik.

Njegovi predstojniki so brž opazili, da je Tomaž izredno bistrega in globokega duha, zato so ga poslali v Pariz, da bi tam nadaljeval študije. Na teološki fakulteti pariške univerze je predaval sv. Albert iz Kölna, široko razgledan mož, ki je bil doma na vseh področjih tedanje znanosti. Albert je hitro spoznal izredne sposobnosti svojega mladega učenca in pridobil ga je, da je sodeloval pri uredništvu njegovega velikopoteznega načrta: preučiti in potem drugim posredovati znanost in misel stare Grčije, kakor jo je v svojih delih povzel veliki filozof Aristotel. Evropejci so nanj pozabili, vanj pa so se poglobljali Arabci. Po prevodih iz arabščine, ki so nastali povečini v Neaplju, je krščanski Zahod spet odkril Aristotelovo misel.

Albert je hotel, da bi to misel vključili v krščansko kulturo. Prej je bilo treba razrešiti dvoje vprašanj: kako uskladiti Aristotelovo filozofijo s krščansko mislijo, ki sta se v marsičem razhajali, in kako Aristotelova dognanja obogatiti s spoznanji novih prirodoslovnih znanosti. Albert se je posvetil predvsem drugemu vprašanju, Tomaž pa se je odločno spoprijel s prvim. Aristotelovo filozofijo ali aristotelizem je očistil poganskih prvin ter ga izpopolnil in razvil v luči svojih načel. Znameniti so njegovi razumski dokazi za božje bitvanje. Tako je nastala filozofija sv. Tomaža, imenovana tudi tomizem, ki jo je katoliška Cerkev sprejela kot uradno filozofijo za svoje bogoslovne šole. Svoj filozofski in teološki nauk je strnil v dveh zajetnih delih *Summa theologica* in *Summa contra gentiles*.

Kot redovnik je bil Tomaž Akvinski zelo pobožen. Papež Klemen IV. ga je hotel imenovati za nadškofa v Neaplju, pa je na njegovo ponižno prošnjo odnehal. Gregor X. pa ga je kot izkušenega teologa povabil na cerkveni zbor v Lyon leta 1274. Na poti tja je zbolel ter 7. marca 1274 umrl v cistercijskem samostanu Fossanova južno od Rima. 28. januarja leta 1369 so njegove posmrtno ostanke prenesli v Toulouse in na ta dan se obhaja njegov spomin.

Papež Leon XIII. je sv. Tomaža Akvinskega, „kneza in mojstra vseh katoliških učenjakov“, postavil za zavetnika cerkvenih visokih šol, zlasti bogoslovnih fakultet.

PEKING - Na Kitajskem so v treh mesecih (od aprila do junija 2001) izvršili več smrtnih kazni kot po vsem svetu v zadnjih treh letih. V okviru kampanje proti kriminalu so usmrtili 1781 oseb. Na smrt niso bili obsojeni samo zaradi nasilnih zločinov, temveč tudi zaradi korupcije, okoriščanja, prevare, zvodništva, kraje goriva, prodaje zdravju škodljivih živil in drog. Vseh na smrt obsojenih ljudi je bilo v tem času 2.960. (*Ave Maria*)

in nenazadnje tudi naše življenje. Zato se slovenski kristjani nimamo ničesar bati za prihodnost, ne za Cerkev, ne za naš narod, če bomo ostali zvesti Bogu.

Ko se vas je danes toliko zbralo na tem svetem kraju, bi vas rad povabil, da se v vas utrdi katoliška zavest. Te nam manjka, bratje in sestre, te nam manjka! Utrditi katoliško zavest v našem narodu! Najprej se moramo zavedati, da smo v tem prostoru večina. Imejte torej večinsko zavest! Naj nihče ne privoli v to misel, da verni v Sloveniji nič ne pomenijo. Bratje in sestre, vedimo, da smo tukaj večina in da je naš narod bistveno zaznamovan s krščansko kulturo, da je naša zgodovina bistveno povezana s krščanstvom in da je slovenskega človeka skozi stoletja oblikovala katoliška Cerkev. Toda ne govorimo samo o preteklosti. Danes dopoldne sem bil na Kumu, kjer se je zbralo ogromno ljudi. Najmanj štiri tisoč na hribu ob cerkvi sv. Neže. In koliko se vas je zbralo danes tukaj! Koliko vas je bilo 15. avgusta, za veliki šmaren na Brezjah! Koliko jih je bilo pri Novi Štifti na Dolenjskem ali pri Gornjem gradu ali na Ptujski Gori ali na Sveti gori ali v Turnišču ali v kakšnem drugem Marijinem svetišču! Ogromne množice! Takih množic v Sloveniji ne zbere nihče! Ne zbere nihče! Tako torej ne imejte občutek, da ste kot verniki izgubljeni sredi ateističnega morja. Tu smo kristjani večina.

Zato je treba obnoviti naš pogum. Imeti več samozavesti, več korajžje. Nihče, bratje in sestre, naj ne skriva svoje vere. Ne na delovnem mestu, ne v javnosti, ne nikjer. Nihče naj se ne čuti manjvrednega zato, ker je kristjan, in nihče naj ne dopusti, da bi se njegovo vero in Cerkev sramotilo. Žal se to vse preveč dogaja in presega vse meje, vse meje dobrega okusa in kulture. In moram priznati, da slabo reagiramo. Če bi bolje reagirali na te napade in sramotjenja, bi bilo tega nedvomno manj.

Za konec besede upanja. Verjamem, da živite v zavesti, da ste izbrani rod, kraljestvo duhovnikov, svet narod, ljudstvo, ki je božja last. Zato gledamo v prihodnost brez strahu. Biti moramo usmerjeni v prihodnost in ne vzdihovati za tem, kar je minilo. To bi nam jemalo moč in slabilo našo odpornost, to bi zmanjšalo našo voljo do dela. Kristjan je usmerjen v prihodnost, ker ve, da je velika sreča, da je nedopovedljiva radost pred njim, da ga čaka gledanje veličastnega Božjega obličja. To je naša prihodnost: neomejena in neizmerna. Zato je kristjanovo srce polno veselega pričakovanja, ker ve, kaj je pred njim: Večnost! Večnost! Globoka večnost. Amen.

MED UPANJEM IN PREDRZNIM ZAUPANJEM

Vdvomu in nihajoč med priznanjem lastne slabotnosti in med predrznim zaupanjem boš pogosto ogrožen z obeh strani. Tako zelo se boš čutil ogroženega, da se boš znašel kot med dvema prepadoma, kamorkoli naj se že obrneš. Lahko se namreč prepustiš misli na svojo slabost in se tolažiš z mislijo, češ da Bog odpusti vsem grešnikom, pa naj bi bili ti še tako zakrknjeni v svojih grehih. Kot da bi Božje usmiljenje ne smelo dopustiti, da bi še kakšen človek pogubil, pa naj bi bil še tako hudoben. Če bi tako mislil, ti ponavljam, boš gotovo padel v prepad.

Če pa se nasprotno predrzno prevzemaš in preveč zaupaš v svoje moči in v svojo poštenost ter bi se tako domišljaj, da boš sam brez Božje pomoči lahko živel krepostno in izpolnil vse, kar predpisuje Božja postava, in bi si pripisoval takšno gospodstvo nad seboj, da bi se imel za varnega pred vsakim padcem in vsemi skušnjavami in bi vse to celo pripisoval svojim zaslugam in moči svoje volje, bi bil tudi tako v zmoti. Kajti tudi ko bi z vso popolnostjo izvrševal vse to, tako da bi ljudje na tebi ne našli nič graje vrednega, bi zgrmel v drug prepad. To prazno hvaljenje in ponašanje obsoja Gospod. Kaj se bo zgodilo s teboj, če se imaš za pravičnega in se predrzno bahaš s svojo poštenostjo? To, da boš gotovo padel. Če se pa boš živo zavedal svoje slabotnosti in boš hkrati predrzno zaupal v Božje usmiljenje in pri tem zanemaril očiščevati svojo vest grehov, ali pa se celo še bolj predajal grehom, boš tudi padel.

Hoditi ti je med dvema prepadoma: predrzno zaupanje v tvojo poštenost je prepad na tvoji desni; prazno in neutemeljeno zaupanje, da te Bog za grehe ne bo kaznoval, je prepad na tvoji levici.

Ne zaupaj v svojo krepost, če hočeš priti v Božje kraljestvo, ne zaupaj pa tudi ne predrzno v Božje usmiljenje, da bi se zato bolj svobodno predajal grehu. Če vidiš, da si zašel s prave poti, vrni se nanjo. Če si že na pravi poti, hodi pogumno po njej do konca. Varuj se napuha, če si zunaj poti, in varuj se lenobe, če si na pravi poti. Spopolni in uravnaj

svojo vero in skušaj hoditi naprej po pravi poti. Če imaš dobre noge, hodi odločno. Še raje, teci, kajti če si na pravi poti, potem kolikor bolj tečeš, tem hitreje boš prišel na cilj. Morda boš kdaj padel, da le ne zapustiš poti. Tudi če hodiš počasi, boš prišel do konca. Pazi le, da se ne izgubiš in da ne greš nazaj.

Za srečo ni nujno, da nisi nikdar grešil, kajti vsi smo grešniki in smo brez Božje slave. Potrebno pa je seveda, da ti je Bog grehe odpustil. Ničesar nisi storil, s čimer bi zaslužil odpuščanje grehov; če pregledaš svoja dela, so vsa slaba. Če bi ti Bog dal, kar zaslužijo tvoja dela, bi te gotovo moral obsoditi, kajti plačilo greha je smrt. Bog te ni obsodil na zaslužno kazen, temveč ti je dal nezaslužno milost. Moral bi te kaznovati, pa ti izkazuje usmiljenje.

Da začneš verovati, je delo božjega usmiljenja. Vera, skupaj z upanjem in ljubeznijo začne vršiti dobra dela; toda zaradi tega ne smeš postati napuhnjen ali pa se bahati. Spomni se, kdo te je pripeljal na pravo pot. Spomni se, kako si celo z zdravimi in hitrimi nogami hodil zunaj prave poti. In ne pozabi, kako te je težko ranjenega pobral usmiljeni Samarijan, te dvignil na svoje živince in te zapeljal v gostišče.

Čisto gotovo je in kot takšno moraš verjeti, da kadar se spreobrneš k veri in se oddaljiš od grešnih poti, Gospod odpusti vso tvojo preteklost, kot da bi

naredil nov začetek. Vse se odpusti brez vsake omejitve in nihče nima razloga, da bi se bal, da bo moral znova dajati odgovor za že odpuščeno. Seveda si pa nihče ne sme obljubljeni nekega napačnega zaupanja v oporo za svojo hudobnost.

So ljudje, katere ob misli na grehe, ki so jih storili, prevzame strah, češ da zanje ni odpuščanja. Imajo se za zgubljene in se zato zaradi obupa pogubijo. „Že ni več upanja za nas, govorijo, ker ni mogoče, da bi se nam odpustilo toliko in tako težkih grehov, kot smo jih zagrešili. Zakaj se ne bi torej prepustili svojim strastem?“ „Veselimo se z vsem, kar nam pride na misel, dokler živimo, na onem svetu itak ni plačila za nas. Ne glejmo na to, kaj je dovoljeno in kaj ne, iščimo le časne užitke, ko že nebeških ne bomo imeli.“ Ko tako mislijo v svojem obupu, se pogubijo.

Drugi pa mislijo čisto nasprotno, a nič manj pogubno. Takole mislijo v svojem srcu: „Kadarkoli se bom odvrnil od prave poti, bo usmiljeni Bog pozabil vse moje grehe. Zakaj naj bi potem spremenil svoje življenje danes, ko to lahko storim jutri? Predajal se bom danes, kot sem to storil včeraj, najbolj razvratnim strastem... jutri se bom spreobrnil, pa bo.“

Prav, toda kaj pa če bo tebe prej konec kot pa tvoje hudobije? Poslušaj, kaj ti govori Gospod: „Ne odlašaj s spreobrnjenjem h Gospodu, ne odlašaj od dne do dne, kajti njegova jeza bo

UKRAJINSKI MUČENCI - EVROPSKI MUČENCI

Bernardo CERVELLERA

Ob papeževem obisku v Ukrajini je mednarodna agencija Fides objavila tudi seznam in poročilo o blaženih, ki jih je razglasil 26. in 27. junija. Zaradi izredne pomembnosti tega obiska je primerno, da nove blažene natančneje spoznamo, saj so v glavnem naši sodobniki in so šli skozi isto komunistično preizkušnjo kot marsikdo od nas.

Janez Pavel II. je razglasil 26. in 27. junija 2001 za blažene 29 Ukrajincev in enega Rusa. Med temi jih je 10 škofov, 15 duhovnikov (eden od njih poročen v skladu z bizan-tinsko tradicijo), 4 redovnice, 1 poročen laik s 4 otroki. En škof in en duhovnik

prišla nenadoma in v času kazno-vanja te bo pogubil." Ti pa, ki te premaguje obup, poslušaj, kaj ti go-vori: „Ce hudobnež naredi pokoro za vse svoje grehe, se ne bom več spo-minjal njegovih hudobij.“

Proti nevarnosti obupa ti je odprl pristan usmiljenja in odpuščanja. Za tiste pa, ki odlašajo s spreobrnjen-jem, jim prikrija dan smrti. Kdaj se bo to zgodilo, tega ti ne veš. Toda, ker imam na razplago današnji dan za spreobrnjenje, bi bila velika nehva-ležnost, če bi odlašal svoje spreobrn-jenje. Če si miren glede svoje prete-klosti, bodi previden glede svoje bo-dočnosti. Ne zapiraj v svojo škodo, kar imaš odprto v svoje dobro. Bog usmiljenja ti drži odprta vrata odpuščanja, zakaj se torej obotavl-jaš vstopiti? Veseliti bi se moral, če bi se ti odprla po mnogem trkanju. Ti pa nisi niti potrkal, in že ti odpre, ti pa še ostajaš zunaj?

Zakaj se ne odločiš vstopiti? On, ki je bil poln usmiljenja do tebe, ko si bil še hudoben, misliš, da te bo za-pustil sedaj, ko se vrneš k njemu? Tisti, ki je izročil v smrt svojega edi-norojenega Sina za rešenje greš-nikov, meniš, da te bo zapustil sedaj, ko si že odrešen s smrtjo tega istega njegovega Sina?

Pomiri se: Bog se je naredil za tvojega dolžnika, ker si veroval v njegove obljube.

sta iz latinske Cerkve in sta razglašena za blažena kot izpovedovalca vere, os-tali pa pripadajo grško-katoliški Cerkvi in so vsi mučenci razen s. Jozafate Horda-ševske, ki je ustanoviteljica do-brodelnega reda.

Obred razglasitve je dvojen: 26. ju-nija za latinske in 27. junija za grške katoličane in je brez dvoma višek pa-peževega obiska v Ukrajini.

Jubilejno leto je bila zahvala za dve tisočletji krščanske zgodovine. Temu praznovanju je manjkal izraz zahvale vzhodnemu deblu krščanstva v Evropi, ki se je iz semena Cirila in Metoda razvijalo v Rusiji do današnjih dni. Kot so pokazala zbiranja v Kijevu in Lvivu je ukrajinska Cerkev živa in nav-zoča.

Razglasitev ukrajinskih blaženih spoznavalcev in mučencev pravi, da je ta Cerkev že nekaj časa zrela. To ni skupnost, rojena na pogorišču komu-nizma. Njena svetost ima mnogo globl-je in močnejše korenine.

Ob branju življenjepisov blaženih, ki jih je za beatifikacijo pripravila Kon-gregacija za zadeve svetnikov, nas pre-seneti njihova modernost in veličina. Njihovo herojstvo se nima za kaj sramo-vati herojstva njihovih zapadnih „kolegov“. Lvivski latinski škof Jožef Bilczewski je že v začetku 20. stole-tja sprožil program evangelizacije, ki ni obsegal samo vzgojo duhovnikov in katehezo, ampak tudi socialno de-javnost in sredstva obveščanja. Grško-katoliška redovnica s. Jozafata Hordaševska, ustanoviteljica reda Služabnic Marije Brezmadežne, se je lotila dela za pomoč otrokom in revnim in se borila proti nepismenosti in odri-vanju na rob. Oba je čisto mirno mo-goče primerjati kakemu kardinalu Schusterju in kakemu svetemu Janezu Boscu.

Plamteče jedro te vzhodne svetosti

so pa gotovo mučenci. Papež jih razglaš kar 27. Med njima posebno izstopata dva bazilijanska meniha, Se-verijan Batankz in Jakzma Senkiv-skyj. Leta 1941 ju je zgrabila sovjetska tajna služba in ju zaprla v Drohobyču, kjer sta bila ubita tik preden so prišle nemške čete. Pričevanja potrjujejo, da so oba vrgli v vrelo vodo in p. Severija-na so celo dali kot juho njegovim soza-pornikom. Zynovij Kovalyk je bil križan na steni zavora p Lvivu.

Nacistični mučenec je p. Omelian Kovc. Najprej so ga zaprli komunisti in osvobodili Nemci. Potem so ga Nemci spet zaprli, ker je Judom pomagal bežati pred deportacijo. V taborišču Majda-nek (blizu Lublina na Poljskem) je umrl leta 1944.

Življenje in smrt teh mučencev je otipljiv komentar tega, kar je papež izjavil ob srečanju z verskimi predsta-vniki v Kijevu: „Opomin za vse! Kakšnih divjaštev je zmožen človek, kadar si domišlja, da je lahko brez Boga!“ Ti mučenci lahko služijo za izpraševanje vesti, posebno Evropi.

Novi blaženi imajo jasen evropski značaj. Mnogi med njimi so študirali in delali v Rimu, v Parizu, na Dunaju, v Krakovu. V življenju so sprejemali in branili Jude, Ukrajince, Ruse in Pol-jake. Vzrok njihove smrti nosi pečat evropske drame 19. in 20. stoletja: na-cionalizmi, totalitarizmi, holokavst. In vendar jih je Evropa pozabila in celo sama Evropska skupnost se težko spo-prijazni z dejstvom, da morajo segati njene meje na drugo stran berlinskega zidu, tja do bregov Dnjepra in čez.

V katoliški hiši smo se mi, zapadni kristjani, ki sta nas napol oslepili ideo-logija in opreznost, predolgo sramovali nekega kardinala Slipija in tolških ukra-jinskih mučencev. Mislili smo, da so bili samo „antikomunisti“, v resnici pa so bili med najboljšim, kar je krščanstvo dalo Evropi. Te beatifikacije po tolških letih le izkažejo nekoliko pravice in nas malo bolj odpirajo resnici.

(Ave Marija)

SANTIAGO DE CHILE - Čile je 109. država na svetu, ki je odpravila smrtno ka-zen z zakonom, ki ga je parlament odobril 17. aprila in predsednik Lagos razglasil kon-ec maja. Smrtna kazen je bila v veljavi 127 let. Nadomestila jo je dosmrtna ječa, ki lah-ko traja najmanj 40 let. Teden dni prej je smrtno kazen ukinila tudi Ukrajina, v veljavi pa je še v 87 državah na svetu. (Ave Maria)

Ob prvi obletnici smrti prelata Jožeta Škerbca

Jure VOMBERGAR

Pred enim letom, 3. januarja 2001, je umrl prelat Jože Škerbec, skoraj 32 let dušni pastir Slovencev v okraju Ramos Mejija, več kot 25 let urednik mesečnika Duhovno življenje, od leta 1994 do 2000 delegat za Slovensko dušno pastirstvo v Argentini, od tedaj in do smrti pa vicedelegat. O njem je obširno pisala naša revija v lanski drugi številki, zato ne bi sedaj navajali njegovih življenjskih podatkov in duhovniškega delovanja v Argentini. Pač pa je priložnost, da se po enem letu njegove odsotnosti med nami vprašamo, če se je v tem času v naši slovenski skupnosti kaj važnega uknilo ali opustilo, kaj spremenilo na slabše. Moremo ugotoviti, daje slovenska skupnost še vedno živa, ker je vse tako zastavljeno, da pomaga in olajšuje razvoj in rast. Kljub težkim gospodarskim razmeram v Argentini in strahú pred eventualno razširitvijo vojne na Bližnjem vzhodu ali morda prav zato, naj se zavedamo, da moramo držati skupaj, še naprej podpirati delo naših ustanov in vzdrževati naše publikacije. Ko bi še živel pok. prelat Škerbec, bi vse to zavzeto priporočal in spodbujal. Malokdo je bil bolj kot on prepričan v potre-

bnost ohranitve organizirane slovenske skupnosti v Argentini.

Pokojni prelat Jože Škerbec je bil duhovnik v polnem pomenu besede in zavzet slovenski razumnik. Kot takega smo ga cenili rojaki vseh stanov že v času njegovega življenja in kot takega se ga bomo spominjali.

Kot duhovnika se ga bodo spominjali predvsem otroci in mladina, bolniki in ostareli. Kot duhovnika-slovenskega intelektualca vsi tisti, ki cenijo zavzetost za slovenski jezik in narodno-ljudsko pesem.

Morda se šele zdaj zavedamo, kako skrbno je negoval slovenski jezik pri mašnih nagovorih. Pridige so bile pripravljene in povedane z izbranim slovenskim besediščem, ki ga je sposoben malokateri izobraženec po več kot 50-letnem življenju v tujini. A ko bi vedeli, kako bogato in izbrano knjižnico je zapustil, se ne bi čudili. (Isto bi mogli reči tudi o pok. delegatu msgr. Antonu Oreharju). Na pripombe o predolgih pridigah in preveč izbranem jeziku je odgovarjal, da mora biti mašni nagovor nevsakdanji, privzdignjen, saj gre za predstavitev božje besede. Sam se je potrudil

za to in od poslušalcev pričakoval razumevanje.

Sploh pa je bila pri njem občudovanja vredna, po eni strani zavest dostojanstva posredovalca božje besede in zakramentov, ki se je izražala v izbranem govorjenju, obnašanju in spoštljivem ocenjevanju zadržanja drugih ljudi, po drugi strani pa ljubezniva neposrednost odnosa do otrok in do preprostih rojakov brez višje izobrazbe ali družbenega položaja. Prav ti ga najbrž predvsem pogrešajo. Vsak rojak ga je mogel dobiti vsak čas neposredno na telefonu.

Nekateri ukrepi pok. delegata Jožeta Škerbca so v času njegovega življenja povzročali in še danes povzročajo negotovanje: npr. ideja poimenovati večje prostore v Slovenski hiši po najbolj pomembnih in zaslužnih javnih delavcih naše skupnosti. Tako je „Slovenski hiši« pridral ime msgr. Antona Oreharja, veliki dvorani ime škofa dr. Gregorija Rožmana, jedilnici ime dr. Julija Savellija, mali dvorani, kjer so predavanja SKA, pa ime dr. Tineta Debeljaka. Ugotovil je, da se rojaki po smrti svojih zaslužnih mož (in žena) po letih komaj še spominjajo. S to gesto je hotel dati zgled in spodbudo še drugim ustanovam, da na ta (ali drug) način izrazijo priznanje svojim pionirjem in zaslužnim javnim delavcem.

Po njegovi želji se je zbral in napisal (še ne izdan) zbornik več kot 50-letnega delovanja Slovenskega dušnega pastirstva v Argentini, predvsem med povojnimi slovenskimi begunci pred komuniz-

Fantje in dekleta iz Rasti XXX., ki so se udeležili pogreba prelata Jožeta Škerbca v Škriljah na Notranjskem.

Angel usmiljenost

Anselm GRÜN

Usmiljen je, kdor ima srce za uboge, zapuščene in žalostne, za osamljene in pomilovanja vredne. Toda preden lahko ima srce za uboge, mora najprej imeti srce za ubožnost in nesrečnost v samem sebi. Najprej se moramo naučiti, da znamo biti usmiljeni s samim seboj.

Če se Jezus usmili ljudi, potem uporablja Sveto pismo pogosto grško besedo *splanchnizomai*. Ta beseda pomeni „biti ganjen v drobovju“. Drobovje je bilo za Grke kraj ranljivih čustev. Biti usmiljen torej pomeni, dopustiti drugemu vstop tam, kjer sem sam ranljiv. In še neko drugo besedo pozna Sveto pismo za usmiljenost: *eleos*, ki pomeni nežnost, sočutje, sotrpjenje.

Usmiljeno ravnati s samim seboj, se pravi torej biti nežen do sebe, neprizanesljivo ravnati s seboj, ne se preobremenjevati s trdimi sklepi, temveč najprej: imeti srce zase, za takšnega, kakršen sem, imeti srce za šibko in zapuščeno v meni. Pogosto ravnamo zelo neusmiljeno s seboj. Obsojamo se, če naredimo napako. Karamo se, če kaka stvar kdaj spodleti. V sebi imamo neusmiljenega sodnika, trdosrčen nad-jaz, ki presoja vse naše misli in čustva, ki nas kaznuje, če ne ustrezamo njegovim zahtevam.

Temu neusmiljenemu nad-jazu pogosto nismo kos. Tu potrebujemo Jezusove besede, ki nam postavlja pred oči usmiljenega očeta, ki izgubljenega sina ne zavrže, temveč mu pripravi praznik.

In če s seboj ravnamo usmiljeno, potem se lahko učimo tudi usmiljenosti do drugih. Poznam veliko ljudi, ki se usmiljeno zavzemajo za bolne in osamljene ljudi, ki pa popolnoma neusmiljeno ravnajo s samim seboj. Za vsakega drugega človeka imajo srce, samo za nje same ni prostora v njihovem srcu. Tu se silijo, da potlačijo vse lastne potrebe, samo da bodo na voljo za druge. Toda takšna neusmiljenost do samega sebe bo popačila tudi pomoč do drugih. Tu se bo v mojo ljubezen prikradla zahteva po lastništvu. Tu sem potem nejevoljen, če se moja prevelika ljubezen ne honorira.

Da drugega ljubim od srca, da res lahko imam srce zanj ali zanjo, moram najprej sam priti v stik s svojim srcem, moram svoje srce najprej posvetiti vsemu ubožnemu in nesrečnemu v sebi. Potem sem lahko usmiljen. Potem drugih ne bom obsojal, temveč jih bom prav z vsem nesrečnim, raztrganim, bednim, neprivačnim sprejel v svoje srce. Potem

se je izvršilo, kot je predvideval. Škof Alojz Uran in njegov spremljevalec msgr. Janez Pucelj sta ob svojem obisku slovenske skupnosti v Argentini mogla uvideti, da se delo pokojnih delegatov Slovenskega dušnega pastirstva (SDP) msgr. Antona Oreharja, dr. Alojzija Starca in prelata Jožeta Škerbca nadaljuje v isti smeri po zaslugi sedanjega delegata SDP msgr. Jureta Rodeta.

Prosimo pokojnega prelata Jožeta Škerbca, naj nas spremlja in prosi za nas iz večnosti; naj nas navdihuje njegov zgled, bodri in daje korajžo ter preprečuje malodušje, ki navdeva danes velik del rojakov in potomcev Slovencev v Argentini.

jim moja pomoč ne bo povzročala slabe vesti. Nasprotno, v mojem srcu bodo našli prostor in domovino. Želim ti, da te angel usmiljenosti nauči, da odpreš svoje srce za ubožnost v tebi in v ljudeh.

Če imaš srce za ubožnost in šibkost, potem bo tvoje življenje uspelo. Potem se bo angel v tebi veselil usmiljenosti, ki biva v tvojem srcu.

Kratke novice

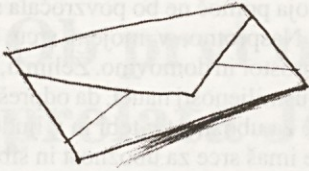
TRST - 3. decembra 2001 je govoril na ponedeljkovem večeru v Društvu slovenskih izobražencev prof. Janez Arnež, ki je izdal knjigo *SLS 1941-1945*. Avtor knjige in ravnatelj inštituta Studia Slovenica v Ljubljani, pred tem pa dolgoletni vseučiliški predavatelj v New Yorku, pisec številnih študij in znani zbiralec zdomskega tiska ter arhivskega gradiva, je govoril o knjigi in o dobi, ki jo ta obravnava, katero je on dobro desetletje preučeval na podlagi pretežno neobjavljenih arhivskih virov. (*Novi glas*)

RIM - Italijanska škofovska konferenca je priporočila posebno previdnost pri zakonih med muslimani in katoličani. Med katoličani in muslimani so velike razlike v gledanju na družino, vzgojo otrok in na vlogo žene v zakonu in družini. (*Ave Maria*)

CARIGRAD - Atentator Agca, ki je pred 20 leti streljal na papeža Janeza Pavla II., je napovedal, da bo razkril skrivnostno ozadje atentata, ko bo odslužil zadnjih sedem let zaporne kazni v Carigradu. Zanimal je, da bi bila v ozadju bolgarska tajna služba. Atentatorja so lani na papežovo prošnjo v Italiji pomilostili in izročili Turčiji, kjer prestaja kazen za umor, ki ga je zagrešil tam. (*Ave Maria*)

BEOGRAD - V Srbiji živi milijon revnih ljudi, prav toliko pa jih živi na robu revščine, sporoča beograjski Center za ekonomske študije. Povprečni zaslužek prebivalcev Srbije znaša 60, povprečna pokojnina pa 50 ameriških dolarjev mesečno. Povprečno gospodinjstvo ima v Srbiji od 125 do 145 dolarjev mesečnih prihodkov, kupna moč 300.000 ljudi pa znaša dnevno samo en dolar. V Srbiji je brezposelnih 800.000 ljudi, samo 45.000 pa jih dobiva nadomestilo za čas, ko so brez dela. V Srbiji živi 450.000 beguncev in približno 200.000 razseljenih oseb (s Kosova). Približno 300.000 beguncev nima dovolj hrane, 50.000 pa jih živi v popolni revščini. (*Ave Maria*)

mom. Poleg tega je želel napraviti popis vseh župljanov, ki spadajo pod versko skupnost v Slomškovem domu. Iz te ideje je nastal nato seznam družin Slovencev v Argentini, ki obsega čez 4300 družin, in pa seznam rojakov, ki so prišli v Argentino sami (se niso poročili ali je soprogo oziroma družina ostala v Sloveniji) in ima doslej okrog 1600 vpisanih rojakov. Torej seznam vsega skupaj okrog 20.000 oseb slovenskega porekla, ki živijo (ali so živeli) v Argentini. Pokojni delegat prelat Jože Škerbec lahko počiva v miru, stvari gredo naprej, kot si je zamišljal in pričakoval. Letošnja birma in prvo sveto obhajilo za otroke in vnuke Slovencev v Argentini

O misijonarju OPEKI

Spoštovana gospa Opeka, cenjeni gospod Alojz!

Pravkar sem se vrnil z obiska Vajinega sina Petra, ki sem ga tri tedne spremljal na Madagaskarju kot novinar. Lahko kar na začetku povem, da sem po poklicu vaje presojati in kritično soditi o tem, kar pišem. Ni prostora za občutke, ker moram poročati o dejstvih in ne o svojem mnenju. Sedaj pa sem povsem zmeden, ker sem spoznal in doživel človeka, ki je povsem spremenil moj notranji svet in moje poglede na življenje. Zdaj, prej zelo kritičen do današnje Cerkve, znam in morem razumeti apostole, ki so svojčas sledili Kristusu, prepričani in brez pomislekov.

Vzgojila sta sina, ki s svojo karizmo premika svetove in nazore tudi trdih ateistov, kot sem sam doživel na otoku. S svojim vzgledom živi življenje stare, dobre Cerkve...

Pedro se je povsem posvetil tistim najbolj nemočnim, povsem odpisanim, ljudem na robu družbe. Otrokom. Ne briga se za politike, ki trdijo, da revščine ni, odprtega srca odpira svet otrokom,

ki bi brez njega ne živeli človeka dostojnega življenja. No, mislim, da mi vajinega sina ni treba opisovati, saj ga kot starša dobro poznata in sta nanj lahko ponosna. Več kot ponosna. Takih karizmatičnih osebnosti danes, po smrti matere Tereze, vsaj jaz ne poznam.

Znana mi je življenjska usoda Vaše družine. Kapelica ob gozdičku živi. Na dan mojega odhoda, na Vernih duš dan, je Pedro maševal ob 5.15 v trdem mrazu, pred več sto bosimi domačini. Bogoslužja ne bom pozabil, tudi ne drugih, pred več ko 5000 verniki. Takšnih maš v Evropi že dolgo ni več. Najlepše so Večernice, ki jih vsak dan sami oblikujejo otroci. Prepevajo kot angelčki.

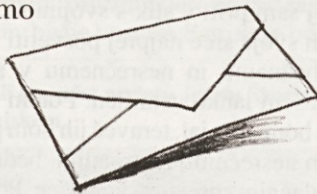
Želim, da bom mogel in znal, kar sem doživel, posredovati ljudem tu pri nas, na Koroškem in v Sloveniji, nasploh v Evropi, da bo Pedro lažje opravil svoje poslanstvo. Potrebuje pomoči, gmotne in finančne, pa tudi moralne, da bo še naprej lahko kos dnevnim izzivom, pritiskom, revščini, da mu bosta ljubezen in spoštovanje soljudi olajšala trenutke dvomov, bolezní, razočaranj, pritiska.

Spominjajta se ga v ljubezni, krepite ga v molitvi!

S prisrčnimi pozdravi,

Mirko Bogataj

Pismo

AMERIKA IN TERORIZEM

Da, dragi Američani in čudovita Amerika. Radi smo vas imeli (še vedno vas imamo kot simbol svobode). Kako smo vas bili veseli kljub bombam, ki so neusmiljeno padale na Maribor. Porušili ste nam 75 odstotkov mesta, ki se ni nikoli več pobralo. Nismo vam zamerili. kje pa, bila je vojna, bili ste naši, zelo naši. Celo prepevali smo in čakali na vaše mogočne letalske enote, ki jih ni bilo ne konca ne kraja; padalo je po progi, po Pragerskem, po Šterntalu, Hočah, Kamnici, Račah; kjer koli ste se pojavili, ste sejali smrt in ruševine. Toda nad nami je divjal zve-

rinski Hitler, zato vam tega nismo zamerili, bili smo pripravljeni tudi umreti, samo da bi bilo konec tudi njega. Sedem, prepevali smo si „smešne“ pesnice - bilo nam je štirinajst let. Kakor koli, bilo nam je žal Kölna, Dresdna, Hamburga, mest kulture, a kaj, bila je vojna. Nad Hitlerjev teror ste morali s terorjem, n šlo drugače!

Hvala vam torej za Unro, belo moko, hvala za obleke v letih 1945 - 1948, predvsem hvala za zavest, da ste bili z nami. Krasna, svobodna, mogočna dežela tam daleč prek velike luže, ki je Hitler ni dosegel. Hvala za prvo svetovno vojno, hvala za drugo. Bili ste tu, pomagali ste, vedno reševali Evropo, a žal, obramba je tudi teror...

Božji mlini pa meljejo počasi in čudna, nerazumljiva so Božja pota. Teror! Amerika ga je prvokrat doživela na svojih tleh, na nedoumljivo zahrbtn, grozljivo zločinski način. Džihad! Satanski stih smrti. Zgodil se je v Ameriki, nenadkriljivi, mogočni, trdni, neranljivi. Kje je napaka? Je kaj prezrla, morda celo hote? Ni li preslišala krikov majhnega, samo milijonskega slovenskega naroda, umirajočega zaradi revolucije, strahotnega terorja ob brezkompromisnem povzpenjanju na oblast kriminalca in izurjenega boljševističnega terorista Tita v kompaniji blazneža Kardelja, obremenjenega z idejo satanističnega iztrebljanja vsega in vseh, ki so se rodili z drugačno pametjo kot jo je premogel sam? Je tu vaša napaka, dragi Američani, ker niste hoteli slišati za grozodejstva, ki jih je počela Titova klika? Sprejemali ste ga z največjimi častmi. Še več. Zakaj niste samodržca maršala povprašali po milijonu pobitih, ki jih je zverinsko dal pobiti prav on in jih je prištel med žrtve fašizma? Celo tako daleč ste šli, da izgnanim iz Slovenije in onim, ki so doživeli partizanske pogrome in so pred temi podivjanci zbežali, niste dali zavetja. Vse - bolne, onemogle, starce, otroke - je sprejela Argentina!

Podpirali ste strahoten terorizem. Ste vedeli? CIA mnogo ve... Talibanski iztirjenci so ugotovili: terorizem se splača! Lop po onih, ki imajo (komunistična iznajdba). Mi smo reveži, mi nimamo... (z vsemi vrelci nafte!) V imenu džihada! Brezskrupulozno in brezkompromisno. Komunizmu je uspelo razorati, uničiti in podivjati tri četrtine sveta. Ga bo dotokel džihad? Kar v Ameriki ni uspelo komunizmu, bo uspelo talibanizmu?

Bog obvaruj Ameriko - doslej jo je blagoslavljal.

Herica Kumer, Ljubljana
(Demokracija, 22. nov. 2001)

Metka MIZERIT

**Kako ljuba so tvoja prebivališča,
Gospod nad vojskami!
Moja duša hrepeni, celo medli
po Gospodovih dvorih,
moje srce in moje meso vriskata
k živemu Bogu.**
Psalm 84

Mesto Buenos Aires nima starih gotskih svetišč, kjer bi občudovali srednjeveške umetnine. Ima pa lepe cerkve z zanimivo zgodovino in o nekaterih teh cerkvah bomo letos pisali v Duhovnem življenju.

STOLNICA

Gotovo je v vsakem mestu stolnica najpomembnejša cerkev, ker je sedež škofije in cerkvene uprave. V Buenos Airesu ima zanimivo zgodovino in je na nek način podoba razvoja mesta samega.

11. junija 1580 je Juan de Garay ustanovil mesto presvete Trojice v bližini pristanišča Svete Marije dobrih vetrov - Santa María de Buenos Aires. Omejil je prostor in zaznamoval kraj, kjer naj bi stala trdnjava, glavni trg in cerkev. Točno na tem prostoru stoji danes stolnica.

Novo ustanovljeno mesto je cerkevno spadalo v škofijo Río de la Plata s sedežem v Asuncionu. Šest let po ustanovitvi je mesto obiskal škof mons. Alonso de Guerra. „Mesto“ je bilo revno; kolibe zgrajene iz blata in ločja s slamnatimi strehami. Prav taka je bila cerkev, le malo večja od ostalih koč. Gotovo je bil škof razočaran, ker je v kroniki zapisal, da nobeden templjev, ki jih je obiskal nima „videza cerkve“. Vendar je bilo njegovo poslanstvo jasno: spoznati duhovni ploščaj vernikov in čimboljše urediti verske in cerkvene zadeve.

Cez sedem let je na apostolsko potovanje prišel škofov namestnik Martín del Barco Centera. Našel je staro cerkvico skoro v razvalinah. Izpolnil je svoje duhovniško poslanstvo in vzpodbujal vernike, naj bi zgradili novo svetišče.

Na prošnjo španskega kralja Filipa III. je papež Pavel V leta 1620 razdelil prvotno škofijo Río de la Plata (Asunción) na dve. Tako je nastala škofija Presvete Trojice pristanišča Buenos Aires in za prvega škofa je bil imenovan redovnik Pedro Carranza. Prišel je iz Španije in 19. januarja 1621 stopil v skromno kolibo, ki je bila farna cerkev ter počastil Gospoda. Bil je posvečen v Santiago del Estero. Upravno je uredil svojo škofijo in si veliko prizadeval, da bi zgradil večjo cerkev, ki je kljub prizadevanju ostala malo večja kočica, vendar

stolnica.

Šele tretji buenosaireški škof mons. Cristobal de Aresti - benediktinec, je leta 1671 dokončal stolnico, ki so jo zgradili iz opeke in apna. Cerkev je bila triladijska dvorana, deljena z zidanimi stebri. Streha je bila krita z opeko; imela je lesen strop, delo umetnega mizarstva. V notranjosti je bila cerkev opremljena z umetnimi ornamentami, glavni oltar je bil pozlačen. Na enem stranskih oltarjev je stal lep križ, umetniško delo, ki se je ohranilo do današnjih dni in ga imenujejo Sveti Kristus iz Buenos Airesa.

Deset let potem, ko so dogradili stolnico, so začele stene pokati. Strop je puščal, v stenah so se pokazale razpoke in odločili so se, da bodo cerkev podrli, da ne bi prišlo do kake nesreče.

Zopet so se začele gospodarske težave. Niti škofija niti prebivalci mesta niso imeli denarja, da bi zidali novo cerkev. Škof je pisal kralju in ga zaprosil za pomoč. Ponovno so začeli zidati,

čeprav je bila kraljeva podpora neznatna. Škof Antonio de Azcona Imberto je porabil vse svoje premoženje ter živel v veliki revščini. Stolnico so dokončali leta 1726; imela je dva stolpa. Notranjščina je bila triladijska, obložena z lesenimi tapetami iz paragvajskih ceder, vse delo domačih rokodelcev. Tla so bila iz žgane opeke, v stolpih je pozvanjalo pet zvonov. Ohranjena je risba stolnice iz leta 1727.

Cerkev, ki je bila dograjena z velikimi žrtvami in napor, se je porušila v noči 23. maja 1752. Takratni škof Cayetano Marcellano de Agramont je iz glavnega oltarja rešil Najsvetejše. Naslednji dan so se porušile stene in ugreznila kripta. Isti dan je cerkveni kapitelj pregledal škodo in ugotovil, da je treba podreti stene, ki so še stale. Škof je odredil, da so pospravili ruševine. Zopet je bilo treba zidati novo cerkev. Obvestili so kralja in dvor o porušenju in prosili pomoč. Načrte za stolnico je naredil arhitekt Antonio Masella in pričeli so z zidanjem. Za upravnika je bil imenovan Manuel Basavilbaso. Po štirih letih so prejeli kraljev odgovor in po šestih prvo vsoto denarja iz kraljeve zakladnice.

Leta 1822 je bila dokončana stolnica, ki jo poznamo danes. Vhodno stebrišče so pozidali pet let kasneje leta 1827. Pročelje sestavlja torej dvanajst korintskih stebrov, ki predstavljajo dvanajst apostolov. Nad stebri je trikoten relief, prikazuje dogodek iz Svetega pisma Stare zaveze in sicer srečanje Jožefa z očetom Jakobom in brati. Pod stebriščem je prehod, pred dverje, odko-

der vodijo glavna vrata v cerkveni prostor.

Cerkev je zidana v novorenesančnem slogu in ima pet ladij. Srednja, imenovana tudi Petrova, je dolga 75 metrov. Kupola v srednji ladji ima 17,34 metrov premera. Poslikal jo je Francisco Parisi. Postavljena med štiri oboke, je podprta s stebri na katerih so velike medalje s simboli štirih glavnih kreposti: razumnost, pravičnost, srčnost in zmer-nost.

Glavni oltar je lesen, umetniško izdelan koncem 18. stol. Naredil ga je Isidro Lorea, pozlatil pa Martín Martínez. V oltarju je kip Brezmadežne in kip Naše Gospe Buenos Airesa, ki je zavetnica mornarjev. Oba kipa sta nameščena na krožnem podstavku, tako da se lahko izpostavi eden ali drugi. Na vrhu oltarja kraljuje Presveta Trijica, kateri je posvečena stolnica.

V stranskih ladjah so kapelice, ki si jih bomo ogledali. Če gremo po desni strani je prvi oltar posvečen sv. Alojziju, ki je zavetnik mladine in študentov. V naslednji kapelici je ikona Naše Gospe Vladimirske. Častijo jo kot zavetnico edinosti vseh kristjanov. Potem se vrstijo oltarji sv. Janeza Nepomuka, ki je zavetnik spovedne molčečnosti in Naše Gospe priprošnjice za mir; leta 1751 so jo prinesli iz Bolivije in jo imenujejo „Ustanoviteljica stolnice“. Naslednji prostor je prirejen za mavzolej; tu počivajo zemeljski ostanki generala San Martina.

Sledi kapelica posvečena presvetemu Srcu Jezusovemu in Mariji Marjeti Alacoque. Naprej je oltar sv. Martina iz Toursa, ki je zavetnik mesta Buenos Aires. V naslednji kapelici je stalno izpostavljeno Najsvetejše, vedno so tu navzoči verniki v tihi molitvi. Končno je tukaj še oltar sv. Petra. Za glavnim oltarjem je kor za kanonike in vhod v kripto.

Po levi stranski ladji je najprej oltar Žalostne Matere božje, nato pa kapelica s Križanim Kristusom, ki ga je izdelal portugalski umetnik Manuel de Coyoleta leta 1671 in je najstarejša umetnina v stolnici. Naslednja kapelica je posvečena sv. Jožefu. Tu sta še kipa sv. Martina iz Porresa in Marije Device iz Itati. Pri stranskem izhodu je kapelica Karmelske Matere božje, kjer je tudi kip Lujanske Device, zavetnice Argentine. Potem je še kapelica posvečena sv. Janezu Krstniku in zadnja sv. Tereziji Avilski.

V vseh časih so v stolnici gojili liturgično petje in se zdi, da so že od začetka imeli orgle. Danes so v stolnici stare še iz kolonialne dobe v stranski ladji nasproti mauzoleja in novejše nemške Walcker iz leta 1835 na koru.

Tudi klopi v stolnici so lepo izdelane iz orehovega lesa. Prve so namestili leta 1835, nekaj so jih dodali leta 1910.

Tla v današnji stolnici so izredna umetnina; beneški mozaik, ki so ga pripeljali iz Anglije leta 1907. Načrte zanj je pripravil inženir Carlos Mora. Mozaik

svetle barve, s stiliziranimi rožami, kot preproga pokriva 2600 m² tal. V srednji ladji alegorično nakazuje Kristusovo trpljenje trnjeva krona in žebliji, motiv ki se večkrat ponovi.

K cerkvi spadata tudi večja in manjša zakristija in kripta pod glavnim oltarjem, kjer počivajo cerkveni dostojanstveniki: škofje, kanoniki pa tudi svetni oblastniki.

Poleg stolnice je škofijska palača, nova moderna stolpnica, kjer je upravni sedež nadškofije. Staro škofijsko poslopje so požgali leta 1955. Z njo je zgorela tudi knjižnica in ves arhiv; več kot 8000 knjig in dokumentov, štiristo let cerkvene zgodovine, se je spremenilo v pepel. Takrat je gorela tudi zakristija, kjer je bil muzej cerkvene umetnosti. Le malenkosti so se ohranile, drugo je bilo uničeno.

Stolnica je veličastna stavba, ponos mesta Buenos Aires, predvsem pa sedež nadškofije in središče katoliške Cerkve v Argentini.

SLS med vojno

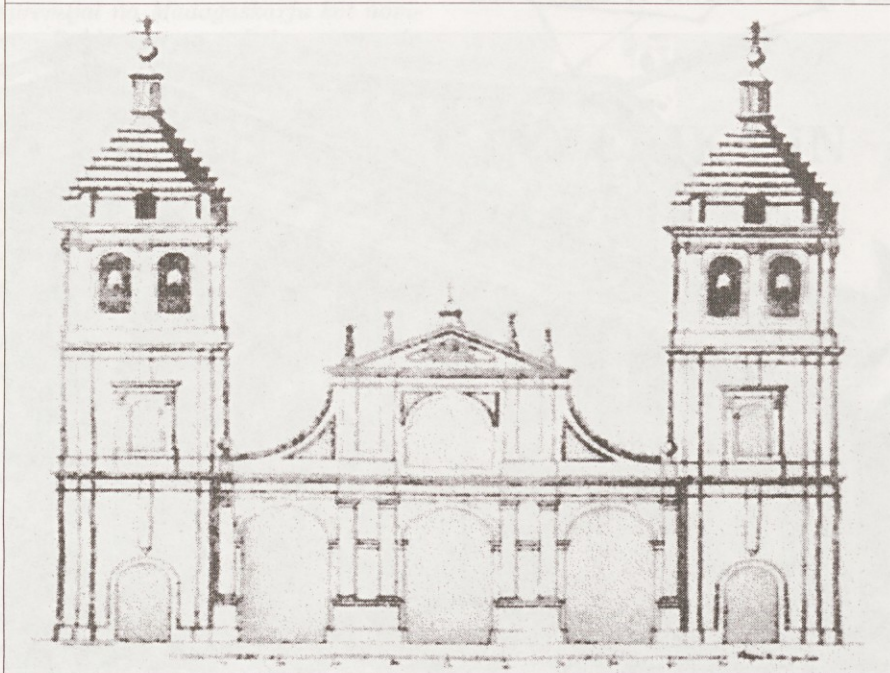
Pomembna študija

Nedavno je izšla knjiga prof. Janeza Arneža **SLS 1941-1945**. Gre za skoraj štiristoosemdeset strani debelo knjigo, ki ima dobrih petdeset strani povzetka v angleščini, tako da je dostopna širokemu krogu zgodovinarjev. V njej govori o zadržanju doterdanjanje vodilne slovenske politične sile, Slovenske ljudske stranke, v letih druge svetovne vojne. Avtor analizira zlasti delovanje štirih zastopnikov SLS na tujem, ministrov v begunski vladi dr. Mihe Kreka in Franca Snoja, veleposlanika dr. Alojzija Kuharja in msgr. Franca Gabrovška, in to na podlagi pretežno neobjavljenih arhivskih virov, ki jih je prof. Arnež dobro desetletje preučeval in zbiral po svetu.

Kritična in zelo dokumentirana študija se močno oddaljuje od črno-belih podob omenjenih osebnosti in težkega obravnavanega obdobja, ki so se uveljavile v povojnem času. (Po *Novem glasu*)

HAVANA - V Havani bodo odprli v zasebni hiši krščansko knjižnico, v kateri bodo na voljo različne katoliške revije, enciklopedije in knjige o zgodovini krščanstva. To je nujno, ker je komunizem razen vere prepovedal celo poznavanje vere. Oblast se knjižnic v zasebnih hišah ne upa zapirati, ker se boji razdražiti ljudstvo. (Ave Maria)

Buenosaireška stolnica v letu 1727

Narodnost in globalizacija ✓

Zorko SIMČIČ

23. junija letos je bil v Ljubljani (Zavod Sv. Stanislava - Šentvid pri Ljubljani) že VII. Tabor Slovencev po svetu. Vsakoletni Tabor organizira izseljensko društvo Slovenija v svetu. Ob desetletnici slovenske osamosvojitve je ob tej priliki bila organizirana Okrogla miza na temo „Narodna zavest“. Pred začetkom pogovora je pisatelj Zorko Simčič imel naslednje Uvodne misli.

Ortega in Gasset piše v knjigi *España invertebrada - Španija brez hrbtenice*, kako je Goethe, ki ni bil zgolj pesnik, opazil, da so med fenomenami v naravi nekateri - včasih celo zelo preprosti - ki pa odkrivajo zakone narave. Nekakšni fenomen modela, ki pojasnijo marsikaj misterij, tudi tak kompleksen. Goethe je te fenomene poimenoval *protofenomene*. Prve, prvinske, osnovne pojave. Eden takih protofenomenov španske družbe - je dejal omenjeni mislec - je pogovor. O čem in predvsem, kako se ljudje pogovarjajo.

Mislil, da bi bil danes med Slovenci tak *protofenomen* razpravljanje o narodni zavesti in o nacionalni identiteti. Okrogle mize, študijski dnevi - morda še zlasti tisti v Dragi - pogovori pri Slovenskem svetovnem kongresu, na Knjižnem sejmu ali na Dnevih knjige, diskusije v krogu Nove Revije - da ne govorimo o pisanju po revijah.

In kaj opažamo?

Da gre po eni strani za skoraj SOS klice, kakor ob potapljanju se ladji, kdaj drugič pa za trditve, da z našo narodno zavestjo sploh ni težav in da o njej govorijo samo katastrofisti. Še več: na eni strani je govor o vrednoti narodnosti in skoraj že strastno iskanje korenin naši identiteti, na drugi strani pa ljudje, kdaj celo kulturniki, ki se posmehujejo - citiram - „raznim čudnim individuom, ki še vedno govorijo o potrebi neke narodne zavesti in iščejo neko slovensko identiteto.“

Vsekakor more vsak pogovor o teh vprašanih prinesiti še kakšen nov vidik in ne dvomim, da bo tudi naša okrogla miza marsikaj jasneje osvetlila.

Bo pa bržkone vedno težje govoriti o narodni zavesti, če bo vrednota narodnosti zanikavana. V prakso privedeni nihilizem, ki izničuje vsakršne vrednote, pa tudi že samo napačna perspektiva, s

katere kdaj gledamo na vrednoto narodnosti, sta rodila svoje. Da pri gostilniških pogovorih ni vedno jasnih pojmov, je razumljivo, da pa se širi zmeda z najvišjih kateder (in to potem zasleduješ po medijih), ko se ne ločujejo pojmi patriotizem, nacionalizem, nacizem - je pa nekaj, ob čemer bi se kazalo zamisliti.

Seveda bi pa bilo napačno prezreti, da pri teh nejasnostih - realnih, kdaj pa tudi umetno ustvarjenih - ne gre samo za nove internacionaliste ali za stare marksiste ali kaj podobnega. Tudi mnogi na drugem bregu kolebajo. Posledica dolgoletnega poniževanja s strani oblastnikov in sedaj nekak strah, da jih ne bi proglasili za „tradicionaliste“, „nacionaliste“? Morda tudi posledica kdaj celo med kristjani preveč po svoje razlaganega pojma „katholíkós“, univerzalen, vesoljen/? Kot da ne bi nikoli slišali za svojega Vzornika, očeta univerzalizma, ki pa je jasno govoril o svoji strastni pripadnosti najprej svojemu narodu.

In odnos narodne zavesti do državljanske zavesti?

Eno je - bi dejal Slomšek - že bolesto in torej nevarno poboževanje naroda, države, njunih simbolov, drugo pa je

negiranje teh vrednot. Sprva morda niti ne zanikavanje ampak zgolj mešanje pojmov, generaliziranje. „Švica nima svojega jezika in tudi ne eksistira švicarska narodna zavest, pa je kljub temu močna država!“ - Če je, kakor je žal upravičeno rečeno, „hudič/problem/vedno v podrobnostih“, potem dobro vemo, kako je - v primerjavi z drugimi - z našimi detajli in torej ne kaže posploševati.

Premisleka vredno je tudi dejstvo, da - recimo - minister za šolstvo predlaga, naj bi konec leta po šolah izobesili slovensko zastavo in učenci zapeli himno, pa iz kar serijsko se produciranih pisem bralcev zvedeti, da to vendar ne gre, saj „bi se učenci iz teh simbolov utegnili norčevati“. Celo v uradnem dopisu ravnateljev Osnovnih šol Slovenije ministru smo mogli brati, da „to ni dogodek, ki bi zahteval petje slovenske himne in izobešanje slovenske zastave“, in je bilo dodano, „da bi lahko na drugi strani /zato/ doživeli tudi obtožbe o zlora-bi državnih simbolov“. - Bodimo realisti: tudi naši sosede - zlasti mladi Avstrijci ali mladi Italijani - niso ravno pretirani narodnjaki, ampak da bi se norčevali iz petja državne himne! Sicer pa: kakor po eni strani ne kaže stvari dramatizirati, tako je pa vendarle že čas, da se vprašamo, od kod to, da imajo toliki mladi tak odnos do države, do narodnih in državnih simbolov.

Kaj storiti za dvig narodne zavesti, ko - samo nekaj primerov izmed desetih drugih - ko po naših cestah skoraj ne najdeš več slovenskega napisa, ko že zaman iščeš podjetje, ki bi nosilo slovenske ime, ko naši športni klubi nenedoma nosijo samo še tuja imena, ko prihaja - če ne bi bila stvar resna, bi rekli - že do humorja. Samo primer: na vprašanje, zakaj se je neka slovenska glasbena skupina prekrstila, začela nositi ime po nekem zasebniku (tujcu), zvedemo, da je to zato „ker se človeštvo nagiblje od širših struktur/narod/k posamičnosti, to je k nujni večji konkretnosti“, medtem ko na vprašanje, zakaj je državna institucija, ki je doslej imela kot razpoznavni znak list lipe, nesporen nacionalni simbol, tega zamenjala z nekakšnimi nevtralnimi rožicami, pa zvedemo, da je do tega prišlo, ker je lipa bila preveč konkretna, medtem ko - citiram - „naše rože pa so abstraktne, saj je

njihova podoba neobremenjena s simboli.“ Bajje je tudi asociativno polje tega novega znaka širše. Ko nas zanima, v čem bi bilo širše, nam je pojasnjeno, da se v novem znaku Slovenije „združujeta germanska strogost in mediteranska razgibanost, ki se pogosto prepletavata v značaju Slovenije in njenih prebivalcev.“ Še več: ob novem znaku smemo bajje biti povsem prepričani, da bo tujcu že *a prima vista* razumljivo, da gre za Slovenijo, saj vendar „rdeča rožica pomeni gore in jezera, rumena rožica obalo in kras, bela zdravilišča, modra mesta in zelena naše podeželje...”

Kaj ima pri tem narodna zavest? Pustimo ob strani ljudi, ki jih je slovenske narodnosti sram, toda že ljudje s skromno dozo posluha za našo preteklost ne bi grabili po tujih vzorcih. Žal tisto, da „Kar ni tuje, zaničuješ...” ni veljalo samo leta 1892 in ne velja samo Kranjcem... Kaj storiti, ko - recimo tako - „odločujoči“ ves čas govorijo o naši premajhni prepoznavnosti v svetu, ne pa o tem, kaj narediti, da bi mi, mi sami se čutili, da smo mi, da se mi - ti in jaz prepozna kot del istega naroda, čuti va ponos zaradi pripadnosti svoji državi. Državi, ki ni bila artificialno spočeta na kakšen *summit* ali priklicana v ekstenso zgolj zaradi nekih obetavnih ekonomskih kombinacij. Ob vsem tem se kdaj vedemo kakor otroci. Iz dneva v dan se pritožujemo o naši neprepoznavnosti, hkrati pa sami meglimo podobo.

Moti nas, ker nas toliko Evropejcev, predvsem pa 90% Amerikancev zamenjava z drugimi državami, predvsem s Slovaško! Toda, mar nismo sedaj celo napredovali! Še en Giro d'Italia, ali dva po etapah Umbrija, Toscana, Slovenia, Venezia Giulia... „Pa ne da se je 94im italijanskim provincam priključila še ena!“ se šalijo znanci iz Belgije. Toda nikar se ne čudimo, če bodo jutri Švedski ali Finci pa zares mislili, da smo del kakšne druge države. Še posebej, če je kdo od njih gledal televizijo, in je videl, kako je dirka vodila skozi *Postumio* in *Opicino*... (če je kdo mislil, da je ta koncesija pripomogla k večji prepoznavnosti Slovenije, naj si samo pogleda potek dirke. Je filman.)

Kaj pa narodna zavest in proces globalizacije? Vsi vemo, da se procesu globalizacije ne moremo izogniti. Ne mi v matici, ne rojaki v zamejstvu ali v tujini. Vendar ali se zavedamo, da pa je globalizacija lahko tudi izziv, ko bi se prav ob tem koraku v nas mogle prebuditi zadnje čase skoraj otrple energije, izziv za bolj avtentično življenje in ne le skušnjava za še večjo anesteziranje lastne zavesti, nekakšna avtoevtanazija? Ali se zavedamo, da se tako kot človek tudi narod razvija predvsem v soočanju z drugimi, drugačnim?

Nekoč sta za človekovo rast veljali dve osnovni navodili *Spoznaj samega sebe!* in *Bodi, to kar si!* Danes pa

kakor da bi človeštvo hotelo prek sveta razpeti transparent: *Ne bodi, kar si! Bodi karkoli!* Mar res začenja prevladovati v nas, kar je pesnik napisal v eni svojih pesmi: „*Premagala nas je vseenost?*“

Če nam je do Združene Evrope, potem ne smemo pozabiti, da kakor „nihče ne more dati, česar nima“, tudi nihče ne more nič biti drugemu, nič mu do-prinesti, če najprej njega samega ni. Seveda: posledice hegelnianstva, poudarjanja splošne biti na račun posamičnosti in torej posameznika, desetletja trajajoča množična internacionalna gibanja, v zamejstvu in zdomstvu nagibanje v asimilacijo, ki jo zagovarjajo celo kakšni misleci iz matice pod pretvezo „dozorevanja človeštva“ in podobno. Vendar ali se ne skriva za vsem v resnici predvsem želja po begu pred odgovornostjo, želja po izginotju? Milan Komar bi dejal, „strah pred svobodo“. In je torej nihilizem že dobil... vojske sicer ne, vendar pa... prvo bitko, ko nam je s propagacijo kulture smrti rezal žile? - Želja „izgubiti se v anonimni množici“ se dostikrat kamuflira za „neustavljivo evolucijo človeštva“, ko bodo narodi izginili, s tem pa tudi vzroki za vojne in bo torej naposled zavladal večni mir. (Kakor da Kitajci od časa do časa pospravijo nekaj tisoč svojih rojakov zato, ker bi ti hoteli biti Japonci...)

Je ta naš pogled preveč črn? Posledica razmišljanja ljudi, ki so predolgo živeli v tujini? Čas bo pokazal resnico. Kdo ve, če ne celo prej, kakor si mislimo...

Da sklenemo: strah pred globalizacijo je normalen in bi bil v našem primeru normalen, tudi ko bi narodna zavest ne bila v zadnjih desetletjih spodjedena, vendar tukaj je mesto za skrb, ne pa za črnogledje. Ni nujno, da bo globalni - globalizirani - svet, kakor pravijo, krut; gotovo pa bo hladen, realističen, in v tem svetu nam mora biti jasno predvsem eno: zavej se sam sebe. In se potem kot tak tudi vedi. „Če se vlačiš po tleh kakor črv, se ne razburjaj, če te pohodijo“. Ali imamo res manj osnov za narodno zavest pa tudi za ponos, kot jih imajo drugi narodi?

Morda bi od časa do časa le kazalo spet pomisliti na Grke, na Jude. Eden čudežev zgodovine, brez dvoma pa največji čudež evropske zgodovine, je bil ta - citiram enega helenistov, s katerim pa se zgodovinarji strinjajo - da „je grški primer edinstven primer, ko je neki narod ustvaril popoln prepad med seboj in drugimi ljudstvi, s katerimi se ni pomešal. Ti drugi so bili Judje.“ In doda-

V nedeljo, 7. oktobra 2001, je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj MARTIN MIKLIČ, sin Roka in Angelce, roj. Podržaj. Botra sta mu Olga Lo Faro, roj. Miklič, in Miha Podržaj, krstitelj pa prelat dr. Jure Rode.

ZAMEGLJEVANJE

Branko ROZMAN

Na mednarodni konferenci ob deseti obletnici samostojnosti slovenske države je 25. oktobra v Kopru nastopil kot slavnostni govornik predsednik Republike Slovenije. Med drugim je povedal: „Ni opravičila za kolaboracijo in ni opravičila za izvensodne poboje.“ Kasneje je izjavil za Delo: „Zločin je zločin in do njega se je treba tako tudi obnašati“ (30. oktobra 2001).

Kaj je bil razlog za besede o pobojih in kolaboraciji, ki niso imele nobene zveze s praznikom? Za besede o pobojih brez dvoma vedno več novih pričevanj o množičnih grobiščih, za besede o kolaboraciji pa misel, da ni bila samo leva stran obremenjena z zločini. Z besedami, da ni opravičila za eno in drugo početje, je vsekakor mogoče soglašati, če jih jemljemo v njihovem resničnem, neponarejenem pomenu.

Glede revolucijskih povojnih pobojev je treba z vso jasnostjo povedati, da ni šlo pri njih za nikakršno napako, kot je bilo tolikokrat slišati, ampak za načr-

ja: „Tu sta dve rasi, ki živita blizu, a ne vplivata druga na drugo. Vendar pozneje, čeprav se ne pomešata med seboj, grška miselnost vpliva na judovsko tako, da je združitev najbolj značilnega, kar sta obe kulturi imeli - verski čut Hebrejcev in pa razum ter humanizem Grkov - ustvarila osnovo vsej kasnejši evropski kulturi: krščanstvo.“

Tu in zdaj ne gre za krščanstvo. V igri je usoda celotnega sveta. Seveda: Slovenci nismo Grki in ne Judi (čeprav tudi njih v tistih časih ni bilo niti milijon...) pa vendar nam je ta grško-judovska zgodba lahko lekcija: samo združitev eksistenc, ne pa eliminacija enih na račun drugih, more spočeti kaj novega, zdravega. Res da so danes časi drugačni, da takrat o narodni zavesti, kakor jo danes pojmuje, ni bilo govora in vendar... Pa da se vrnemo k sebi: Slovenci se zaradi nekakšne posebne geografske in morda trenutno tudi sociološko-politične posebnosti seveda ne smemo predstavljati v kdo ve kakšni vlogi pri procesu globalizacije v Evropi - vendar če mislimo, da imajo v kolesju svetovja vlogo samo kolesa velikanke, vemo zelo malo. Malo o zgodovini človeštva, malo tudi o... kdaj komaj vidnih čipih zgodovine...

tovan in naročen partijski zločin in naši zgodovini. Šlo je za nič manj kot za holokavst, za množično uničenje nedolžnih sonarodnjakov. Pomorjenih jih je bilo na desettisoče. Šlo je za pomor ne le fantov in mož, ki so se revoluciji uprli z orožjem, ampak tudi za pomor civilistov, tudi deklet, žena in otrok. Šlo je obenem za sadistično, bestialno surovo poniževanje, izstradanje, pretepanje in mučenje žrtev. Za vse to res ni nobenega opravičila.

Preden obsodimo kolaboracijo, je treba ugotoviti, kaj je kolaboracija in kdo je kolaboriral.

Nobenega dvoma ni, da je KPS kolaborirala s Stalinom že pred revolucijo in seveda v njej. Ko je 22. junija 1941 napovedal Hitler Stalinu vojno, je CK KPS izdal poseben letak, v katerem je sporočil, da je „veličastna borba, ki jo bije herojska slavna Rdeča armada... pod genialnim vodstvom svojega in našega velikega Stalina, tudi sveta nacionalna vojna slovenskega naroda“ in jih pozval, naj strnejo svoje vrste v enotno osvobodilno fronto proti imperialističnim okupatorjem. S tem je CK nedvoumno pozval Slovence v revolucijo skupaj s Stalinom. Ta se je sicer res bojeval obenem z zahodnimi zavezniki proti fašistično-nacističnim okupatorjem, a medtem ko so se zahodni zavezniki bojevali za zmago demokracije v Evropi, se je Stalin bojeval za uvedbo partijskega totalitarizma - mimogrede: v tistem času je imel na vesti že več kot milijon nedolžnih žrtev.

Končni rezultat komunistične re-

BRASILIA - Nevladna organizacija „Abrinq“ ocenjuje, da v Braziliji dela kakih 8 milijonov otrok pod sramotno težkimi pogoji, čeprav se je stanje v zadnjih petih letih nekoliko popravilo. Med otroci, ki morajo delati, jih je 25.000 starih komaj 5 let, 123.000 med 5 in 10 let in 3 milijoni med 10 in 14 let. Najmanj 350.000 jih opravlja hudo nevarna dela: zbiranje odpadkov (45.000), v skrivnih tovarnah umetnega ognja, v pridelovanju rastlinskega oglja in v rudnikih. Najhujša je mladinska prostitucija, v katero je vmešanih nič manj kot 40.000 dečkov in deklic od 10 let naprej. Mnogi otroci pod 14 let starosti morajo delati brez vsake plače. (Ave Maria)

PEKING - Neka kitajska anketa med 24.000 otroci v starosti med štiri in 16 let je pokazala, da ima vsak deseti otrok psihične probleme. Otroci se spopadajo s strahovi, stresom ali so nezmožni komunicirati. Po mnenju strokovnjakov so težave otrok posledica kitajske politike enega otroka, zane-marjanja s strani staršev, razbitih družin in pritiska v šolah, kjer poleg primernih profesorov manjka tudi kvalificiranih učiteljev. (Ave Maria)

volucije na Slovenskem je bil ta, da „...je slovenski narod zaradi partizanškega NOB izgubil od 60.000 do 70.000 življenj“ (Drobnič, Demokracija VI,43), medtem ko jih je italijanski okupator izgubil 304, nemški pa okrog 480. In to naj bi bila narodnoosvobodilna vojna?

Glede domnevne kolaboracije protirevolucionarjev z okupatorji je treba ponoviti že ničkolikokrat povedano dejstvo, da je revolucija, še preden se je sprožila prva puška proti njej (julija 1941), pomorila že tisoč do tisoč petsto Slovencev, ki so imeli na vesti samo to, da so odklanjali njene zločine. Po nastanku prve postojanke vaških straž so se začele te množiti kot gobe po dežju. V začetku so se vaški stražarji bojevali s svojim orožjem, ko ga niso imeli več, so ga sprejeli od okupatorja. Kot obramba ogroženih življenj je bilo to povsem v skladu z naravnim zakonom in mednarodnimi določili. Sicer pa, kaj naj bi storili? Naj bi križem rok gledali, kako revolucija mori najboljše Slovence? Naj bi se pridružili njej in njenim zločinom?

Prejšnji beograjski nadškof dr. Perko je v pogovoru na TV POP (1. novembra 2001) na vprašanje, kaj zahtevajo svojci pomorjenih od oblasti, odgovoril: „Resnico in pravico.“

(Družina)

IDEALIZEM IN REALIZEM

Viktor Antolin: MISLI IN IDEJE

Izbor člankov in govorov, uredil in izdal dr. Janez Arnež,
založba Studia Slovenica

Božidar FINK

V slovenski kulturni in politični zgodovini je še vedno neobdelano tudi poglavje o Katoliški akciji. Posebno dijaška in študentska veja, ki je znana pod imenom mladčevstvo, je zaradi komunističnega zavajanja in nepoznanja ter tudi zaradi še vedno prisotnih miselnih stališč iz preteklosti ocenjevana kot nekoristen, celo škodljiv in tudi sovražen pojav v slovenski družbi. Odklonilno stališče izražajo še zdaj celo nekateri katoliški komentatorji.

Zgodovinskemu presojanju služijo v zadnjem času knjižne izdaje, kot je npr. knjiga o Jaroslavu Kiklju, ki prikazuje osebni primer duhovnosti predsednika študentske mladčevske organizacije. Pravkar pa je bila izdana knjiga, v kateri so priobčene misli in ideje študenta in mladega izobraženca, ki se je izoblikoval v Katoliški akciji. Izbor člankov in govorov Viktorja Antolina je objavljen pod naslovom *Misli in ideje*, knjigo pa je uredil in izdal dr. Janez Arnež v založbi kulturne ustanove Studia Slovenica.

Zbirka esejev predstavlja mislečega mladega človeka, ki je pravniško in

filozofsko formiran, spremlja pa zavzeto dogajanje v razburkanem svetu druge polovice preteklega stoletja. Večina spisov je nastala v zgodnji mladosti od dvaindvajset do trideset let in kažejo na presenetljivo zrelost, razgledanost ter skrbnost za ustrezno in prečiščeno izražanje. Vsebinsko pa je mogoče zbirko označiti kot prikaz mladčevske „ideologije“, ki je bila oblikovana po tedanjih miselnih posebnostih in za tiste razmere, vendar so njene temeljne usmeritve aktualne tudi v našem času. Zgodovinarjem bo knjiga koristen vir za preučevanje duhovnih silnic, ki so oblikovale našo bližnjo zgodovino.

Viktor Antolin je bil rojen leta 1922 v Prekmurju, šolal se je v Murski Soboti in Ljubljani ter je pred zaprtjem univerze dovršil dve leti študija na pravni fakulteti. Kot begunec je dalje študiral v Rimu filozofijo na Gregoriani in pravo na državni univerzi. Preselil se je v Madrid ter tem dovršil pravne študije in doktoriral. V Kanadi je dosegel magisterij iz filozofije, nato se je preselil v ZDA in se posvetil profesorski karieri na raznih

**Esej je pomemben vir
informacij za razumevanje
miselnega razvoja,
ki je pripeljal v revolucijo
in dolgoletni totalitarni
režim.**

univerzah. Že v Rimu je leta 1946 ustanovil list *Nova doba* kot glasilo slovenskih katoliških univerzitetnih študentov, po diplomi pa ga je preosnoval v revijo za družbena vprašanja in je v Madridu izhajal do leta 1952. Antolin je kot teoretik našel soglasje s Francetom Dolinarjem v Rimu, Mirkom Javornikom v Washingtonu in Rudo Jurčecem v Buenos Airesu ter je z njimi zagovarjal idejo o neodvisni slovenski državi in umik iz balkanskega okvira.

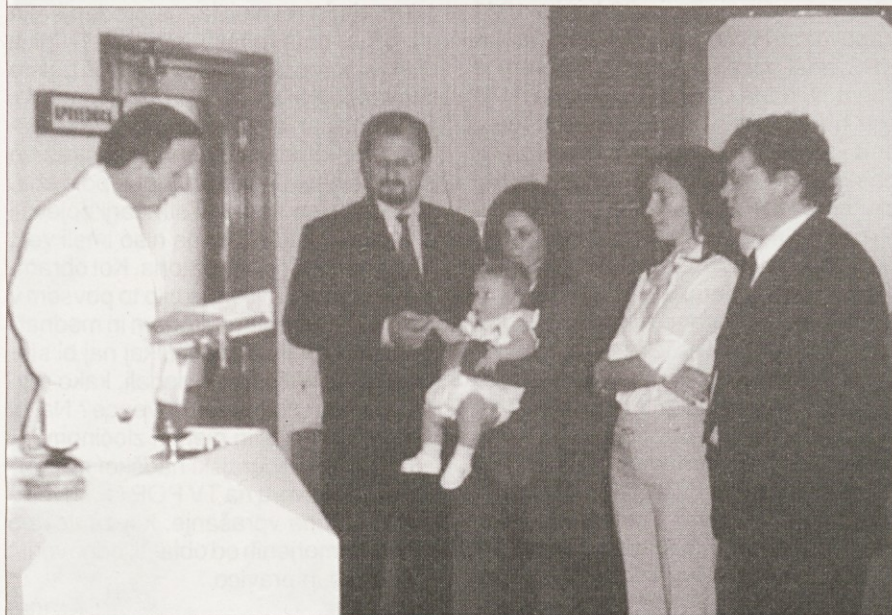
Vsebinsko knjige je razvrščena v štiri dele, ki obravnavajo slovenstvo, kulturo in politiko ter komunizem, v zadnjem delu pa je nekaj prigodnih člankov.

Slovensko narodno vprašanje ni Antolinu le vprašanje narodnih meja, socialne ureditve in gospodarskega reda, marveč je vprašanje idejnih osnov vsega našega narodnega dela, usmeritve narodnega življenja, potem pa formuliranja ciljev, po katerih naj se vrednoti preteklost in izoblikuje prihodnost. Ob različnih pogledih na to vprašanje se odreka doktrinarstvu in stališču, da bi bil samo katoliški Slovenec res Slovenec, postavi pa trditev, da je samo iz katolicizma mogoče prav pojmovati narodnost in dolžnosti do naroda. Za narod zahteva svobodo, zmaga katolicizma pa mu ne pomeni, da bi po komunistični diktaturi nastopila katoliška. Katolicizem naj ima le neovirano rast, da bo vsakdo lahko svobodno živel po svoji veri in da bo katoličanom dana možnost svoja načela uveljavljati tudi v javnem življenju.

Zanimiv je opomin na negativne učinke nekaterih značilnosti slovenskega narodnega značaja. Čustvenost lahko tudi uspava, treba je dejanj. Načelnost kdaj zavede, da razglasimo osebne in skupinske ideje ali praktična vodila za splošno obvezna načela. Proti temu je treba postaviti zvestobo osnovam, čistosti ideala. Delavnost pa nas lahko zadržuje samo pri vestnem in marljivem garanju, ne pobuja pa k velikopotezni podjetnosti.

Pomembni so pogledi na vprašanja o vraščanju slovenskih izseljencev v novi svet. Različnost kultur ne razdira,

**V nedeljo, 21. oktobra 2001, je bila krščena v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj
FIONA BELTRAM, hčerka Jožeta in Sandre, roj. Petkovšek.
Botra sta ji Sonja Petkovšek in Franci Novak, krstitelj pa g. Franci Šenk.**

ampak bogati, zato je treba v nova okolja vnašati delež naše dediščine. Kdor bi to zavrgel in se priličil novemu, bi zagrešil nasilje nad samim seboj, novega okolja pa ne bi obogatil, ampak bi ga osiromašil in osebno pogledu.

V spisih je močno poudarjena misel o slovenski državni samostojnosti. Narod je bil predolgo v takem stanju, da se je bilo treba za slovenstvo trajno odločiti. „Kajti narod se more polno razviti le v lastni državi. Brez nje ne ostane le politično nesamostojen, marveč tudi nedograjen v smeri polnega narodnega razvoja. Za Slovence pa pomeni naš položaj še globljo nevarnost: če si ne bomo ustvarili lastne države, bomo sploh težko obstali kot narod.“ Treba pa je imeti trdno narodno in državno zavest z realnim pogledom posebno na gospodarske in socialne razmere.

V članku o novih vidikih slovenske literarne zgodovine je prikazan takratni kritični položaj v miselni zmedi zaradi vdora kulturnega boljšeizma in neustreznega odziva proti njemu. V takem položaju avtor vabi: „Kdor pa bo hotel pri nas uveljaviti živo krščanstvo, ki je vir tvornosti tudi v kulturi, ga ne bo mogel uveljaviti s sklicevanjem na mladost, kakor so nekoč mislili mladinci - marveč le z živo, delavno, zvesto, ponižno pa tudi odločno službo resnici, pravim katoliškim idejam. In pred resnico imamo vsi iste dolžnosti, stari in mladi: najprej, da jo iščemo; ko smo jo našli, da jo priznamo; ko smo jo priznali, da iz tega izvajamo vse posledice in se tudi po njej ravnamo.“

Stvarna in tudi uresničena je bila napoved o propadu komunizma, ki je bila napisana leta 1950: „Če pa presojava komunistični svetovni nazor kot sistem idej in vidimo, kako globoko so zgrešene, nam ni težko ugotoviti, da je komunistična kultura obsojena na propad. Komunizem onemogoča naravno, svo-

bodno delovanje človeškega duha, mu naredi iz dialektičnega materializma dogmo, mu jemlje osnovne pogoje kulturnega ustvarjanja in s tem osuši njegove vire. V tem je njegova obsodba: človeška narava prenese nasilje le do neke mere, toda končno se maščuje nad nasilniki. Zato ne more biti nobenega dvoma, da bo komunizem končno propadel in da tudi v kulturi ne bo ustvaril trajnih vrednot.“

O odnosu med kulturo in politiko najdemo v knjigi vrsto esejev, ki vsebujejo poglede na osnove svetovne kulture z razgledom po idejah poglobitnih mislecev dobe, v kateri se je filozofija utapljala v somrak. Sledijo razmišljanja o pomenu javnega mnenja v demokraciji, o pojavu masifikacije, o načelih in rasti krščanske demokracije s klicem k edinosti ter o idejah napredka v krščanstvu in marksizmu. Prav za naše razmere je bil napisan tale odstavek: „Tisti med nami, ki nadaljujejo v zdomstvu slovensko kulturno tradicijo - kulturni delavci v tem ožjem, a žlahtnem pomenu - imajo pravico, ne le pravico, naravnost dolžnost, da razpravljajo o slovenskih narodno-političnih ciljih, da

ob njih presojava delo slovenskih strank in političnih tvorb v tujini ter tako prispevajo k narodni politiki v najvišjem pomenu.“

Posebej je treba opozoriti na obširni esej o kulturnem boljšeizmu, ki je bil objavljen že leta 1944 v dnevniku Slovenec. V njem beremo, kako je pri nas liberalizem omogočil kulturno boljšeiško penetracijo, sledi pa razgleden prikaz o tem, kako se je kulturna zarota spočela in naklepala v Sovjetski zvezi in drugje po svetu z izrabljanjem liberalističnih formul in z odkrito zahtevno po rdeči umetnosti v svetovni književnosti. Esaj preide potem na slovenske razmere in pokaže, kakšni so bili poskusi osvajanja kulturnih ustanov ter kako je bila napadana katoliška umetnost s pretvezo o svobodni umetnosti in z očitno težnjo po boljšeizaciji. Konkretno govori o revijah Ljubljanski zvon in Sodobnost pa o krščanskem socializmu, mladinstvu in o Kocbekovi liniji. Esaj je pomemben vir informacij za razumevanje miselnega razvoja, ki je pripeljal v revolucijo in dolgoletni totalitarni režim.

V poglavju o komunizmu so objavljene študije o komunističnem pojmovanju države, marksistično-leninistični etiki, komunistični morali ter o verskem in političnem odporu proti komunizmu. V tej zadnji študiji je pomembno opozorilo, da se je treba razen za versko svobodo prizadevati tudi za to, da bodo pravno zagotovljene vse človekove pravice in da jih bodo dejansko vsi uživali v resnični demokratični svobodi. Samo oznanjanje nadnaravnih motivov, splošnih načel in sklicevanje na Cerkev ni zadostno. Če to delamo, tudi kot kristjani ne izpolnjujemo svojega poslanstva, ker 'teologiziramo' svetna področja. Okrožnica Janeza XIII. Mir na zemlji ne predlaga 'krščanskega družbenega reda', marveč predlaga red, ki bo temeljil na resnici, pravici, ljubezni in svobodi.

Dr. Janez Arnež s pričujočo izdajo ni samo počastil spomin prijatelja, ampak je tudi pripomogel k bolj pravičnemu presojanju miselnega stroja in vloge slovenske Katoliške akcije in mladčevstva ter odprl še en delni vpogled v odsek slovenske zgodovine.

V soboto, 1. decembra 2001, sta se poročila v kapeli sv. Edvarda v Barilochah **ALFRED BREITEMBÜCHER** in **IVANA ŠKULJ**. Botri so jima **Jože Škulj** in **Karmen**, roj. **Spermy**, ter **Alfred Breitembücher** in **Karmen**, roj. **García**.

VZGOJA ZA VREDNOTE

dr. Hubert POŽARNIK

Kaj naj damo otrokom za popotnico v življenje? V prvi vrsti ljubezen in moralne vrednote, po katerih bodo pravilno uravnavali svoje življenje.

Žal vzgoja za vrednote v današnjem moralno razglašenem in bivanjsko izpraznjenem svetu ni lahka naloga, saj so otroci na vsakem koraku izpostavljeni negativnim vplivom.

Starši, ki hočejo dobro svojim otrokom, vsemu navkljub ne smejo vreči puške v koruzo. Nasprotno - vzgoji za vrednote morajo namenjati še več pozornosti in skrbi. Naslednji nasveti lahko pomagajo k temu, da bi bila uspešna:

1. Napak je misliti, da pamet in šolsko znanje sama naredita iz otroka moralnega človeka.

2. Vzgoja za vrednote v družini je toliko uspešnejša, kolikor tesnejša je čustvena vez med otrokom in starši.

3. Vzgoja za vrednote se mora pričeti čimbolj zgodaj v otrokovem življenju, primerno njegovim letom in s preprostimi, vsakdanjimi rečmi. Obsegati mora dvoje: učenje uglašenega vedenja (pozdravljanje, izogibanje kletvicam in prostaškimi besedam...) in razvijanje moralnih vrlin (resnicoljubnost, poštenost, pravičnost...).

Vzemimo si dovolj časa za otroke. Posebno važno je, da smo jim na voljo, ko želijo izvedeti naše mnenje ali govoriti z nami o svojih problemih in izkušnjah.

4. Biti moramo potrpežljivi, vztrajni in dosledni. Prav tako je nujno, da je vzgoja v družini enotna. To pomeni, da ni prav, če nekaj dopuščamo, potem pa grajamo, ali če eden od staršev dovoljuje, kar drugi prepoveduje.

5. Graja je nujna, če otrok zavestno ali iz malomarnosti krši pravila vzornega vedenja, za katera ve. Vendar grajamo v tem primeru le tisto, kar je narobe storil, ne pa njega kot človeka; graja tudi ne sme biti taka, da bi vzbudila v otroku občutek, da ga nimamo radi. Še veliko boljša je pohvala vzornega vedenja, ker ga s tem močno utrdimo. Vedno moramo pogrjati ali pohvaliti ravnanje takoj, ne pa šele čez nekaj časa.

6. Ne razburjajmo se, če ga otrok kdaj hudo polomi. Mirno se pogovorimo z njim o tem, kako se je to zgodilo, in

skušajmo skupaj z njim najti način, da do česa podobnega v prihodnje ne bo prišlo.

7. S samim „pridiganjem“ ne dosežemo veliko. Zato je važno, da tisto, kar imamo za prav ali narobe, otroku tudi čimbolj nazorno in razumljivo utemeljimo. Največ pa se otrok nauči s pomočjo zgleda. Zato je nujno, da sami vedno ravnamo tako, kot učimo otroke. Po čem spoznamo, ali smo osebno zreli ljudje? Ameriški filozof in pesnik Ralph W. Emerson je ob neki priložnosti rekel, da so zreli ljudje tisti, ki znajo ljubiti in delati, najti najboljše v ljudeh, prenašati razočaranje in kritike, spoštovati modre ljudi, ceniti lepo, upati, verovati in se smejeti. Poleg tega se trudijo zapustiti za seboj vsaj za kanček boljši svet, kot so ga našli ob rojstvu.

8. Otroku moramo brati ali dajati v branje čimveč pravljic, pripovedk, slikanic in knjig, ki so vzgojne, torej take, da mu pomagajo prepoznati dobro in zlo, posledice enega in drugega ravnanja, in ga hkrati navdušujejo nad pozitivnimi osebami v njih. Na drugi strani skrbimo, da otrok ne bere in ne gleda stripov, risank, revij in filmov s plehko vsebino, polnih nesmisla, nasilja in sprevržene spolnosti.

9. Učimo otroke, da bodo znali prisluhniti svoji vesti, saj ta zanesljivo pove, kako moramo živeti oziroma čemu moramo dajati prednost. Ker gledamo danes na svet okoli sebe bolj in bolj samo še z očmi razuma, spodbujajmo otroke, da bodo znali gledati tudi s srcem.

10. Bodimo pozorni, s kom se otrok družijo, saj v določeni starosti otroci radi sprejemajo za svoje nazore in vedenje sošolcev in prijateljev. Pri tem ni dobro, če mu le prepovedujemo, s kom se ne sme družiti. Bolje je, če ga spodbujamo in uredimo, da se bo v prostem času družil s primernimi vrstniki. Prav tako je nujno, da otrok in mladostnik sodelujeta v skupinah, društvih in organizacijah, ki ne spodbujajo le tekmovalnosti, ampak zanje vemo, da (tudi) pravilno oblikujejo otrokov vrednotni svet.

11. Otroci so danes pogosto predmet preračunljivih zavajanj, pomislimo samo, kaj vse jim obljublamo in na kaj jih privajajo reklame ali za kakšne nazore jih skušajo navdušiti posamezniki, skupine in verske sekte. Zato je nujno potrebno spodbujati otroke in mladostnike h kritičnem razmišljanju o gibalnih njihovega odločanja in ravnanja ter o pričakovanih posledicah njihovega ravnanja zanje, za druge ljudi in naravo.

12. Imejmo pred očmi, da je vzgoja za vrednote neločljiva del pravilnega oblikovanja celotne osebnosti otroka. Zato se po svojih močeh trudimo, da

Fotografija iz časov, ko je bila voditeljica Slomškovo šolo v Ramos Mejiji pred kratkim umrla gospa Vera Holosan. Na sliki so (od leve) predsednik ZS Božo Stariha, predsednik odbora staršev Lojze Lavrič, šolski nadzornik Aleksander Majhen, pisatelj Karel Mauser in učiteljica Vladi Brula.

Spomini na mojega očeta

Polona MAROLT MAKEK

Marjan Marolt, advokat, pisatelj in umetnostni zgodovinar, je bil rojen 21. januarja 1902 na Verdu pri Vrhniki. Umrl je v Buenos Airesu 11. januarja 1972. Študiral je na Pravni fakulteti v Ljubljani, istočasno pa tudi umetnostno zgodovino pri Izidorju Cankarju. Pred vojno je napisal več umetnostno-zgodovinskih študij Celja in Vrhnike ter pripravljaval doktorsko tezo o slikarju Fortunatu Bergantu. V Argentini je bil tajnik in vodja likovnega odseka pri SKA in sodeloval s članki v Svobodni Sloveniji, Duhovnem življenju, Slovenski besedi, Vrednotah, Zborniku Svobodne Slovenije, Meddobju, Glasu, Katoliških misijonih in šekje. Napisal je knjige „Zori, noč vesela“, „Rojstvo, življenje in smrt Ludvika Kavška“ ter knjigo o slikarju Jožetu Petkovšku. Poročen je bil s Fani Oman, s katero je imel štiri otroke. Hči Polona, por. Makek, je napisala spomine na očeta, katere objavljamo v skrajšanem obsegu.

Naša hiša na Verdu je bila muzej v malem. Spominjam se, da je bila veža polna svetnikov, kateri so bili skoraj vsi pohabljeni, brez rok, noge ali glave. V salonu, v drugem nadstropju je bilo polno slik in knjig. Katalog njegove osebne zbirke je štel čez tristo števil: kipcev, slik, risb, cerkvenih rezbarij, domačih in tujih strojstrov. Še doma, pred vojsko, se je posvečal tudi slikanju. Brat Primož v Barilochah ima en njegov akvarel. Bil je preveč kritičen do svojih del in je slikanje

bodo imeli mladi ljudje pravičen odnos do sebe, to je, da se bodo spoštovali in zaupali vase, vendar se ne bodo precenjevali; da bodo želeli nekaj narediti iz sebe, da bodo našli v sebi ravnotežje in utrdili odpornost do raznih življenjskih obremenitev; da se bodo čutili odgovorne za rast kulture življenja.

13. Važen pogoj vzgoje za vrednote je vernost staršev in obiskovanje verouka in bogoslužja. Res je, da so lahko tudi neumni ljudje moralni, podobno kot mnogi verni ljudje ne živijo tako, kot bi morali. Vendar ni mogoče zanikati, da vera ni le privesek, pač pa v dobrem pomenu besede oblikuje človekov značaj.

opustil, z večjo vneto pa se je posvetil umetnostni zgodovini, pisanju, predavanjem, režiranju, maskiranju in igranju. Naravno dolino Matjaževko, v bližini naše hiše, je spremenil v amfiteater, kjer so v njegovi režiji uprizorili več iger.

Že od malega se spominjam očeta vedno s pipo. Med vojno me je enkrat vzel s seboj v Trst in to je bilo zame čudovito doživetje. Takrat sem prvič videla morje. V Trstu je bil tudi alarm in sva se z očetom zatekla v zaklonišče. Tam sva srečala Miloša Stareta in njegovo tajnico.

Mimo naše hiše teče Ljubljanka. Eden od izvirov Ljubljance je pod našo hišo in se izteka v glavni tok, ki pride iz Retovja 300 metrov višje. Poleti smo se veliko kopali v njej. Imeli smo tudi splav in se z mamo in očetom vozili po krmici. Oče se s kmetijo ni ukvarjal, če pa je delo pritiskalo, smo šli vsi skupaj v senošet.

Moj spomin se vrača tudi v leto 1941. Oče je bil rezervni poročnik in poklican k vojakom. Blizu naše hiše, v gozdičku, smo imeli kapelico Matere božje. Z mamo sva hodila vsak dan molit in prosit Marijo, da bi se oče srečno vrnil. Bili sva uslišani. Od takrat imam pismo, katerega je mama pisala očetu. Pismo je bilo vrnjeno na Vrhniko, ker je bil oče že prestavljen. Z drugimi zaplenjenimi stvarmi po vojni, je prišlo tudi to pismo v Narodni arhiv in je edina stvar, ki smo jo po mnogih prošnjah

dobili nazaj.

Oče je bil najvidnejši kulturni in politični predstavnik vrhniškega okraja in idejno odločen protikomunist. Kot tak je bil komunistom na poti. Naredili so nanj dva atentata. Prvič ga je obvestil mežnar, da čakajo nanj ob pokopališču in se je vrnil domov po drugi poti. Drugič so nanj streljali čez Ljubljanko in mu je šla krogla mimo glave. Umaknil se je za nekaj časa v Trst. Tisti večer, ko bi se moral vrniti - šla ga je iskat mama - so nas napadli partizani in nam popolnoma izropali hišo. Odpeljali so konje in krave, poklali prašiče in odnesli s seboj, kar so mogli. Doma smo bili otroci in staramama. Zaprli so nas vse v eno sobo. Pred vrati je stal partizan s puško in pazil na nas, ostali pa so ropali. Prišli so z namenom, da odpeljejo tudi starše. Ni jima bilo še namenjeno umreti. Proga med Trstom in Verdodom je bila zbombardirana, zato vlak ni vozil. Pripeljala sta se z avtobusom, ampak šele naslednji dan. Vse je izdal hlapec, kateri je s partizani tudi odšel. To se je zgodilo 12. oktobra 1942. Naslednji dan so komunisti ubili dr. Natlačena. Po tem napadu smo doma živeli samo še čez dan, zvečer pa odšli k stricu in spali tam, do odhoda v begunstvo. Naša hiša je bila precej na samem, stričeva pa bolj sredi vasi. Tam je bila tudi domobranska postojanka in smo bili bolj varni.

Maja leta 1945 smo odšli v begunstvo. Iz Vrhnike smo odšli 5. maja in naslednji dan iz Ljubljane. Šli smo preko Ljubelja v Borovlje in Beljak in od tam v Italijo. Tri leta smo živeli v raznih taboriščih: Monigo pri Trbižu, Servigliano, Senigallia, Barletta, Bari. Leta 1948 smo odšli v Argentino.

Naše življenje se je zelo spremenilo. Iz močnega posestnika, odvetnika s svojo pisarno in umetnostnega zgodovinarja je oče prišel ob vse in postal brezdomec, kot toliko tisočev drugih. A nikdar se ni pritoževal nad usodo. Tako je on s tega vidika še enkrat poudaril svoj odklon do komunizma: „Bo rekel kdo, da sodim pristransko, egoistično slabo o komunizmu, ker sem prizadet z odvzemom posestva po komunistih. Če bi bil le v eni stvari komunizem kaj dobrega, bi tudi to svoje imetje rad žrtvoval za to dobro. Toda komunizem je slab, tako negativen, da sodim, da bo propadel. Če jaz njegovega konca ne bom doživel, nič za to, saj sem že dovolj živel. Moji otroci in vnuki pa znajo to dočakati. Na nas je, da jih učimo, kaj je prav in kaj ne.“ Samo s tako vero in prepričanjem je stoično in pogumno prenašal begunstva križe in težave.

V taborišču se je takoj zaposlil, kulturno deloval, predaval in poučeval zgodovino, zemljepis in risanje na taboriščni gimnaziji. Bil je zelo priljubljen profesor. Imel je največ ur pouka in se na to tudi temeljito pripravljaval. Že v Senigalliji je bil v središču kulturnega življenja. Pisal je že takrat v Svobodno Slovenijo, šapirografiran list, ki ga je urejal Joško Krošelj. Ko smo se preselili v Barletto, je bila tam mešanica več narodov: Poljakov, Albancev, Judov. Bil je tolmač tujcem, ki so prihajali obiskovat taborišče. Tolmačil je tudi Goldi Meir, poznejši ministrski predsednici Izraela in se s tem tudi rad včasih pobahal.

Po odhodu ravnatelja dr. Stoparja v Španijo, je oče postal ravnatelj gimnazije v Barletti. V Italiji je bilo veliko gradov, razvalin in kulturnih spomenikov, kamor je peljal študente na izlet in pouk. Velikokrat smo take izlete v okolico delali tudi mi, naša družina. Oče me je peljal v Benetke, mislim da iz Senigallije. Ogleдали smo si cerkev sv. Marka, kjer je poudarjal pomembnost izredno lepih mozaikov. Ko smo si vse to ogledali, mi je dal na izbiro, če hočem na gondolo ali na stolp pred cerkvijo. Izbrala sem gondolo. Ko pa smo bili na njej, sem se tako bala, da sem ves čas kričala.

Taborišče je bilo ob morju in to je bila spet priložnost, da smo se z očetom skupaj kopali. Učil nas je plavati in vedno izkoristil priložnost, da nam je govoril o naravi in kulturi, pač našim letom primerno. V taborišču sem bila še otrok in se nisem zavedala, koliko skrbi in nesigurnosti so imeli naši starši. Kaj bo z nami in našo bodočnostjo?

Naenkrat se je v taborišču pojavilo ime ARGENTINA. Povedali so nam, da je to dežela v Južni Ameriki in da se tam govori špansko. V šoli smo se začeli učiti španščino in se kar kmalu odpravili na pot, katera je bila precej dolga, predno smo se vkrcali na ladjo. Najprej smo šli v Bagnoli blizu Neaplja, od tam pa v Nemčijo, kjer smo bili še nekaj tednov v nekem taborišču. Končno smo se v začetku maja 1948 vkrcali na ladjo in odpluli proti Argentini.

Kako so se starši prvo leto vživljali v nove razmere, ne vem veliko, ker sem bila v nekem zavodu notranja gojenka. Dobili smo stanovanje v San Martinu, v predmestju Buenos Airesa in sicer eno sobo v hiši, kjer je stanovalo čez 40 oseb. Prva leta do 1954 je imel oče štiri službe. Najprej se je zaposlil kot vratar v neki tovarni. Po tej prvi službi se je zaposlil v Tintorerii

Morón, toda že po nekaj dneh je bil na zdravniškem pregledu odslovljen zaradi kile (šp. hernia). Moral je na operacijo v bolnico Alvear, kamor je prišel pomočjo s. Odile. Potem je dobil delo v tovarni kitar, katera pa je čez čas pogorela in spet je bil brez dela. Nekaj časa je delal pri prijatelju Rudolfu Žitniku in mu pomagal pri kleparskem in pleskarskem delu v refineriji Shell Diadema v Dock Sudu. Dve uri vožnje od doma na vsako stran. Bil je prepričan, da mora delati fizično in se sploh ni zanimal za kako pisarniško delo.

Leta 1954, meseca oktobra, je imel avtomobilsko nesrečo, pri kateri si je zlomil nogo. Odšel je na okrevanje in oddih v Bariloche, tudi da bi tam nadaljeval svojo povest, katero je začel pisati že kmalu po prihodu v Argentino. Živel je v slovenskem Planinskem stanu in tam pisal ob sveči. Knjiga je izšla leta 1956 pri SKA z naslovom „Zori, noč vesela!“ S to knjigo je oče zgradil na novo Maroltovino v tujini. Bila je ena redkih slovenskih knjig v Argentini, ki je bila kmalu razprodana.

Marjan Marolt s svojo ženo Fani na vrtu v San Martinu.

Kasneje je še enkrat šel v Bariloche skupaj s svojo ženo. Šla sta tudi k Jermanovim pod Tronador. Zvabile so ga gore. Plezal je po eni grapi, spodrsnelo mu je in zopet si je zlomil nogo. Tista grapa se po njem še danes imenuje „Cañadón Marolt“. Kdor pozna pot na Tronador, si lahko predstavlja njegovo vrnitev v Bariloche z zlomljeno nogo po vseh ovinkih in luknjah na zadnjem sedežu v takratnem avtobusu. Šele v Bariločah mu je dal dr. Grzetič nogo v mavec. Mama se je morala vrniti, ker ji je potekel dopust, za očeta pa je v Stanu skrbel dr. Arko. Nogani bila nikdar več dobra in oče je do smrti uporabljal palico.

V Stanu je nadaljeval že začet roman „Rojstvo, življenje in smrt Ludvika Kavška“. Knjigo mu je izdala založba Svobodna Slovenija šele leta 1967. Ko je zbolel, je napisal še knjigo o vrhniškem rojaku, slikarju Jožetu Petkovšku. Knjiga je izšla šele po očetovi smrti in jo je uredil dr. Tine Debeljak.

S časom smo dobili v stanovanju še eno majhno sobo. Tam je imel oče svojo pisalno mizo. Spominjam se, da kadar je bil doma, je s svojo pipo sedel za mizo in pisal ali pa igral pasjans. To je bila njegova zelo priljubljena igra. Med tem je premišljeval in snoval svoje članke in knjige. Njegova pisalna miza je bila nedotakljiva. Kljub temu, da je imel ob smrti že 10 vnukov in dva pravnuka, edine, ki jih je imel blizu, so bili moji otroci. Kadar smo bili na obisku, je bila nedotakljivost mize ukinjena. Vnuki so lahko pregledovali knjige, pisali na stroj in risali. Imel jih je zelo rad in bil nanje navezan.

Zadnji dve leti življenja je bil precej bolan, na koncu je čisto opešal in nas za vedno zapustil.

Kljub hudim preizkušnjam v življenju, saj je bil sin Janez vrnjen kot mladoletnik in je izgubil hčerko Mojco, mlado mamico treh otrok, kar ga je zelo prizadelo, je bil vedno optimist.

Bil je globoko veren. Nikdar ni tožil, vedno je bil nasmejan, duhovit in dovtipen.

Bil je živ leksikon. V njegovi družbi je bilo dobro biti. Imel pa je še nekaj, za kar je bil Bogu vedno hvaležen: ženo - dar božji, in otroke, ki so ga ljubili. Doživel je dostojanstvo pradede, ki je po Sv. pismu določeno tistim, ki Boga ljubijo.

Oče je bil tipični lik slovenskega emigracijskega kulturnega delavca. Živel je več kot skromno. Resnično je, kar je pisal dr. Arku v Bariloche: „Moji

Učitelj Martin Mizerit

V decembrski številki Božjih stezic lanskega letnika smo se spomnili učitelja Martina Mizerita, ki je bil prvi urednik tega lista za otroke. Spominski članek je izšel ob 50-letnici Božjih stezic, ki izhajajo kot priloga Duhovnega življenja.

Uredništvu naše revije je prišla v roke spominska knjiga Martina Mizerita, ki jo je prinesel iz italijanske internacije v Monigo, kjer je prebil leta 1942 z drugimi slovenskimi interniranci dolgih šest mesecev v stradanju.

Iz te spominske knjige, katere listi so zaradi let že močno porumeneli, objavljamo misli, ki so mu jih za spomin zapisali njegovi sotrpini v internaciji. Kakšni risarski talenti so bili med njimi, pa priča karikatura, katero objavljamo.

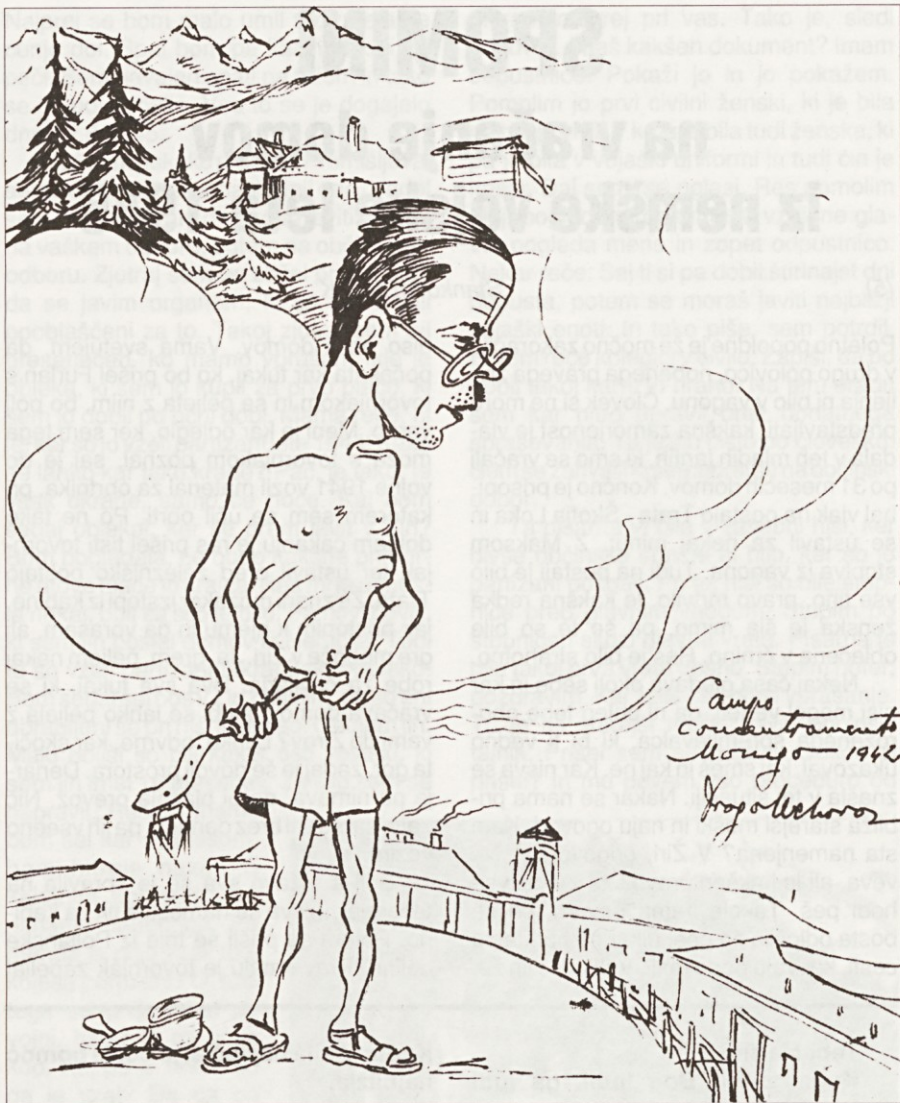
Obnova naše domovine - ne maščevanje - bodi naša vodilna misel!

C. C. M., 25. X. 42 Rajko Šubic
(Ilustracija: Kmet orje, drugi kmet
seje, v ozadju tipična slovenska vas s
cerkvijo v sredi)

dohodki so več kot pičli. "Ob koncu bi bili komaj še za tobak, da ga ni z njim založila za par let gospa Novačanova, ki ga je sama pridelala na kmetiji pokojnega pisatelja dr. Novačana v provinci Misiones.

Živel je brez upanja na pokojnino, ki je ni nikdar dobil. Živel je, lahko rečemo, bolj od ženinega dela kot od svojega tudi potem, ko se je mama upokojila. Za vse delo, ki ga je opravljal zunaj SKA v korist slovenske skupnosti, je prejemal le sem pa tja kake honorarje, redno pa je delal iz idealizma, iz zavesti kulturnih potreb slovenske povojne emigracije. Vsa predavanja, članki in razprave, kritike in poročila, ki jih je pisal v slovenske časopise v Argentini, vse je bilo zastojno delo. Vemo, da je to sicer reden pojav pri slovenskih kulturnih delavcih v emigraciji, ne verjamem pa, da bi ga mogli razumeti in ceniti ljudje sedanje potrošniške dobe. Oče je živel vdano v svojem gmotnem uboštvu, toda imel je duhovno bogastvo, ki ga je z veseljem trošil vsakemu, ki ga je prosil zanj. S svojim delom je tudi on pripomogel k argentinskemu čudežu.

Pravijo, da za vsakim velikim možem

**Bog ve, zakaj moramo trpeti,
On tudi ve, kdaj in kako nas
bo rešil, zato naj se zgodi
Njegova volja!**

V Monigo dne 27. X. 1942. *Podpis*
(nečitljiv)

Pod gornjo ilustracijo je zapis:
Campo concentración
Monigo 1942 **Drago ...** (priimek je
nečitljiv)

(Dalje na drugi strani)

stoji še večja žena. Naš dom na Verdu je stal v čudovito lepem, romantičnem kraju v neposredni bližini Ljubljani, ki nedaleč od doma izvira izpod navpične stene apnenca. Iz Vrhniče je vodila do doma in žage lepa steza po ljubkih travnikih. Kadar je imel povabljen, in to ni bilo redko, je bil Marolt ves Marolt, umetnik v gostoljubju, ljubeznivosti in družabnosti. Po koncu takih sprejemov je spremil svoje goste na pozni vlak na Verd in ni pomišljal zapreči konje, če je bilo potrebno vozilo. Kako je njegova soproga držala

vse štiri vogelne kamne skupaj, da se zaradi njegove velike darežljivosti niso nagnili navzven in padli vsak na svojo stran ter spodnesli celo gospodarstvo, to je bila velika umetnost. Biti žena Marjana Marolta ni bila lahka zadeva, toda svojo vlogo je vršila vestno, ljubeznivo in z vso gracio, katero je malokdo pozabil, kdor je bil kdaj v gostih. Če je to veljalo za Verd, je še v večji meri veljalo za Argentino.

Kot veselega človeka in optimista se spominjam očeta in tak bo ostal v mojem spominu.

SPOMINI

na vračanje domov iz nemške vojske leta 1945

(5)

Stanko MERLAK

Poletno popoldne je že močno zakoračilo v drugo polovico, nobenega pravega življenja ni bilo v vagonu. Človek si ne more predstavljati, kakšna zamorjenost je vladala v teh mladih fantih, ki smo se vračali po 31 mesecih domov. Končno je prisopihal vlak na postajo Trata - Škofja Loka in se ustavil za nekaj minut. Z Maksom stopiva iz vagona. Tudi na postaji je bilo vse tiho, pravo mrtvilo, le kakšna redka ženska je šla mimo, pa še te so bile oblečene v črnino. Res je bilo strahotno.

Nekaj časa gledava okoli sebe in kar nisi mogel verjeti, da ni poleg tebe oboženega spremljevalca, ki bi ti vedno ukazoval, kaj smeš in kaj ne. Kar nisva se znašla v tej situaciji. Nakar se nama približa starejši moški in naju ogovori. Kam sta namenjena? V Žiri, odgovoriva. Ne veva, ali je kakšen prevoz za Žiri ali vse hodi peš. Takole vama povem, če se bosta odločila za peš, nikar ne hodita po cesti, ker vaju bodo ubili. Veliko so jih že,

niso prišli domov. Vama svetujem, da počakata kar tukaj, ko bo prišel Furlan s tovornjakom in se peljeta z njim, bo bolj varno. Meni je kar odleglo, ker sem tega moža s tovornjakom poznal, saj je do vojne 1941 vozil material za obrtnika, pri katerem sem se učil obrti. Po ne tako dolgem čakanju je res prišel tisti tovornjak ter ustavil pred železniško postajo Trata. Že znani možakar izstopi iz kabine, jaz pristopim k njemu in ga vprašam, ali gre mogoče v Žiri. Ja, grem, peljem nekaj robe za čevljarja. Dva sva tukaj, ki se vračava domov, ali bi se lahko peljala z vami do Žirov? Lahko, odvrne, kar skočita gor, zadaj je še dovolj prostora. Denarja pa nimava, da bi plačala prevoz. Nič zato, saj so vsi brez denarja, pa jih vseeno vozim.

Bolj s težavo sva se le spravila na tovornjak in sva se namestila tik za kabinno. Potem so prišli še trije iz Poljanske doline. Prav kmalu je tovornjak zapeljal

naprej proti Škofji Loki. Tudi tam je ustavil in je prišlo še nekaj ljudi na tovornjak. Naslednja postaja je bila v Zmincu. Tu sta stala dva uniformirana moška in en civilist. Eden od vojakov skoči na tovornjak in zgrabi brzostrelko v roke. Zavpije, kje je kakšen belček (domobranec), da ga takoj ustrelim, ter skače po kasonu med ljudmi. Midva ga spoznava, da je Pavle, nekdanji sošolec. Jaz ga ogovorim, kako si, on pa mene, kaj si ti, jaz te ne poznam. Kaj si ti, še enkrat zavpije in mi pritisne brzostrelko na prsi. Imaš kakšen papir. Imam. Pokaži. Hitro potegnem tisto odpustnico iz žepa, ki smo jo dobili v Šentvidu. Pokažem z desno roko, z levo se nisem upal premikati, ker mi je še vedno tiščal brzostrelko na prsi. Po preletu z očmi po papirju odmakne orožje od mene. Ljudje, ki so bili na tovornjaku, so si oddahnili z mano vred, ker so prej ošuplo gledali, kaj se bo v resnici zgodilo. Čuden zadah po alkoholu je šel od njega, ko mi je dihal od blizu v obraz. Njegov kolega, ki je ostal na cesti, ga je ves čas besnenja miril, naj gre dol, in ni nič pomagalo. Ta sošolec je bil nabit s komunistično ideologijo in sovraštvom do skrajnosti.

Res je bilo po vojni veliko takih junakov. Med vojno so se skrivali in čakali, ka bo čas prinesel. Ko so bili enkrat varni, so udarili z vso močjo, pa ni važno po kom. Hoteli so pokazati, da so oni edini gospodarji. Po daljšem obotavljanju se je le spravil s tovornjaka, mi pa smo štartali naprej po Poljanski dolini. Nekateri so spraševali, od kod je ta. Z Maksom sva bila tiho. Glavno, da se je srečno izteko.

Tovornjak je le počasi utiral pot proti Žirem. Nazadnje smo le prispeli na končno postajo. Bila je že kar tema. Izstopili smo s tovornjaka, zahvalil sem se šoferju, ki nas je pripeljal do tu, kamor smo želeli. Naprej sva z Maksom šla po svoje, vsak po svoji poti.

Prav dobro se mi je zdelo, da je že tema, da me ne bodo gledali, kakšen sem prišel domov. Ko sem zakoračil proti Novi vasi po cesti, mi je šinilo v glavo, ali ni nobenih ljudi več tukaj. Cesta se mi je zdela kakor kakšna zaraščena steza. Prav nikogar nisem srečal, vse zapuščeno. Po dobrem kilometru hoje sem se le začel bližati domu. Še 400 m in bom doma. Res pridem do mostu. Sedaj pa sem brez vseh skrbi doma in grem skozi glavna vrata. Zasllišim neko govorjenje iz kuhinje. Napotim se kar naravnost po veži proti kuhinji. Odprem vrata. Zopet presenečenje - v kuhinji za mizo sedi moški v uniformi. Kar strah me je postalo, ali se res ne bom mogel otresti teh ljudi, ki so imeli tisto

Tebi Martin!
Kogar dobri Bog ljubi, ga tudi
preizkuša,
s trpljenjem nas očiščuje in zlati...
Mi, brat moj, pa se ločimo od dru-
gih v tem,
da se ljubimo med seboj,
da drug drugemu pomagamo in
da s križem, ki ga nam nalaga Gos-
pod,
voljno hodimo po stopinjah Nje-
govih. Naš cilj pa so nebesa...
Monigo, 27. okt. 1942.

Ignac Vodnik

**Gospod daje svojemu ljudstvu bla-
goslov miru (Ps. 28, 11)**
Monigo, 26. oktobra 1942.
Podpis (nečitljiv)

**Skozi težke in žalostne dni pelje
naša pot. Pa naj nas ne straši!**
Pokažimo se le junake v prena-
šanju tegob.
Monigo, 28. X. 42 (Nečitljiv
podpis)

**Kadar je sila največja, je božja pomoč
najbližja.**
Ta vera naj nas vodi na poti domov.
Mon. 28. X. 42 (Nečitljiv podpis)

**Vsak mož sijajen vzor Vam bodi,
ki sebe v sreči in nesreči;
v žalosti in trpljenju
pravično in razborno sodi.**
Monigo, 29. X. 42 (Nečitljiv podpis)

(Na risbi, ki predstavlja dolenski vi-
nograd z zidanico in cerkvico v ozadju, v
katerega se vzpenja utrujeni ljubitelj do-
bre kapljice s torbo in steklenico v njej,
piše:)
ŠE GA BOM PIL!
France Monigo, 24. X. 1942

**Ozka so vrata in trnjeva
pot, ki nas vodita v lepše
življenje.**
V spomin na dni žalosti in hrepe-
nenja v Monigo.
Oktobra 1942. Martin
(Priimek je nečitljiv)

rdečo zvezdo na kapi. Še mam sem bolj strahoma pozdravil in ji stisnil roko, potem pride še oče in si stisneva roki. Zatem se oglasi tisti v uniformi in me pokliče po imenu: No, pa si prišel domov. Šele sedaj sem ugotovil, da je sovaščan, ki sva se skupaj učila za čevljarja pri našem sosesu. Se pozdraviva, izmenjava nekaj besed. Potem vprašam mam, če so dobili dopisnico iz Radovljice. Pravi ja, dobili smo. Tako sem videl, da je Franc dobro opravil, kar je obljubil v taborišču v Radovljici, da je res poslal domov. Znanec v uniformi je kar vztrajal, tako da si nismo nič kaj posebnega povedali, kako je bilo in kaj se je dogajalo zadnje dni, preden sem se vrnil domov.

Oni znanec je bil eno leto starejši od mene, učil se je prišel eno leto za mano. Zadnjo noč leta 1943 januarja smo bili na njegovem domu. Preden smo šli od doma, mi je povedal, da se bo nekje skrila, da ga ne bo mogel nihče dobiti. Tako je tudi bilo in točno po 32 mesecih se vidiva in mi je začel nekaj filozofirati o novem času in nekaj nemogočega obljubljal. Meni ni bilo za nobeno debato, dal sem samo toliko vedeti, da kakšnim obljubam ne verjamem. Skoraj sem ga malo razjezil. Oče je postajal vse bolj nervozen, že po naravi je bil takega značaja, da ga je hitro kaj ujezilo. Naposled je le opazil, da oče lahko vzkipi, ker ga je dobro poznal, saj je bil zaposlen tam, kjer sva se midva učila. Potem se je le odločil, da gre. Takoj po odhodu vprašam mam, ali je večkrat prišel. Pravi mama, ne sploh ga ni bilo, prvič je danes prišel malo pred nočjo. Spraševal je po tebi, če kaj vem, kdaj se boš vrnil domov. Nisem mogla povedat kdaj, ker nisem vedela. Jaz sem mislil, da je naključje naneslo tako.

Čez teden dni sem srečal Maksa. Vprašam, kako kaj. Pravi, a veš, da je bil ta pa ta tisti večer pri nas doma prav takrat, ko sem prišel domov. Pri nas pa ta in tudi takrat, ko sem prišel domov. Po tem sva ugotovila, da ni bilo naključje, ampak ukaz. Od koga, nismo nikdar ugotovili. Tudi kakšen namen je bil, ali je bila kontrola vračajočih se ljudi domov?

Malo lažje smo se pogovarjali potem, ko je on odšel, vendar je oče pripomnil, ne preglasno, kdo pa ve, lahko kdo prisluškuje zunaj. Počasi mi mama pripravi nekaj prigrizka. Seveda, kaj posebnega ni mogla, ker ni imela, vendar je teknilo. Nato smo se začeli pripravljati na počitek. Jaz sem bil utrujen. Mama je to videla in pravi, boš šel v posteljo, se boš odpočil. Bil sem šibak. Odgovorim ji, ne, v posteljo ne grem.

Najprej se bom malo umil ter zmetal te cunje dol. Spal bom pa kar na klopi pri peči. Sem navajen spati na trdem in tako se je tudi zgodilo. Vse to se je dogajalo dne 12.8.1945.

Noč sem nekako prespal. Premišljeval sem, kaj bo prinesel naslednji dan. Vedel sem, da se moram drugi dan javiti najprej na vaškem odboru, potem na občinskem odboru. Zjutraj sem se začel pripravljati, da se javim organom, ki so takrat bili pooblaščenici za to. Takoj zjutraj sem bil presenečen, ko mam vprašam, kje je obleka, ki sem jo kupil za prvo plačo, ki sem jo dobil po učni dobi. Mama reče, ni je, ker so jo vzeli partizani leta 1944. Kako se lahko kar tako krađe? Pač, je tako, te vsak okrađe, samo če hoče. Kaj bom sedaj oblekel, ker se grem javiti v Žiri? Bom pogledala, če bodo kakšne primerne atove hlače in srajca. Res mi je prinesla nekaj, bolj za silo je bilo. Pa novi čevlji, ki sem jih poslal domov iz Nemčije. Tudi te so vzeli partizani takrat kakor obleko. Bom sedaj šel bos v Žiri? Mislim, da so eni obrabljeni še pri hiši in res so. Obujem jih. Malo boljši so bili kakor tisti vojaški, ki sem jih imel 16 mesecev. Za silo sem se napravil. Rečem mami, bom šel kar s kolesom, bom hitreje nazaj. S kakšnim kolesom, saj nimamo nobenega. Pa menda ja niso vzeli tudi kolesa partizani? O, tudi tega so prišli iskat po vojni. Kdo? In mi pove kdo. Kaj pa je rekel, ko ga je vzel? Da ga on rabi, mi pa ne. Res je svoboda za nekatere, ki si lahko privoščijo, kar jim pride na misel.

Po vseh teh presečenjih ni ostalo drugega, kot da grem peš po opravkih. Najprej sem šel na vaški odbor. Ko pridem v pisarno, pozdravim in rečem: Prišel sem se javiti, menda se

moram najprej pri vas. Tako je, sledi odgovor. Imaš kakšen dokument? Imam odpustnico. Pokaži jo in jo pokažem. Pomolim jo prvi civilni ženski, ki je bila najbližje vrat. V kotu je bila tudi ženska, ki pa je bila v vojaški uniformi in tudi čin je imela. Daj sem, se oglasi. Res pomolim njej, pogleda ta dokument, vzdigne glavo, pogleda mene in zopet odpustnico. Nakar reče: Saj ti si pa dobil štirinajst dni dopusta, potem se moraš javiti najbližji vojaški enoti. In tako piše, sem potrdil. Potem reče kolegici v civilu: Zapiši, da bo dobil takoj karte in hrano. Na tem uradu sem kar hitro opravil brez dodatnega spraševanja. Tu je šlo čisto po človeško. Sem se zahvalil in šel naprejše na občinski odbor.

Ta pisarna je bila v zasebni hiši, ker bivše občinske stavbe ni bilo, ker so jo partizani požgali. Pri tej hiši so bile stopnice pred glavnim vhodom. Stopim po stopnicah skozi glavna vrata. Pisarna je bila takoj prva vrata desno. Stopim noter, pozdravim. Kaj želiš? se glasi vprašanje. Tu je bil starejši možki, bivši občinski tajnik. Prišel sem se prijaviti. Odkod si prišel? In mu povem vso proceduro od

Franc Bitenc (na levi) in Alfonz Šilc, ki sta pri novačenju v esesovske enote odklonila podpis. Fotografirana sta bila nekaj dni po tem, ko so ostali Slovenci, ki so prvič podpisali vstop v enote SS, tega odklonili.

začetka do konca. On je vse pisal. Še to je zahteval, v katerih pokrajinah v Franciji sem bil. Zelo je bil natančen. Pri njem sem bil kar celo uro. Po popisu vsega mi reče: Urejeno, lahko greš. Potem se obrnem, pozdravim in grem.

Pridem skozi glavna vrata. Zagledam, da se s tal pobira neki moški in ne more vstati. Stopim k njemu, da bi mu pomagal. Zagledam, da je ta moški moj stric. Prav tako se je prišel prijaviti kot jaz. S težavo in mojo pomočjo je le uspelo, da se je postavil na noge. Naposled je le šel naprej z negotovimi koraki. Počakal sem ga zunaj. Ko je opravil v pisarni, pride ven. Šele sedaj sem zvedel, zakaj je tako šibak. Povedal mi je, da se je takoj po koncu vojne šel javiti in so ga odpeljali v Škofjo Loko, potem pa še v Šentvid. Tam so jih stradali, pretepali in šikanirali. Rekel je, da sploh ni mislil, da bi še kdaj prišel domov. Kaj so tam delali z ljudmi? Pa ni bilo važno, ali si bil doma ali pri domobrancih ali v nemški vojski. Prav vse so strahovali, razbijali glave, pretepali, več dni brez vsake hrane. Sploh se ne da povedati, kaj vse se je delalo. Kaj vse se je dogajalo v tako opevani svobodni domovini. Tisti Belgijec v Parizu je govoril resnico. Samo mi, ki smo bili tam, nismo hoteli verjeti, čeprav je večini bilo znano, česa je zmožna komunistična ideologija.

S tem sem zaključil dvaindevetdesetdnevno vračanje domov iz nemške vojske leta 1945. Tu so opisana doživetja, ki sem jih občutil jaz osebno. Vseh podrobnosti nisem opisal. Občutil in doživel jih je prav vsak po svoje, ki smo se vračali domov. Nekateri niso imeli sreče, da bi se vrnili v domači kraj, čeprav je vsak imel neomajno željo. V vseh krajih Slovenije jih je mnogo, ki so izginili za vedno, nekateri le streljaj od svojega doma. Tak sistem in ukaz vodilnih je bil tisti čas, ko se je vsak lahko izživljal nad nemočnimi žrtvami. Čeprav vsi tisti, ki so živi in so to počenjali, trmasto trdijo, da o tem nič ne vedo.

Od tu naprej se začenja novo obdobje, vsak se je boril za preživetje, nekateri bolj drugi manj uspešno. Razmere nam niso bile naklonjene.

Opomba :

Tisti sovaščan, ki naju je z Maksom posvaril v Radovljici, kaj se vse dogaja, je na žalost že pred desetimi leti tragično preminil.

Moj sopotnik Maks je tudi že več let pokojni. Uničila ga je bolezen.

Za sošolca Pavleta ne vem. Zadnjikrat sva se videla okrog leta 1981. Srečala sva se v nekem Zdravstvenem domu.

DUHOVNO ŽIVLJENJE JE OBJAVILO

1942
JANUAR

IZ UPRAVE

Urednik mesečnika *Duhovno življenje* (DŽ), izseljenski duhovnik Janez Hladnik, sporoča: „*Duhovno življenje stopa s pričujočo številko v deseti letnik. Kot izseljenec med izseljenci je skušalo DŽ zvesto vršiti svojo nalogo svetovalca, učitelja, tolažnika in obveščevalca in moremo ugotoviti, da je strnilo zelo veliko rojakov v krog svojih bralcev.*

Čitajo našo revijo radi domalega vsi rojaki. Nekaj je seveda tudi godrnjačevičev, ki jim radi odpustimo, če se za naprej poboljšajo in s koristnimi in dobrohotnimi nasveti naše prizadevanje podpro. Pravica kritiziranja pa pristoji samo zvestemu bralcu in poštenemu naročniku, ki ni ostal na dolgu z naročnino! Vi naši iskreni prijatelji pa ste povabljeni, da kaj storite za dosego novih naročnikov in oglasov.

Duhovno življenje bo to leto objavljalo španski prevod najpomembnejšega slovenskega romana Pod svobodnim soncem (Bajo el sol libre).

Nekateri naročniki so še na dolgu z naročnino. Naj čimprej izpolnijo svojo dolžnost, bodisi osebno ali pa tudi po pošti. Najenostavnejši način pošiljanja po pošti je kupiti poštno bone v željenem

Pripovedoval mi je, kako zelo je bolan. Da ne more nič več delati. Imel je visoko funkcijo v neki paradržavni ustanovi. Po daljšem pogovoru sem mu rekel, kako hitro bežijo leta mimo nas. Res je, je pritrdil. Potem sem ga spomnil, kako je bilo leta 1945, 12.8., ko mi je na tovornjaku tiščal brzostrelko na prsi. Odgovoril mi je, da se tega absolutno ne spominja, da je to nemogoče, da bi on kaj takega počel. Še sva nekaj časa govorila o vsakdanjih problemih in zdravju, nato sva se poslovila.

Vse, kar sem napisal, so doživetja, ki sem jih doživel osebno. KONEC

znesku. Take bone dobite na vsaki pošti in jih pošljete v priporočenem pismu.

Če bi kdo želel imeti DŽ vezano, naj se oglasi. Po dva letnika skupaj dasta lepo knjigo. Vezava \$1,80. Če komu ni letnik popoln, mu lahko nadomestimo nekatere številke.“

ROMANJE V
SAN ANTONIO DE PADUA

Vabilo dušnega pastirja Janeza Hladnika: „V San Antonio de Padua bomo pohiteli 11. januarja. Lansko leto sem imel težave radi tega, ker ste odlašali preveč do zadnjega z nakupom vozniških listkov. Kar težko sem letos dosegel posebni vlak, v upanju, da mi letos ne boste napravili iste nevšečnosti in vas zato prosim, da si poskrbite pravočasno vozne listke za San Antonio. Nekateri čakajo zadnjega dne zaradi vremena. Seveda oni nič ne pomislijo na težave, ki jih s tem povzročajo tistim, ki nosimo odgovornost za stvar. Zato upam, da mi letos ne boste delali težav, temveč si boste že sedaj preskrbeli vozne listke in tako zagotovili red.

Cena vozniških listkov je: iz Plaza Once za velike 1.10, za male 0,55; iz Floresa 0,85 in 0,45; iz Liniersa 0,60 in 0,30.

Vozne listke lahko dobite: **na Pateralu** pri Laknerju (Warnes 2215) in v šoli na Paz Soldan 4924; **v Villa Devoto** pri Klanjšku (Francisco Beiro 5327) in pri Madonu (Marcos Sastre 5655); **v Villa Lynch** pri Živcu (Roque Acordini 641); **na Avellanedi** v društvu (Almafuerte 258) pri Preiningerju in v almacenu pri Gombocu (Dean Funes 254); **v centru mesta** pri Santa Rosa de Lima (Pasco 431). Zelo lepo prosim, da si preskrbite listke prej in da ste točni na postaji. Vlak odhaja iz Plaza Once Subteraneo ob 8 uri 3 minute.

Kdor želi imeti preskrbljeno tudi za hrano, naj si kupi tudi listek za "asado", ki stane za odrasle \$1, za male (do 16 let) pa \$0,50. Tudi za to prosimo, da si preskrbite pravočasno, da ne bo zmanjkalo dobre pečenke. Imeli bomo s seboj tudi

Dijače. Popoldne bo pa poskrbljeno tudi za veselo razvedrilo.

Po sveti maši bomo stopili na vrt naših sester, kjer bomo imeli oddih, zabavo, okrepčilo, pijačo in nedolžnega veselja, dokler ne bomo odhiteli v cerkev, da zapojemo Mariji litanije in odhitimo domov.

Lansko leto so bili vsi izredno zadovoljni s tem našim izletom, koristnim za dušo in telo. Zato boste gotovo tudi letos v velikem in še mnogo večjem številu pohiteli in si vozne listke pravočasno poskrbeli.“

ŽIVI ROŽNI VENEC

„Premalo zanimanja ste pokazali, dragi rojaki! Nočem soditi tega kot pomanjkanje vere, a vsekako Vas hočem spomniti na nesporno resnico, da imajo vse grozote, ki se te čase gode, prav to nalogo, da odpro človeštvu oči in ga pripeljejo do spoznanja, kako majhen je človek in kako kratek je čas, kako nestalna je sreča in kaj je človekovega življenja namen.“

Tako dolgo bodo grozote bičale svet, dokler ne bo človekov napuh strtl in ne bo uklonil svojega tilnika v ponižni molitvi.

Tudi izgubljeni sin se je norčeval iz očeta in brata, iz čednosti in vere, iz vsega, kar je bilo nasprotno njegovi podli poželjivosti..., dokler je imel polne žepe in cvetoče zdravje. Ko je bila pa lakota, tedaj se je zavedel kot svinjski pastir, da se človek ne more hraniti s svinjsko jedjo... in je bil kmalu ponižen in skešan.

Nikar ne bodimo mi med tistimi, ki bomo prav do zadnjega odlašali pokazati javno, kaj v srcu smo in mislimo. Prej ali kasneje bodo tudi najbolj strupeni okusili grenkost svojega strupa. Za tiste bomo pač molili, ker spreobrniti jih more samo Bog, ki jih bo ob svojem času že uklonil in ponižal...“

Vsi verni in dobri pa ste toplo povabljeni, da se približate in stopite v krog naše bratovščine in z molitvijo ene desetinke rožnega venca vsak dan doprinesete svoj delež, da bo Bog okrajšal trdo preizkušnjo in naš narod obvaroval propada.“

1952 JANUAR

To leto izhaja revija **Katoliški misijoni posebej**, ločena od revije *Duhovno življenje (DŽ)*. To zadnjo izdaja konzorcij (Anton Orehar), urejata pa dr. Alojzij Odar in Ladislav Lenček CM. Že drugo leto izhaja priloga za otroke *Božje stezice*; urejata jo Ladislav Lenček CM in Martin Mizerito.

Za novo leto je šel na **dušnopastirski obisk k rojakom v Miramar** Jože Jurak. Tam je spovedoval, maševal in obiskal družine. Kasneje je odšel še med rojake v Bariloche in v Comodoro Rivadavia.

Eden izmed nagibov, ki je pripeljal **škofa Rožmana ponovno med Slovence v Argentini**, je bila želja, da bi osebno posvetil 11 novomašnikov svoje škofije in to se mu je izpolnilo.

11: Prihod in sprejem ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana na letališču na Ezeizi.

Posvetitev 11 slovenskih bogoslovcev

13: V cerkvi Marije Pomočnice zavoda Don Bosco v Ramos Mejiji je **škof Rožman posvetil 11 slovenskih bogoslovcev**. Prisotnih je bilo nad 1000 rojakov. Pomenljiv je bil prizor, ko so novomašniki škofu pregnancu obljubljali pokorščino in jih je nato on poljubil, in prizor, ko so vsi izpred oltarja podelili vernikom novomašni blagoslov. Škof je vzpodbudil novomašnike, naj zaupajo božji Previdnosti, ki jih bo varovala in vodila, kakor jih je vodila doslej tako čudovito do oltarja. Kronist v DŽ pripominja: „Uboga slovenska emigracija v Argentini ima toliko moči in zdravja v sebi, da da toliko novomašnikov hkrati. Ali nas nima Bog zares rad?“ Novomašniki so šli kot apostoli duhovniškega poklica v različne kraje, kjer živijo Slovenci in opravili nove maše. Ker so večinoma brez svojcev, so jim novomašno slavlje pripravile razne družine.

14: Prvi jo je imel v Lujanu **Anton Gosar** iz Trnovega v Ljubljani, v krogu najožjih prijateljev. Ponočil jo je naslednjo nedeljo pri sv. Antonu Padovanskem, nakar ga je pogostila Markeževa družina.

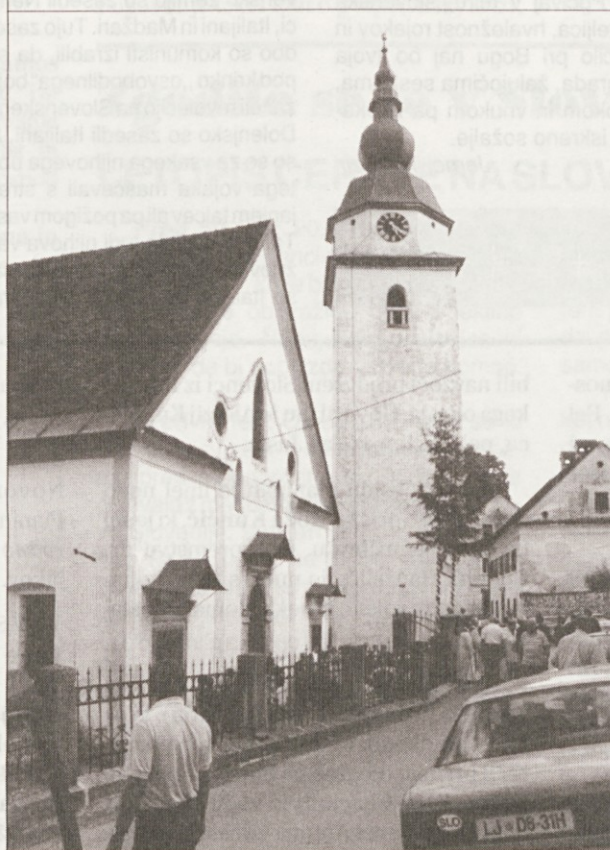
20: **Julij Čuk** je pel novo mašo v kapeli sester oblatinj v Ramos Mejiji. Govoril mu je Janez Kalan, pel je slovenski cerkveni zbor iz Ramos Mejije. Javorškova družina mu je pripravila novomašno kosilo.

V Buenos Airesu sta bili dve novi maši: **Vinko Flek** jo je imel na Belgrano, kjer mu je govoril Gregor Mali, pel pa otroški zbor pod vodstvom učiteljice Anice Šemrov. Družina Stariha je novomašnika in goste, med katerimi je bil tudi škof Rožman, povabila na svoj dom k domači slovesnosti.

Anton Dejak je prvič maševal v cerkvi sv. Jožefa na Floresu. Govornik je bil Alojzij Košmerlj. Zbor Gallus je pel Mozartovo mašo. Pogostitev je bila v slovenskem središču na ulici Víctor Martínez 50.

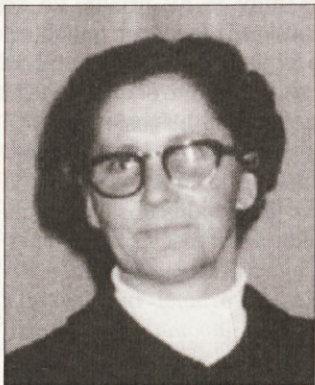
Rojaki iz San Martina so pripravili slovesnost nove maše, katero je daroval **Jože Horn**. Žup-

Župnijska cerkev v Starem trgu pri Ložu na dan, ko je bila pogrebna maša za prelata Jožeta Škerbca, preden so ga položili k večnemu počitku na pokopališču v Škriljah.

+ ODŠLI STA +

Vera Holosan,
roj. Učakar

Vrste starejšega rodu med nami se neustavljivo krčijo. Možje in žene, ki so zavzemali različna mesta v naši skupnosti, se poslavljajo in puščajo za seboj vrzeli... V četrtek, 4. oktobra, je umrla na svojem domu v Hurlinghamu Vera Holosan. Pok. Vera se je rodila 10. julija 1917 v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani. Kot mlada študentka si je izbrala učiteljski poklic. Po končanem učiteljsku se je z veseljem predala poklicu na šolah, kjer je bila nastavljena. Vojna in revolucija tudi njej ni prizanesla: odločila se je upreti komunističnemu nasilju in v maju 1945 se je s sestrama pridružila domobrancem in se z njimi umaknila na Koroško. Srečno se je rešila vetrinjske tragedije, se poročila s kultur-

nim delavcem pri Gorenjskem domobranstvu Francijem Holosanom in se pridružila beguncem po koroških taboriščih Št. Vid pri Glini, Kellerberg in Spittal ob Dravi. V vseh taboriščih je učila v slovenskih šolah in v zelo skromnih razmerah taboriščnega življenja z ostalimi slovenskimi učitelji in učiteljicami nudila begunskim otrokom znanje in vzgojo.

Po naselitvi v Argentini je poleg skrbi za svojo družino del svojega časa posvetila slovenskim otrokom v šolskem tečaju škofa Antona Martina Slomška v Ramos Mejiji. V letih od 1966 do 1971, ko je bila na šoli tudi voditeljica, sta pri pouku sodelovala tudi hčerka Majda in mož Franci. Vključili so se med stotine prostovoljcev, graditeljev tega „slovenskega čudeža v Argentini“ kot so slovenske šole, ki že nad 50 let učijo nove rodove slovenskih otrok pod Južnim križem. Danes to delo nadaljujejo njihovi učenci.

Počivaj v miru, slovenska učiteljica, hvaležnost rojakov in plačilo pri Bogu naj bo tvoja nagrada, žalujočima sestrama, otrokom in vnukom pa izreka mo iskreno sožalje.

Jernej Tomazin

Rezka Jemec,
roj. Zajc

Rodila se je 1. oktobra 1926 v Zimaricah pri Sodražici, v preprosti verni družini. Bila je najmlajša od šestih otrok, med katerimi so bile štiri sestre in dva brata. Ljudsko šolo je obiskovala v Sodražici. Ker ni bilo dela ne denarja, je moral iti oče Anton za zaslužkom v Severno Ameriko, delat v rudnike. Mati Ivana pa se je posvečala krščanski vzgoji otrok. Čez nekaj let se je oče vrnil iz Amerike in so živeli v miru, dokler ni prišla druga svetovna vojna. Z vojno pa je prišlo do razpada Jugoslavije in slovensko zemljo so zasedli Nemci, Italijani in Madžari. Tujo zasedbo so komunisti izrabili, da so pod krinko „osvobodilnega“ boja začeli revolucijo na Slovenskem. Dolenjsko so zasedli Italijani, ki so se za vsakega njihovega ubitega vojaka maščevali s streljanjem talcev ali pa požigom vasi. Tako je postala tudi njihova vas žrtev partizanskega izzivanja, saj so Italijani do tal požgali skoraj

polovico hiš, med katerimi je bila tudi Zajčeva. Družina je izgubila svoj dom, njeni člani so se pa razkropili, ko so eni dobili zavetje pri enih sorodnikih, drugi pa pri drugih. Kot večina Dolenjcev, so imeli tudi Zajčevi priložnost spoznati resnico o partizanih in njihovih obljubah. Zato so se pridružili tistim Slovincem, ki so se uprli komunističnemu nasilju.

Maja 1945 so se z drugimi begunci umaknili pred partizani iz Slovenije skozi Ljubelj v Avstrijo in se ustavili na vetrinjskem polju. Od tam so šli v begunsko taborišče v Špital ob Dravi. V taborišču je nekaj časa delala v copatarni, pozneje pa je šla za kuharico h stricu duhovniku Karlu Zajcu v hribovsko vas Kaning na Koroškem. Ko se je začelo prazniti taborišče, so se vsi Zajčevi, razen brata Karla, ki je šel v Kanado, izselili v Argentino. V to deželo so prišli leta 1949 z ladjo Hollbruck.

29. decembra 1951 se je Rezka poročila s Stanetom Jemcem. Poročni obred je opravil g. Janez Hladnik v cerkvi sv. Jožefa v Lanusu. V kraju, kjer je potem nastala Slovenska vas, sta si kupila zemljišče, si zgradila svoj dom in ustvarila lepo družino, v kateri se je rodilo sedem otrok. Pokojna je bila skromna, preprosta, tiha, skrbna in dobra mati. Bila je tudi članica Živega rožnega venca. Leta 1997 jo je napadla zahrbtna bolezen, zaradi katere je trpela skoraj štiri leta. Prenašala jo je vdana v božjo voljo in je redno prejemale svete zakramente. Po smrti moža leta 1999 se je njeno zdravje

nik France Novak je govoril o povezanosti slovenskega duhovnika z narodom. Pel je sanmartinski pevski zbor. V cerkveni dvorani so imeli novomašno kosilo, kjer je svate pozdravil starešina duhovni svetnik Karel Škulj.

V Don Bosco v Ramos Mejiji je stopil prvičkrat k oltarju šišenski novomašnik **Branko Rozman** v spremstvu očeta, brata in sestre. Govoril mu je spiritual dr. Filip Žakelj, pel pa znova zbor iz Ramos Mejije. Kosilo so pripravili v slovenski gostilni *Ilirija*.

Goriški rojak **Vencelj Rijavec** je pel novo mašo v župni cerkvi v Munro, kjer so

bili navzoči predvsem Slovenci iz floridskega okraja. Govoril mu je Alojzij Kukovića, pel pa zbor iz San Justa.

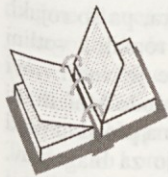
V kordobskih planinah je imel novo mašo drug Goričan, **Jože Kunčič**, ki je šel tja k svojemu bratu. Ob spremstvu dr. Rudolfa Hanželiča je nudil s tem svojim oddaljenim rojakom nekaj domačega slava.

26: **Umrl je inž. France Tavčar** (sin pisatelja in politika Ivana Tavčarja), ki se je kot gradbenik v mestu Neuquén ponesrečil pri delu. Pogreb na buenosaireskem pokopališču Chacariti je vodil škof Rožman ob asistenci Antona Oreharja in Kar-

la Škulja.

27: **Jože Puš** je pel novo mašo v Mendozi. Pridigar je bil dr. Filip Žakelj. Novomašno kosilo so mu priredili Planinškovi. Mendoščani so pripravili 'narodno slavlje', ki je zbralo vsaj 100 rojakov.

V San Justu je imel novomašno slavlje **Tone Škulj**. Pridigal mu je svetnik Karel Škulj. Starešina je bil dr. Ivan Ahčin, med svati je bil tudi škof Rožman. Rojaki dobropoljske fare so novomašniku pripravili veliko slovesnost s kosilom, med katerim ga je v imenu rojakov pozdravil Franče Žužek.

iz naše kronike

Metka MIZERIT

Zveza slovenskih mater in žena redno deluje. V sredo, 3. oktobra, so imele gospe redni sestanek, na katerem je govoril Tone Mizerit in sicer o Federaciji pa tudi o političnem položaju v Argentini in o volitvah. Predavanju je sledil živahen razgovor. Zveza je tudi pripravila izvirne božične razglednice, dar slovenskih umetnikov. Izkupiček je namenjen v dobrodelni sklad ustanove.

Naš dom San Justo je v okviru praznovanja 45. obletnice priredil skupni izlet v Camponapolis, pravljlično deželo, kraj, ki je zgrajen iz recikliranega materiala. Tam so imeli skupno kosilo in preživeli lep dan.

V okviru Slovenske kulturne akcije se je vršilo predavanje mag. Rozine Švent, ki je vodja retrospektivne bibliografije v NUK. Naslov predavanja je bil: „Slovenska prisotnost v svetu in doma.“ Vršilo se je v soboto, 13. oktobra, v mali dvorani Slovenske hiše.

Odseka Zveze žena in mater Ramos Mejía in San Justo sta v četrtek, 18. oktobra, romala v San Nicolás. Romanje sta organizirali gospe Pavla Škraba in Nežka Kržišnik. Spremljal jih je gospod župnik Toni Bidovec.

Isti dan je imel **odsek Zveze žena in mater v San Martinu** svoj redni sestanek. Versko temo sta pripravili gospe

vidno slabšalo. Zadnjikrat je bila še pri maši v cerkvi Marije Kraljice 8. decembra 2000. Zaradi bolezni potem že ni več mogla iz hiše in po hudem trpljenju dozorla za Boga in 2. avgusta 2001 umrla. Naslednji dan so jo položili k večnemu počitku na pokopališču v Lomas de Zamora v bližini, kjer je grob njenega moža.

Za njo žalujejo trije sinovi, štiri hčerke in njihove družine z devetimi vnuki.

Bog ji bodi milostljiv in naj nagradi njeno zvestobo in prestano trpljenje.

Katica Dimnik in Saša Golob.

V soboto, 20. oktobra, je bila v **Slovenskem domu v San Martinu** tombola 2001. Udeležilo se je veliko število rojakov, ki so pri igri zadeli lepe dobitke.

Rojaki iz Carapachaya so se v soboto, 20. oktobra, zbrali v Slovenskem domu in se pridružili praznovanju 60. obletnice ustanovitve mesta. Nastopila je folklorna skupina Maribor.

V nedeljo, 21. oktobra, smo v Argentini praznovali **materinski dan**. V naših krajevnih domovih so sobotne slovenske šole pripravile praznovanja v počastitev naših mamic. Imeli so tudi skupni zajtrk.

V ponedeljek, 22. oktobra, je imela sejo **Slovenska latinskoameriška trgovska zbornica** in sicer v prostorih podjetja Iskratel v Buenos Airesu. Sejo je vodil predsednik Zbornice g. Herman Zupan. Pogovor je tekel tudi o gospodarski krizi,

ki jo preživlja Argentina.

Pod geslom: „**Bog živi ves slovenski svet**“, je potekal **34. pristavski dan** v nedeljo, 21. oktobra. Čeprav je nagajalo vreme in je dež zalil pristavski vrt, so se domačini in gostje zbrali v lepem številu pod pristavsko streho. Pozdravil jih je vedno optimistični predsednik Slovenske pristave Janez Jelenc. Po dviganju obeh zastav in petju himen se je pričela sv. maša, ki jo je daroval delegat dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Slovesnost je povzdignilo ljudsko petje in Pristavski mešani zbor pod vodstvom gospe Anke Savelli Gaser. Skrbne gospodinje so pripravile skupno kosilo, mladi pa so hitro in spretno postregli gostom.

Popoldanski program se je pričel s pozdravi in govorom predsednika Janeza Jelenca, ki je pozival k sodelovanju v slovenskih domovih in spodbujal k optimizmu v teh časih težke krize. Sledil je slavnostni govor prof. Miriam Jereb Batagelj, ki je v izbranih besedah povdarjala važnost naših skupnih slovenskih domov in prijateljskih srečanj. Prepričljivo je govorila o pomembnosti slovenskega jezika in potrebnosti vzgoje otrok in mladih. Povdarila je, da je ljubezen tista gonilna sila, ki nas vodi pri delu za slovenstvo.

Sledila je veseloigra: „Dobro jutro, kaj bo dobrega“, ki jo je napisal Gregor

Zgodilo se je v Sloveniji

LETOPIS CERKVE NA SLOVENSKEM (obletnice)

Pred 50 leti: 20.1.1952: V Novem mestu polijejo z bencinom in zažgo škofa Antona Vovka, ko je bil na dušnopastirski poti. Škof je ob zažigu dobil opekline tretje stopnje. Nahujskana množica ni dovolila, da bi dobil zdravstveno pomoč.

Pred 10 leti: Okrog 10.1.1992 se je Slovenija znašla v nezavidljivem položaju pred mednarodno skupnostjo, ki je oklevala z mednarodnim priznanjem Države Slovenije. Vatikan ukrepa. Papež Janez Pavel II., ki se je že kot študent ukvarjal s študijem staroslovanskega jezika, se je zaustavil tudi ob slovenščini, ki je ohranila dvojino kot staroslovenščina. Ob tem se je seznanil tudi z našo zgodovino in odkril temelje slovenske državnosti v Karantaniji. Tudi kot škof in kardinal se je zanimal za Slovenijo, saj je vedel za naše korenine pa tudi za našo kulturno in jezikovno dediščino. Vse to je nagnilo Vatikan, da je priznal Slovenijo

kot neodvisno in samostojno državo. To priznanje je bilo presenetljivo, saj je imel Sveti Sedež običajno drugo prakso. S tem je vplival na odločitev drugih držav, da priznajo Slovenijo kot neodvisno in samostojno državo.

13.1.1992: Vatikan prizna Slovenijo kot neodvisno in samostojno državo, dva dni pred formalnim sklepom Evropske skupnosti.

15.1.1992: „Odmrznjeno priznanje“ Nemčije. Ta dan sledi mednarodno priznanje Francije, Belgije, Velike Britanije, Danske, Avstrije, Švice, Malte, Madžarske, Irske, Italije, Norveške, Bolgarije, Poljske, Kanade.

16.1.1992: Mednarodno priznajo Slovenijo Avstralija, Argentina, Čile, ČRS, Švedska. Sledile so še ZDA, Finska, Romunija, Turčija, Iran, Ruska federacija, Japonska, Južnoafriška Republika, Grčija, Izrael, Kitajska, Indija, Kuba, Mehika, Kuvajt in druge.

Tozon. Igralci so odlično odigrali svoje vloge, pod vodstvom režiserja Dominika Oblaka. Sodelovali so še scenograf Andrej Golob, zvočni efekti Marko Čop, luči Dani Čop in Aleks Šuc, šepetalki Helena Dolinšek in Marija Zurc Čeč. Navzoči gostje so se preselili v gostinske prostore, kjer so preživeli večer v veseli družbi.

21. oktobra zjutraj je bila v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj **ura duhovnosti**, ki jo je vodil delegat dr. Jure Rode.

20. oktobra je **nogometna ekipa Zedinjena Slovenija** priredila večer, na katerem so pokazali film, ki je bil posnet med njihovo turnejo po Sloveniji. Nogometaši, njihove družine in prijatelji so se zbrali v Našem domu v San Justu, kjer so preživeli lep večer.

V soboto, 27. oktobra, je bilo **Našem domu v San Justu** žrebanje rife z bogatimi dobitki. Po žrebanju je bila večerja.

Slovenska kulturna akcija je v sredo, 31. oktobra, priredila kulturni večer, na katerem je predaval **Marko Pogačnik**, kipar in geomantik, oblikovalec slovenskega grba in sicer o temi: „Slovenski grb in njegova simboličnost.“

V četrtek, **1. novembra, na praznik vseh svetih** so bile pobožnosti po vseh verskih središčih in sicer molitev rožnega venca in sv. maše; pa tudi molitve za rajne

na pokopališčih v San Justu, Olivosu in San Martinu (Pablo Podesta).

Odsek ZSMŽ San Martin je v soboto, 3. novembra, priredil izlet v mesto La Plata, kjer so si ogledali zanimivosti mesta in predvsem stolnico, zidano v novogotskem slogu s prekrasnimi vitraji.

Lep dan je bil v soboto, 3. novembra, in naši šolarji so ga bili zelo veseli, saj ta dan ni bilo pouka, ampak **izlet slovenskih sobotnih šol** na pristavo slovenskih lazaristov. Tja je prišlo s skupnimi avtobusi 385 otrok pod skrbnim vodstvom učiteljic in telovadnih profesorjev, ki so poskrbeli za organizacijo izleta in pažnjo otrok. Najprej so dan posvetili Bogu. Imeli so skupno sv. mašo, ki jo je daroval lazarist g. Janez Cerar. Otroke je nagovoril prekrasnemu dnevu primerno. Izlet je bil lepo pripravljen; ves dan so se otroci igrali in tekmovali med seboj. Zvečer so se utrujeni in veseli vrnil na svoje domove. Najlepša hvala gospodom lazaristom, ki so nudili učencem naših šol lepo zeleno pristavo za razvedrilo.

V **Bariločah slovenska skupnost živahno deluje**. Za materinski dan so pod vodstvom Anice Arnšek Magister in vseh učiteljic slovenske šole pripravili izredno ljubeč prizor in pevske točke mamicam na čast. Obdarili so jih tudi s pristnimi slovenskimi medenimi srci, ki so jih napekle Marta Jerman, Alenka in Marija Arnšek.

V nedeljo, 28. oktobra, pa so rojaki skupaj z verniki škofije, romali k votlini Marije Snežne. Romanje je vodil novi krajevni škof mons. Fernando Maletti, ki je tudi daroval sv. mašo na prostem pred votlino. Prosili so Marijo za blagoslov, varstvo in pomoč v teh težkih časih.

Zveza slovenskih mater in žena je imela svoj letni občni zbor v sredo, 7. novembra, pod vodstvom predsednice gospe Pavline Dobovšek. Odbornice in predstavnice okrajev so podale svoja letna poročila, iz katerih je bilo razvidno živahno delovanje Zveze in odsekov. Gospe so se še pogovorile o delu v prihodnjem letu. Duhovno misel je povedal dr. Jure Rode. Odbor je ostal isti; z molitvijo so gospe zaključile občni zbor.

52. Zvezni mladinski dan je potekal v znamenju zahvale in priznanja Argentini, ki je slovenskim beguncem velikodušno odprla vrata dežele in jim dala možnost življenja in napredka v svobodi. Vršil se je v nedeljo, 4. novembra, v Slovenski vasi v Hladnikovem domu. Že zgodaj zjutraj so se odigravala športna tekmovanja; dekleta so igrala odbojko, fantje pa nogomet. V cerkvi Marije Kraljice je bila mladinska sv. maša. Po skupnem kosilu so se nadaljevale igre. Proti večeru je bil kulturni program. Najprej je pozdravil predsednik mladinske organizacije iz Slovenske vasi Jože Mehle, nato pa je mladim k njihovega dnevu častital mladinski referent Ze-

Med drugimi duhovniki, ki so se udeležili pogreba prelata Jožeta Škerbca v Škriljah, so bili tudi štirje duhovniki „Argentinci“: Franci Cukjati, lazarista Tone Burja in Pavle Novak ter župnik Marko Japelj.

dinjene Slovenije Stanko Jelen. Navzoče je nagovorila še zvezna predsednica Slovenske dekliške organizacije Monika Klareich. Mladi so letos predstavili argentinske plesne. Najprej so dekleta in fantje na Triglavsko koračnico simbolično nakazali prihod Slovencev v Argentino. Ti so se znašli v deželi s povsem drugačno kulturo. Mesto Buenos Aires slovi po značilnem plesu tango, ki ga je zaplesalo pet mladih parov. Severni del dežele „puno“ je opisal gavč ob spremljavi kitare in dvanajst parov iz vseh Domov, oblečenih v pester noše severa ja zaplesalo „carnavalito“. Potem so naši plesalci pokazali „malambo“, dva fanta tipičen „boj“ z noži. Nato so fantje pokazali spretnost z „boleadora-mi“, dekleta pa s ponči. Za konec je osem parov zaplesalo „chacarero“.

Ob zaključku so se mladi zahvalili vsem, ki so jim pomagali pripraviti tako pester program. Zmagovalcem so razdelili pokale, dekleta iz San Justa so si priborila pokal v odbojki, fantje iz Slovenske vasi pa v nogometu. Mladini iz San Justa, ki si je pridobila največ točk, so podelili tudi prehodni pokal, imenovan po dr. Alojziju Starcu, ki ga je blagoslovil gospod Franci Cukjati. Na prireditvi so predstavili tudi mladinske krajevne zastave in Zvezni prapor, ki jih je blagoslovil lazarist Janez Cerar.

Zaključek Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka. V soboto, 11. novembra, je bilo v Slovenski hiši zelo živahno. Veseli dijaki so se za tri mesece poslovili od tečaja in študija. Najprej so jim razredniki razdelili spričevala, ogledalo njihovega truda in uspehov. Potem smo se vsi skupaj starši, dijaki in profesorji udeležili sv. maše, ki jo je daroval g. Franci Cukjati za vse pokojne profesorje in dijake, posebej še za pokojnega delegata g. Jožeta Škerbca in ravnatelja Marka Bajuka ob 40. obletnici njegove smrti.

Sledila je prireditve v dvorani škofa Rožmana. Spored je vodil arh. Jure Vombergar, ki je pozdravil vse navzoče. Ravnateljica tečaja prof. Neda Vesel Dolenc je nagovorila dijake, se spomnila pokojnega ravnatelja Marka Bajuka, po katerem nosi tečaj ime in se poslovila od abiturientov, ki so uspešno končali pet let študija. Dijaki petega letnika so prejeli spričevala in diplome. Najboljši dijaki so dobili knjižne nagrade, najboljše dijake petega letnika Tomaž Vombergar pa še srebrnik, dar dr. Urbanca. V imenu abiturientov je spregovoril Martin Urbančič; zahvalil se je profesorjem in staršem. Sledila je predstavi-

tev Almanaha: „Njih dela gredo z nami“, ki so ga pripravili petošolci pod vodstvom prof. Metke Mizerit.

Nastop dijakov je bil letos zelo pester. Najprej so petošolci pod vodstvom predmetnega profesorja Lojzeta Rezlja recitali pesmi Franceta Papeža. Dijaki prvega letnika so predstavili pesmi Janeza Kačarja in Ludvika Ceglarja. Nato so nastopili dijaki drugega in tretjega letnika pod vodstvom prof. Mirjam Oblak. Predstavili so nam gorenjsko in dolensko področje v besedi, petju in plesu. Recitacije je pripravil Štefan Godec. Dijaki prvih letnikov so zapeli: Na Gorenjskem je letno in Sladko je vince s Trške gorice. Pripravila jih je Anica Mehle, ki poučuje petje. Nato so dijaki zaplesali gorenjski in dolenski ples v prelepih narodnih nošah. Zaplesali so tudi petošolci in sicer argentinski folklorni ples. Po stari navadi so petošolci s humorističnimi nasveti predali četrtošolcem ključ učenosti.

Arh. Jure Vombergar je še povedal, da je bila na seji profesorskega zbora ponovno izvoljena za ravnateljico tečaja prof. Neda Vesel Dolenc. Napovedal je tudi počitniško nalogo, kateri so odhajajoči petošolci navdušeno ploskali. Za konec smo zapeli pesem „Slovenija va svetu“.

V svoji galeriji „La Boca“ je razstavljal slikar Marjan Grum. Razstava je bila odprta od 11. novembra do 15. decembra.

V Slovenskem domu v Carapachayu je bilo 11. novembra skupno kosilo. Srečali so se tudi rojaki iz nekdanjega taborišča Trani in bivši vojaki, ki so bili nasilno mobilizirani v nemško vojsko.

Otroški pevski zbor Zarja mladosti je imel v nedeljo, 11. novembra, koncert na Pristavi. Praznovali so peto obletnico ustanovitve. Zbor vodi prof. Marjana Jelenc in šteje okrog trideset otrok. Zapeli so slovenske in argentinske pesmi. Na klavirju jih je spremljala gospa Anka Saveli Gaser, s kitarama Maruška in Pavel Klemenčič ter z bobnom Tomaž Klemenčič. Pevske točke je povezovala Nadi Kopač Grohar.

Praznik Kristusa Kralja v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Lepo število rojakov se je zbralo pri sveti maši, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Ljudsko petje je liturgično spremljalo praznik. Po sveti maši je spregovoril g. Božidar Fink o pomenu praznika Kristusa Kralja.

ODPRTA UČIM, zaprta molčim

Berta GOLOB

Da, to je knjiga. A kaj ko že ob sami misli nanjo marsikoga spreleti srh. Znano je, da veliko Slovencev ne mara brati in da vse leto ne prebere niti ene same samcate knjige.

Kje tiči vzrok za to? Vsak nebralec bi vedel povedati svojo zgodbo o tem, kdaj, kje in zakaj se mu je knjiga priskutila. Vsak bralec pa zgodbo o tem, kdaj se mu je priljubila.

Hočeš nočeš se moramo ustaviti pri družini. Njeno bralno oziroma nebralno ozračje je prvi vzgib za to, kam se umestimo potem, ko se naučimo brati. V družinah, kjer knjige nimajo ustreznega mesta, se tudi otroci ne bodo ogreli zanje, krog nebralcev pa se tako širi in širi. Pri nas je zajel že vznemirljivo velik odstotek ljudi. Tudi zaradi njih bodo s težavo krevsali v opevano Evropo.

Ne pomaga nobeno tarnanje. Vola je treba zgrabiti za roge tukaj in zdaj. Odkrito se vprašajmo, kam sodimo: med pogoltno porabnike gmotnih dobrin ali k zvestim ohranjevalcem duhovnega načina življenja?

V prvem primeru bomo po vsej verjetnosti zamahnili z roko in nadaljevali svojo pridobitniško pot navkreber k novim znakom avtomobilov, bele tehnike in petičnim oblikam preživljanja prostega časa. Brez potrebe, da bi brali leposlovne in strokovne knjige.

Pozor, pred nami zija prepad! Imenuje se splošno duhovno obubožanje naroda. Imenuje se duhovna pohaba, pred katero bo Evropa previdno zapirala vrata. Zasvojeni drogiranci smo, navajeni na mamilo gmotnih užikov. Bolniki torej. Ozdravitev prinaša samo novo, popolnoma drugačno gledanje na življenje, pogled na svet skozi duhovno dioptrijo. To pa je med drugim življenje s knjigo, oblikovanje ustreznih bralnih potreb, navad, sposobnosti in bralne kulture.

Kdorkoli že smo, kupujmo sebi in svojim otrokom knjige! Berimo jih in se o njih pogovarjajmo. Ali je v času, ko iščemo trdna oprijemališča za vključitev v evropsko navezo, odveč pomisliti, da so našim prednikom odprle duhovna obzorja in jih naučila evropskih manir vsakoletne knjige Mohorjeve družbe? Smo mi še med naročniki? Zakaj ne? Če se sramujemo njihovega in svojega porekla, smo brez trdne hrbenice. V Evropi nas bo veter odpihal neznano kam.

malo za šalo...

ŠOFIRANJE - Mož uči ženo šofirati.

„Torej pomni: ko je semafor rdeč, se ustavi; ko je rumen, se pripravi, da boš peljala naprej; ko bo zelen, pojdi naprej; in ko bom jaz postal bel, pritisni na zavore!“

MOŽGANI - V novoustanovljeno „banko organov“ je prišel velik učenjak in je ponudil za sto tisoč dolarjev možgane po svoji smrti. Potem se je oglasil nobelovec in za možgane zahteval petsto tisoč dolarjev. Nazadnje pride neki sumljiv tip in ponosi svoje možgane za milijon dolarjev. „Kaj?“ se začudi uslužbenec. „Nobelov nagrajenec je za svoje možgane zahteval polovico manj!“ - „Že mogoče“, odvrne tip, „ampak vedeti morate, da moji možgani niso bili rabljeni!“

ŠKARJE - Lastnik vrta je prepričan, da je v vsakem človeku veliko dobrega. Ker mu pogosto krajejo rože, obesi na vrtno ograjo škarje ter ob njih napis: „Prosim, da pri kraji rož uporabljate škarje ter ob njih zapiše: “Prosim, da pri kraji rož

uporabljate škarje. Naslednje jutro bere pripis: “Škarje bi bilo treba nabrusiti!”

JO UBOGA - „Jaz sem svojemu možu kratkotalo rekla: “Če mi ne boš pisal vsak dan, se bom vrnila takoj z moja domov.“

„In ti piše?“

„Piše. Vsak dan dvakrat.“

DVOM - Profesor Bambič pride v predavalnico s polurno zamudo in je zelo dobro razpoložen: „Oprostite zamudo, ampak v družini smo imeli vesel dogodek: hčerka je dobila naraščaj.“ „Fantka alipunčko?“ - „Ljubi Bog, tega pa nisem vprašal. Zdaj ne vem, ali sem postal dedek ali babica!“

NIČLE - Oče piše sinu študentu: „Prilagaj denar, za katerega si prosil, obenem bi te pa še opozoril, da se 10.000 pesov ne piše s petimi ničlami!“

KAKOHUDO - „Kako hudo mora biti, če je nekdo gluho-nem“, je rekla starejša gospa in vrgla beraču nekaj drobiža v

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Pred vojno so nekateri imeli vse, drugi ničesar, zdaj pa je ravno obratno.
- Sem proti varstvu okolja človeka, sem za varstvo človeka.
- Oblast se najlaže izmuzne iz čistih rok.
- Slepi smo za tujo nesrečo, medtem ko tujo srečo vidimo pa če je še tako skrita.
- Napake nezmotljivih odkrivajo prihodnje generacije.
- Slovence bolj spodbuja zavist kot zavest.
- Slovenci postanemo patrioti šele v tujini.
- Trčil sem s slepcem. Jaz sem kriv.
- Vsakdo ima pravico do svojega mnenja - če je v skladu z njegovim.
- Mesarju je goveji jezik veliko pomembnejši od materinega.
- Na zemlji ne najdeš resnice. Mogoče je pod zemljo?
- Ne soli pamet tistemu, ki je nima.
- Ugledni ekonomist mi je svetoval, naj vložim svoj certifikat v angleško stranišče.
- Nam bi se najbolj prilagala bela zastava z rdečimi madeži.
- Moj ded je živel v deželi Habsburžanov, jaz živim v deželi hamburgerjev.
- Slovenci se delimo na klane in zaklane.
- Slovenci smo zakopali svoj besedni zaklad.
- Pri nas pravimo bobu boby.
- Iščite meščansko desnico na levici.
- Dandanašnji ostane izgubljeni sin doma.

klobuk.“

„Veliko hujše je bilo, ko sem bil slep“, je ta rekel. „Tedaj sem dobival v klobuk same gumbe.“

ŽEJA - „Žejen sem.“

„Ali ti prinesem vode?“
„Žejen sem, ne umazan.“

KJE JE KAJ

Na pragu novega leta -

Marko Kremžar 1

Nedeljska molitev stare mame 3

Da bi spoštovali božjo postavo -

Janez Pavel II. 4

Spoznavam, da sem ljubljen -

Habzi Rosenzopf 4

„Družine so prepuščene same sebi!“ -

Jurij Paljki 5

Vatikan za „etiko v internetu“ 5

Okrepimo svojo katoliško

zavest - Nadškof dr. Franc Rode 6

Tomaž Akvinski - Silvester Čuk 7

Kratke novice 7, 9, 11, 14,

Med upanjem in predrznim zaupanjem -

Sv. Avguštin 8

Ukrajinski mučenci -

Bernardo Cervellera 9

Ob prvi obletnici smrti prelata

Jožeta Škerbca - Jure Vombergar 10

Angel usmiljenosti - Anselm GRÜN 11

O misijonarju Opeki - Mirko Bogataj 12

Amerika in terorizem 12

Stolnica - Metka Mizerit 13

Narodnost in globalizacija -

Zorko Simčič 15

Zamegljevanje - Branko Rozman 17

Idealizem in realizem - Božidar Fink 18

Vzgoja za vrednote -

Dr. Hubert Požarnik 20

Spomini na mojega očeta -

Polona Marolt Makek 21

Učitelj Martin Mizerit 23

Spomini na vračanje domov

iz nemške vojske leta 1945 -

Stanko Merlak 24

Duhovno življenje je objavilo 26

Odšli sta 28

Iz naše kronike - Metka Mizerit 29

Zgodilo se je v Sloveniji 29

Odprta učim, zaprta molčim -

Berta Golob 31

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

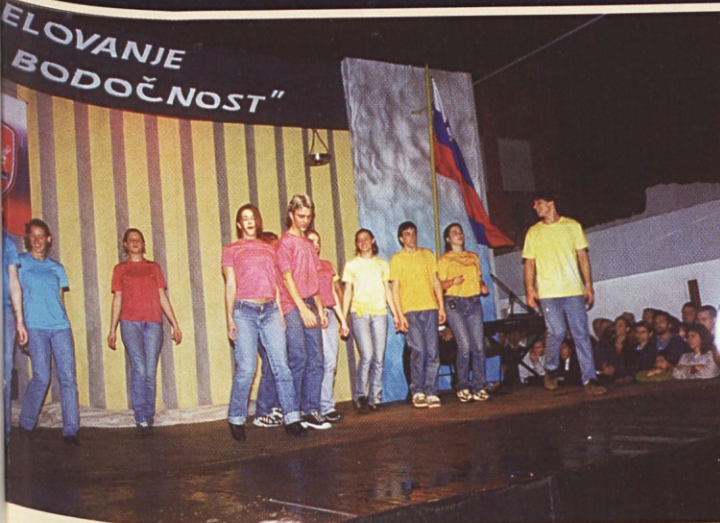
Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - Fax: +54-11-4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103. USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzata 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2002: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

Od zgoraj in od leve:

1. Nastop učencev 5. letnika SSTRMB ob zaključku šolskega leta. (Foto: M. Šušteršič)
- 2., 3. in 4. Dvorana škofa Rožmana v Slovenski hiši: zaključni nastop udeležencev gledališkega tečaja, ki ga je vodil gledališčnik Tone Kuntner iz Slovenije. (Foto: Lučka Oblak)
5. Eden od nastopov na mladinskem dnevu v Moronu. (Foto: M. Čeč)
6. Še dva posnetka s skupnega mladinskega dne v Slovenski vasi. (Foto: Lučka Oblak)

Od zgoraj in od leve:

1. Dijaki 5. letnika SSTRMB.
2. Dijaki 4. letnika.
3. Dijaki 3. letnika. (Foto: Marko Vombergar)
4. in 5. Z razstave slikarja Andreja Makeka v Slovenski hiši. (Foto: M. Šušteršič)

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode
 Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
 Armado e impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina

Correo Argentino, Suc. 7 Bs. As.
 FRANQUEO PAGADO
 Concesión N° 6395
 TARIFA REDUCIDA
 Concesión N° 2560